

TOLNA MEGYE

SZÁLKA KÖZSÉG

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

**Szálka Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
2014. szeptember 24-én megtartott üléséről**

Jegyzőkönyv

Készült: Szálka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2014. szeptember 24-én 16 órakor a Községháza tárgyalótermében Szálka, Petőfi u. 2. sz. alatt megtartott üléséről.

Jelen vannak: Pálfi János polgármester, Dr. Sudár Zsolt alpolgármester, Majkut Gyula és Heidt János képviselők

Összesen: 4 fő

Távolmaradását bejelentette: Csernik József képviselő

Tanácskozási joggal megjelent:

Várallyayné Bánki Mária jegyzői megbízott, jegyzőkönyvvezető

Pappert Józsefné pénzügyi ügyintéző

Varga Zsolt Szálka Községért Közalapítvány Elnöke

Pálfi János polgármester köszönti a megjelenteket. Megállapítja, hogy 4 fő képviselő jelen van, a képviselő-testület határozatképes, megnyitja az ülést.

A meghívóban szereplő napirendek mellett javasolja tárgyalni 5./ Óvoda dolgozóinak cafetéria juttatása, 6./ Egýebek, 7./ Első Magyar Önkormányzati Víziközmű és Közszolgáltatási Társulás társulási megállapodásának módosítása, 8./ Szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatás igénylése, 9./ Szálka Község Településszerkezeti Tervének megtárgyalása.

A polgármester szavazásra teszi fel a meghívóban nem szereplő fenti napirendekre tett javaslatát, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő – 4 igen szavazattal elfogadott,

Szavazásra teszi fel a teljes napirendet, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő – 4 igen szavazattal elfogadott, és az alábbi napirendet állapította meg.

Napirend:

- 1./ Szálka Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2014.(....) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2014. évi költségvetéséről szóló 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelet módosításáról**
Előterjesztő: Pálfi János polgármester
- 2./ Szálka Község Önkormányzata Képviselő-testületének ..../2014. (.....) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról**
Előterjesztő: Pálfi János polgármester
- 3./ Tájékoztató a Szálka Községért Közalapítvány 2014. évi tevékenységéről**
Előterjesztő: Pálfi János polgármester
- 4./ Javaslat a Bursa Hungarica Önkormányzati Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz való csatlakozásra**
Előterjesztő: Pálfi János polgármester

5./ Óvoda dolgozóinak cafetéria juttatása*Előterjesztő: Pálfi János polgármester***6./ Egyebek***Előterjesztő: Pálfi János polgármester***7./ Első Magyar Önkormányzati Víziközmű és Közszolgáltatási Társulás társulási megállapodásának módosítása***Előterjesztő: Pálfi János polgármester***8./ Szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatás igénylése.***Előterjesztő: Pálfi János polgármester***9./ Szálka Község Településszerkezeti Tervének megtárgyalása***Előterjesztő: Pálfi János polgármester***1./ Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének .../2014.(....) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2014. évi költségvetéséről szóló 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelet módosításáról***Előterjesztő: Pálfi János polgármester**(Rendelet tervezet a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)*

Pálfi János polgármester: Az önkormányzat pénzügyi helyzete stabil, hitelállománya nincs, a működését finanszírozni tudja. A rendelet tervezet tényszerű adatokat tartalmaz, az átvezetések megtörténtek. Tájékoztatja a testületet, hogy a járdaépítés, ill. felújítás még ez évben el fog kezdődni.

Pappert Józsefné pénzügyi ügyintéző: A rendelet módosításban az augusztus 31-ig kapott pótelőirányzatok és az óvoda költségvetése szerepel.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, további hozzászólás nem hangzott el. A polgármester szavazásra teszi fel a rendelet-tervezetet, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő - 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadott és a következő rendeletet alkotta:

**Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének
10/2014. (IX.29.) önkormányzati rendelete az
önkormányzat 2014. évi költségvetéséről szóló 1/2014.
(II.10.) önkormányzati rendelet módosításáról**

(A rendelet teljes szövege a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)

2./ Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének .../2014. (...) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról*Előterjesztő: Pálfi János polgármester**(Rendelet tervezet a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)*

Pálfi János polgármester: A rendelet módosítása eredetileg a templom fölötti terület miatt indult. Közben az érintett ingatlan tulajdonosainak kezdeményezésére az Alkotmánybíróságon és a bíróságon is folyt eljárás az önkormányzat ellen. A bírósági döntések értelmében nem vagyunk kötelesek a beépíthetőséget engedélyezni.

Az eljárás a törvényi előírások szerint lefolytatásra került, amelynek során a szakhatóságok nem támogatták a templom fölötti terület beépíthetőségét. A rendelet tervezet a jelenleg érvényben lévő jogszabályok szerint került elkészítésre, amelyhez a szakhatóságok a hozzájárulásukat adták.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el. A polgármester szavazásra teszi fel a rendelet-tervezetet, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő - 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadott és a következő rendeletet alkotta:

**Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének
11/2014. (IX.29.) önkormányzati rendelete a helyi
építési szabályzatról**

(A rendelet teljes szövege a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)

3./ Tájékoztató a Szálka Községért Közalapítvány 2014. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Pálfi János polgármester

(Írásbeli előterjesztés a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)

Pálfi János polgármester: Köszönti Varga Zsolt elnököt és átadja a szót.

Varga Zsolt elnök: Részletesen ismerteti a tájékoztatót és kéri a testülettől az elfogadását.

Pálfi János polgármester: Valóban felmerülnek a tájékoztatóban felvetett kérdések. El kell gondolkodni rajta. Valaha fontos szerepe volt az önkormányzat számára, de ma már kevésbé, mivel megszűntek a nagyobb adományok.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el. A polgármester szavazásra teszi fel a határozati javaslatot, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő - 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadott, és az alábbi határozatot hozta:

**Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének
74/2014. (IX. 24.) határozata a Szálka Községért
Közalapítvány 2014. évi tevékenységéről szóló
tájékoztató elfogadásáról.**

Szálka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Szálka Községért Közalapítvány 2014. évi tevékenységéről szóló tájékoztatót elfogadja.

Határidő: 2014. szeptember 24.

Felelős: Pálfi János polgármester

4./ Javaslat a Bursa Hungarica Önkormányzati Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz való csatlakozásra

Előterjesztő: Pálfi János polgármester

Pálfi János polgármester: Ismerteti az előterjesztést. Javasolja a pályázat benyújtásának feltételeként a tavalyi évhez hasonlóan előírni, hogy a pályázó háztartásában az 1 főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át nem haladhatja meg.

Majkut Gyula képviselő: Tavaly is 250 % volt a jövedelemhatár, egyetért a javaslattal.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, több hozzászólás nem hangzott el. A polgármester szavazásra teszi fel a határozati javaslatot, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő – 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadott, és az alábbi határozatot hozta:

Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének 75/2014. (IX. 24.) határozata a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2015. évi fordulójához történő csatlakozásról

- 1.) Szálka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2015. évi fordulójához történő csatlakozás feltételeit, és a feltételek ismeretében a csatlakozásról döntött.
- 2.) A Képviselő-testület a pályázathoz szükséges pénzügyi fedezetet a költségvetésében biztosítja.
- 3.) A Képviselő-testület felkéri a Hivatalt, hogy gondoskodjon a pályázatnak az Általános Szerződési Feltételekben foglaltaknak megfelelő meghirdetéséről, valamint a szükséges fedezetnek a költségvetési rendelet tervezetbe való beépítéséről.
- 4.) A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a csatlakozásról, valamint az elektronikus adatbázis használatáról szóló nyilatkozat aláírására.
- 5.) A Képviselő-testület a pályázat benyújtásának feltételeként előírja, hogy a pályázó háztartásában az 1 főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át nem haladhatja meg.

Határidő: folyamatos, az ösztöndíj rendszer ütemterve szerint

Felelős: Dr. Göttlinger István aljegyző

Pálfi János polgármester - a nyilatkozat aláírásáért

5./ Óvoda dolgozóinak cafetéria juttatása

Előterjesztő: Pálfi János polgármester

Pálfi János polgármester: Amíg az óvoda társulásban működött, addig a dolgozók havonta 5000,- Ft cafetéria juttatásban részesültek, Erzsébet utalvány formájában. Javasolja, hogy

ebben ne történjen változtatás, az önkormányzat biztosítsa továbbra is ezen juttatást a dolgozóknak.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el. A polgármester szavazásra teszi fel a határozati javaslatot, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő – 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadott, és az alábbi határozatot hozta:

Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének 76/2014. (IX. 24.) határozata a Szálkai Óvoda dolgozóinak cafetéria juttatásáról

Szálka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Szálkai Óvoda dolgozói részére, havonta, cafetéria juttatásként 5000,-Ft összegben Erzsébet utalványt biztosít.

Határidő: 2014. szeptember 24.

Felelős: Pálfi János polgármester

6./ Egyebek

Előterjesztő: Pálfi János polgármester

Pálfi János polgármester:

- Tájékoztatja a testületet, hogy a Szálkai Kirendeltség továbbra is létszámproblémával küzd. Jelenleg az egyik pénzügyi ügyintézői álláshely hirdetése folyamatban van, de haladéktalanul szükséges a másik álláshely meghirdetése is.

- Az óvoda 2013. évi működési költségeinek részletes kimutatása, elszámolása a szóbeli és írásbeli kérés ellenére sem érkezett meg meg Szekszárdról.

A polgármester megkérdezi, van-e valakinek még a napirend keretében hozzászólása

Dr. Göttlinger István aljegyző:

Tájékoztatja a testületet, hogy Várallyayné Bánki Máriának a munkaköre 2014. október 1-től a Szekszárdi Hivatalban további államigazgatási hatósági feladatokkal bővül, aminek következtében Szálkán a jegyzői megbízotti feladatokat már nem tudja ellátni. Ezt a jövőben másik kolléga fogja elvégezni.

Pálfi János polgármester: Ki lesz az a dolgozó, aki 2014. október 1-től a jegyzői megbízott lesz Szálkán?

Dr. Göttlinger István aljegyző: Erről még nem született személyre szóló munkáltatói döntés, az Önkormányzati Osztály fogja ellátni a feladatot.

Pálfi János polgármester: Az elmúlt 7 évben Várallyayné Bánki Mária személye, szaktudása, lelkiismeretes munkája garancia volt arra, hogy a Szálkai Kirendeltség dolgozói, a képviselő-testület és a polgármester megkapják a munkájukhoz szükséges segítséget a hivataltól. A további működéshez is nélkülözhetetlenül szükséges a jegyzői segítség. A kérdés rendkívüli fontossága miatt javasolja, hogy azt a testület külön határozatban fogalmazza meg.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, további hozzászólás nem hangzott el. A polgármester szavazásra teszi fel a határozati javaslatot, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő - 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadott, és az alábbi határozatot hozta:

Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének 77/2014. (IX. 24.) határozata a jegyzői megbízott személyéről

Szálka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a korábbi jegyzői megbízott személyéről szóló munkáltatói döntést tudomásul veszi.

A Képviselő-testület köszönetét fejezi ki Várallyayné Bánki Máriának az elmúlt 7 évben Szálka Község Önkormányzata Képviselő-testületének működése érdekében végzett munkájáért.

Felkéri a közös hivatal vezetőjét, hogy nevezze meg azt a köztisztviselőt, aki 2014. október 1-től a jegyzői megbízotti feladatokat ellátja Szálka Községben, segíti a kirendeltség, a testület és a polgármester munkáját, koordinálja a feladatokat a székhelyhivatal és a kirendeltség között.

Határidő: 2014. szeptember 30.

Felelős: dr. Göttlinger István aljegyző

7./ Első Magyar Önkormányzati Víziközmű és Közszolgáltatási Társulás társulási megállapodásának módosítása

Előterjesztő: Pálfi János polgármester

Pálfi János polgármester: Röviden ismerteti az előterjesztést, és kéri a társulási megállapodás módosításának elfogadását.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el. A polgármester szavazásra teszi fel a határozati javaslatot, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő - 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadott, és az alábbi határozatot hozta:

Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének 78/2014. (IX.24.) határozata az Első Magyar Önkormányzati Víziközmű és Közszolgáltatási Társulás társulási megállapodásának módosításáról

1. Szálka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Első Magyar Önkormányzati Víziközmű és Közszolgáltatási Társulás létrehozásáról szóló társulási megállapodás módosítását az előterjesztés 1. számú melléklete szerinti tartalommal és formában elfogadja.
2. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a társulási megállapodás módosításának az aláírására.

Határidő: 2014. szeptember 30.

Felelős: Pálfi János polgármester

8./ Szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatás igénylése.

Előterjesztő: Pálfi János polgármester

Pálfi János polgármester: Az önkormányzat 2013. évben élt először a szociális tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatás igénylésének lehetőségével. Megítélése szerint a rászoruló családoknak ezzel komoly segítséget sikerült nyújtani a téli tüzelő biztosításában. Javasolja, hogy az önkormányzat – ha lehetőség lesz rá – ez évben is igényelje a kiegészítő támogatást, költségvetésében biztosítsa hozzá a szükséges fedezetet úgy, hogy a szociális tűzifát ellenszolgáltatás nélkül juttatja el a rászorulók részére.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el. A polgármester szavazásra teszi fel a határozati javaslatot, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő - 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadott, és az alábbi határozatot hozta:

Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének 79/2014. (IX. 24.) határozata a szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatás igényléséről

Szálka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2014. évben is igényt kíván benyújtani szociális célú tűzifavásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatásra. Az önkormányzat a támogatáshoz szükséges önerőt a 2014. évi költségvetésében biztosítja. Kötelezettséget vállal arra, hogy a szociális célú tűzifában részesülőktől ellenszolgáltatást nem kér, továbbá vállalja a tűzifa szállításából – ideértve a rászorulókhöz való eljuttatást is – származó költségeket.

Határidő: azonnal

Felelős: Pálfi János polgármester

A polgármester ügyrendi javaslata, hogy a testület vegye fel napirendjére 8. napirendi pontként Szálka Község Településszerkezeti Tervének megtárgyalását.

A polgármester szavazásra teszi fel az ügyrendi javaslatot, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő – 4 igen szavazattal elfogadott.

9./ Szálka Község Településszerkezeti Tervének megtárgyalása

Előterjesztő: Pálfi János polgármester

Pálfi János polgármester: Javasolja, hogy a testület - a rendezési tervhez kapcsolódó - településszerkezeti tervet a tervezet szerinti tartalommal fogadja el.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el. A polgármester szavazásra teszi fel a határozati javaslatot, melyet a képviselő-testület – melynek létszáma 4 fő - 4 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadott, és az alábbi határozatot hozta:

**Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének
80/2014. (IX. 24.) határozata Szálka Község
Településszerkezeti Tervének jóváhagyásáról**

Szálka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
Szálka Község Településszerkezeti Tervét a benyújtott
tervezet szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: 2014. október 29.

Felelős: Pálfi János polgármester

*Az ülésen egyéb kérdés, hozzászólás nem hangzott el. A polgármester 18,30 órakor az ülést
bezárja.*

Kmf.

Amreinné dr. Gál Klaudia jegyző távollétében:

Dr. Göttlinger István
jegyzőt helyettesítő aljegyző

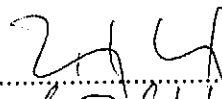

Pálfi János
polgármester

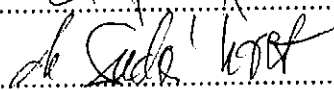
JELENLÉTI ÍV

Szálka Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2014. szeptember 24-i üléséről

Pálfi János polgármester

Dr. Sudár Zsolt alpolgármester

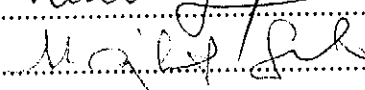
Csernik József képviselő

Heidt János képviselő

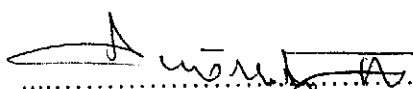

Majkut Gyula képviselő

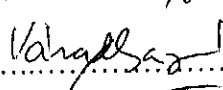

Tanácskozási joggal megjelent:

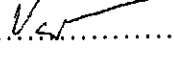
Dr. Göttlinger István aljegyző

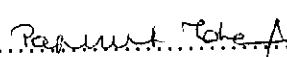
Várallyayné Bánki Mária jegyzői megbízott

VARGA ZSOLT.....

PAPPBÉRT FŐRSEFVNÉ.....

.....

.....

.....

.....

SZÁLKA KÖZSÉG
POLGÁRMESTERE

MEGHÍVÓ

Szálka Község Önkormányzata Képviselő-testületének **2014. szeptember 24-én (szerda) 16 órakor** Szálka, Petőfi u. 2. szám alatt, a Községháza tárgyalótermében tartandó rendkívüli ülésére.

Napirend:

- 1./ Szálka Község Önkormányzata Képviselő-testületének ...../2014.(....) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2014. évi költségvetéséről szóló 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelet módosításáról**
Előadó: Pálfi János polgármester
- 2./ Szálka Község Önkormányzata Képviselő-testületének ..../2014. (.....) számú rendelete a helyi építési szabályzatról**
Előadó: Pálfi János polgármester
- 3./ Tájékoztató a Szálka Községért Közalapítvány 2014. évi tevékenységéről**
Előadó: Pálfi János polgármester
- 4./ Javaslat a Bursa Hungarica Önkormányzati Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz való csatlakozásra**
Előadó: Pálfi János polgármester

Szálka, 2014. szeptember 18.

Pálfi János
polgármester

TÁRGY: *Szálka Község Önkormányzata Képviselő-testületének ...../2014.(....) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2014. évi költségvetéséről szóló 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelet módosításáról (tervezet)*

ELŐTERJESZTÉS

SZÁLKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

2014. szeptember 24 -i rendes ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ:

Pálfi János polgármester

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

Pappert Józsefné főmunkatárs

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

**Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének
../2014. (....) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2014. évi költségvetéséről
szóló 1/2014. (II. 10.) önkormányzati rendelet módosításáról
(TERVEZET)**

Szálka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32.cikk (1) bekezdés f) pontjában, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. Törvény 34. § (5) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

1. §

Szálka Község Önkormányzata 2014. évi költségvetéséről szóló 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: R.) 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(1) A Képviselő-testület az önkormányzat 2014. évi költségvetésének

a.) tárgyévi költségvetési bevételeit 85.166,- E Ft-ban,

aa) működési költségvetési bevételeit 67.996- E Ft-ban

- ebből előző évi pénzmaradvány 13.830,- E Ft

ab) felhalmozási költségvetési bevételeit 17.170,- E Ft-ban

- ebből előző évi pénzmaradvány 17.170,- E Ft

b) tárgyévi költségvetési kiadásait 85.166,- E Ft-ban,

ba) működési költségvetési kiadásait 40.996,- E Ft-ban

1. személyi jellegű kiadások 4.175,- E Ft

2. munkaadókat terhelő járulékok 1.077,- E Ft

3. dologi jellegű kiadások 18.766,- E Ft

4. ellátottak pénzbeli juttatásai 1.118,- E Ft

5. átadott pénzeszköz, támogatások 5.780,- E Ft

6. finanszírozási kiadások 4.143,- E Ft

7. Óvoda dologi kiadása 178,- E Ft

8. tartalék 5.759,- E Ft

bb) felhalmozási költségvetési kiadásait 44.170,- E Ft-ban

1. beruházások előirányzata 3.000,- E Ft

2. felújítások előirányzata: 40.000,- E Ft

3. tartalék 1.170,- E Ft

állapítja meg

2. §

- (1) Az R. 1. melléklete helyébe e rendelet 1. melléklete lép.
- (2) Az R. 2. melléklete helyébe e rendelet 2. melléklete lép.
- (3) Az R. 3. melléklete helyébe e rendelet 3. melléklete lép.
- (4) Az R. 4. melléklete helyébe e rendelet 4. melléklete lép.
- (5) Az R. 5. melléklete helyébe e rendelet 5. melléklete lép.
- (6) Az R. 7. melléklete helyébe e rendelet 6. melléklete lép.
- (7) Az R. 8. melléklete helyébe e rendelet 7. melléklete lép.
- (8) Az R. e rendelet 8. melléklete szerinti 8/A melléklettel egészül ki.
- (9) Az R. 10. melléklete helyébe e rendelet 9. melléklete lép.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Amreinné dr. Gál Klaudia jegyző távollétében:

Pálfi János
polgármester

Dr Göttlinger István
jegyzőt helyettesítő aljegyző

Kihirdetési záradék:

A kihirdetés napja: 2014. szeptember ...

Dr Göttlinger István
aljegyző

BEVÉTELEK

(csoport/forrás)

BEVÉTELEK

I. MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

ezer Ft-ban

I/1. Állami támogatás

1./ Településüzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás éves összege	9.711
a) zöldterület gazdálkodással kapcsolatos feladatok	6.313,-
b) közvilágítási feladatok	1.615,-
c) közutak fenntartása	1.783,-
2./ Egyéb kötelező önkormányzati kötelező feladatok	3.885
a) egyéb önkormányzati feladatok támogatása	4.000,-
b) beszámítás	-115,-
3./ Hozzájárulás pénzbeli szociális ellátásokhoz	327
a) szociális feladatok támogatása	654,-
b) beszámítás	-327,-
4./ Kistelepülések szociális feladatainak támogatása	632
5./ Könyvtári és közművelődési feladatok támogatása	720
6./ Központosított előirányzatok	140
- jövedelem pótló támogatások	140
- e-útdíj bevezetése miatti bev. kiesés komp.	14
7./ Intézmény átvétel finanszírozása 09-12. hó	4.143
8./ Adósság konszolidációban részt nem vett önkormányzatok tám.	10.000
Állami támogatás összesen:	29.572

I/2. Saját bevételek

1./ Átengedett központi adók	4.000
- gépjárműadó 40 %-a	
2./ Helyi adók	13.900
- Építményadó	750
- Telekadó	1.000
- Iparüzési adó	12.000
- Pótlék, bírság	150

3./ Működési bevételek		658
a) Igazgatási tevékenység bevétele	330	
b) IKSZT működési bevétele	150	
c) Óvoda működési bevétele	178	
4./ Átvett pénzeszköz		6.036
- Szekszárd MJ Város Önkormányz. kirendeltség, önkormányzat és Óvoda működésére átvett pénzeszköz lakosság szám arányában	5.978	
- Központi kv-tól átvett pénzeszk. gyermekvéd. tám-ra	58	
5./ Előző évi pénzmaradvány		13.830

Saját bevételek összesen: 38.424

I. Működési bevételek összesen: 67.996

II. Felhalmozási bevételek

1./ Felhalmozási célra átvett pénzeszköz		1.000
- Nemzetiségi Önkormányzattól átvett pénzeszköz kiállítóhely építéséhez		
2./ Előző évi felhalmozás célú pénzmaradvány igénybevétel		16.170

II. Felhalmozási bevételek összesen: 17.170

I-II. Bevételek összesen: 85.166”

KIADÁSOK
 (Csoport/ feladat/kiemelt előirányzat)

ezer Ft-ban

I. Községgazdálkodás működési kiadásai

1./ Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása		356
Dologi kiadások	356	
2./ Zöldterület kezelés		380
Dologi kiadások	380	
3./ Közvilágítási feladatok		2.900
Dologi kiadások	2.900	
4./ Város és községgazdálkodás máshová nem sorolható szolgált.		29.008
Személyi juttatások	2.482	
Járulékok	647	
Dologi kiadások	10.197	
- intézmény üzemeltetési kiadások	880	
- szakmai tevékenység kiadásai	4.660	
- áfa és egyéb kiadások	4.230	
- Költségvetési befizetések	427	
Tartalék	5.759	
Pénzeszköz átadás, egyéb támogatás	5.780	
Finanszírozási kiadások- Óvoda 4 havi finansz.	4.143	
5./ Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai		1.916
Személyi juttatás	20	
Járulék	6	
Dologi kiadások	1.890	
- üzemeltetési kiadások	100	
- szakmai tevékenység kiadásai	1.426	
- adók, díjak	360	
- Befizetési kötelezettség	4	
6./ Háziorvosi alapellátás		90
Személyi juttatások	5	
Járulékok	2	
Dologi kiadások	83	
- szakmai szolgáltatások	67	
- adók, díjak	15	
- Befizetési kötelezettség	1	
7./ Munkanélküli aktív korúak ellátása		126
Foglalkoztatást helyettesítő támogatások	126	
8./ Lakásfenntartási támogatás normatív		144
Támogatások, egyéb juttatások	144	

9./	Egyéb szociális segély		100
	- átmeneti pénzbeli ellátások	50	
	- átmeneti természetbeni ellátások	50	
10./	Temetési segély		100
11./	Gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások		138
12./	Egyéb önkormányzati eseti pénzbeli ellátások		280
13./	Közgyógyellátás		70
14./	Köztemetés		160
15./	Egyéb közfoglalkoztatása		160
	Személyi juttatás	140	
	Járulék	20	
16./	Könyvtári szolgáltatások		547
	Személyi juttatások	360	
	Járulékok	87	
	Dologi kiadások	100	
	- üzemeltetési kiadások	80	
	- adók, díjak	20	
17./	Közművelődés-hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása		4.343
	Személyi juttatások	1.168	
	Járulékok	315	
	Dologi kiadások	2.860	
	- intézmény üzemeltetési kiadások	360	
	- szolgáltatási kiadások	2.000	
	- adók, díjak	500	

I. Községgazdálkodás kiadásai összesen: 40.818

II. Intézményi kiadások

1./	Óvoda kiadása	178
	(működési bevételeknek megfelelő)	

II. Intézményi kiadások összesen: 178

II. Felhalmozási kiadások

1./	Járda felújítás	40.000
	- Járdák felújítása: Petőfi u. 20-95. Táncsics u. 1-56. Kossuth u. 1-21.	

2./ Ősi termelő eszközök bemutatása	3.000
3./ Tartalék	1.170
II. Felhalmozási kiadások összesen:	44.170
I – II. kiadások mindösszesen:	85.166”

Összesített működési költségvetési bevétel és kiadás

Működési bevételek

1./ Állami támogatás	29.572,- e Ft
2./ Saját bevételek (pénzmaradvány nélkül)	24.594,- e Ft
- ebből intézményi bevétel	178
3./ Előző évi felhasználható pénzmaradvány	13.830,- e Ft

Működési bevételek összesen: 67.996,- e Ft

Működési kiadások

1./ Alapfeladatok kiadásai	35.059,- e Ft
2./ Intézmények kiadásai	178
2./ Működési tartalék	5.759,- e Ft

Működési kiadások összesen: 40.996,- e Ft”

Összesített felhalmozási bevételek és kiadások

Felhalmozási bevételek

1./ Átvett pénzeszközök	1.000,- e Ft
2./ Előző évi felhasználható pénzmaradvány	16.170,- e Ft
Bevételek összesen:	17.170,- e Ft

Felhalmozási kiadások

1./ Felújítások kiadásai	40.000,- e Ft
2./ Beruházási kiadás	3.000,- e Ft
3./ Felhalmozási tartalék	1.170,- e Ft
Kiadások összesen:	44.170,- e Ft”

5. melléklet a ./2014. (..) önkormányzati rendelethez
„5. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez

Összesített bevételek és kiadások

Bevételek

Működési bevételek 67.996,- e Ft

Felhalmozási bevételek 17.170,- e Ft

Bevételek mindösszesen: 85.166,- e Ft

Kiadások

Működési kiadások 40.996,- e Ft
- ebből intézményi kiadás 178

Felhalmozási kiadások 44.170,- e Ft

Kiadások mindösszesen: 85.166,- e Ft”

6. melléklet a .. /2014.. (...) önkormányzati rendelethez
„7. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez

2014. évi költségvetés összevont mérlege

Bevételek		Kiadások		ezer Ft-ban
Működési bevételek	54.166	Működési kiadások	35.237	
Előző évi műk. pénzmaradvány	13.830	Működési tartalék	5.759	
Felhalmozási bevétel	1.000	Felhalmozási kiadás	43.000	
Előző évi felhalm. pénzm.	16.170	Felhalmozási tartalék	1.170	
bevételek mindösszesen:	85.166	kiadások mindösszesen:	85.166”	

7. melléklet a .. /2014. (...) önkormányzati rendelethez
 „8. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez

**Működési és felhalmozási célú bevételek és kiadások
 2014-2015-2016. évi alakulását bemutató mérleg**

Ezer Ft-ban

Működési bevételek	2014.	2015.	2016.
Intézményi működési bevételek	18380	18508	18657
Önkormányzat Költségvetési tám.	29572	15382	15505
Támogatásértékű működési bevétel	6.036	6878	6933
Működési célú pénzmaradvány igénybevétele	13830	7600	8000
Intézmények működési bevétele	178		
Működési célú bevételek összesen:	67.996	48.368	49.095

Működési kiadások	2014.	2015.	2016.
Személyi juttatások	4175	4204	4238
Munkaadókat terhelő járulékok	1077	1085	1093
Dologi kiadások és egyéb kiadások	18766	18897	19048
Támogatásértékű működési kiadások	5780	5768	5806
Ellátottak pénzbeli juttatásai	1118	926	934
Tartalék	5759	7000	9000
Finanszírozási kiadások	4.143		
Intézményi kiadások	178		
Működési célú kiadások összesen:	40.996	37.880	40.119

Felhalmozási bevételek	2014.	2015.	2016.
Felhalmozási tőke jellegű bevétel (Átvett pe nélkül)			
Felhalmozási bevétel és átvett pénzeszköz	1000		
Értékesített tárgyi eszk áfája			
Felhalmozási célú előző évi pénzmaradvány	16170	10000	20000
Felhalmozási célú bevételek összesen:	17.170	10.000	20.000

Felhalmozási célú kiadások	2014.	2015.	2016.
Felhalmozási kiadások	3000	10488	22000
Felújítási kiadások	40000		
Felhalmozási célra átadott pénzeszköz			
Tartalék	1170	10000	6976
Felhalmozási célú kiadások összesen:	44.170	20.488	28.976

	2014.	2015.	2016.
Önkormányzat bevételei összesen:	85.166	58.368	69.095
Önkormányzat kiadásai összesen:	85.166	58.368	69.095

Szálkai Óvoda költségvetése
(2014. szeptember – december)

BEVÉTELEK

Ezer Ft-ban

I. Támogatás		4.143
1./ Irányítószervi támogatás	4.143	
- önkormányzati költségvetésből biztosított támogatás (pótelőirányzat szerint)		
II. Működési bevétel		178
1./ Működési bevétel	178	
- ellátottak étkezési térítési díja		
	Bevételek összesen:	4.321

KIADÁSOK

I. Működési kiadások		4.321
1/ Óvodai nevelés, iskolai előkészítés	4.321	
- Személyi juttatások	2.998	
- Járulékok	809	
- Dologi kiadások	514	
	Kiadások összesen:	4.321”

9. melléklet a .../2014. (...) önkormányzati rendelethez
 „10. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez”

2014. évi előirányzat felhasználási ütemterv

Ezer Ft-ban

Bevétel-kiadás/hó	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	összesen
Állami támogatás.	1287	1287	1301	11287	1287	1288	1288	1313	2308	2309	2309	2308	29572
Intézm.műk. bev.	385	386	1800	3680	2553	405	405	404	2553	3600	1100	1109	18.380
Tám.ért.műk. bev.	6	284	576	576	576	576	576	586	570	570	570	570	6036
Előző évi pénzmar	13830												13.830
Intézmények műk bev									44	44	45	45	178
Működési bev. Ö.	15508	1957	3677	15543	4416	2269	2269	2303	5475	6523	4024	4032	67996
Felhalm. Saját bev.													
Felh.célú pe.áv.								1000					1.000
Előző évi pénzmar.	16170												16.170
Felhalm bev. Össz	16170							1000					17.170
Bevételek összesen	31678	1957	3677	15543	4416	2269	2269	3303	5475	6523	4024	4032	85.166
Személyi juttatás	337	338	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	4.175
Járadékok	88	89	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	1.077
Dologi kiadások	1564	1564	1564	1564	1564	1564	1562	1564	1564	1564	1564	1564	18.766
Tám.ért.Műk.kiad.	394	394	394	639	494	495	495	495	495	495	495	495	5.780
Ellát pénzjb.jut	96	96	96	96	97	99	98	132	77	77	77	77	1.118
Finanszírozási kiad.									1035	1036	1036	1036	4.143
Intézmény kiadása									44	44	45	45	178
Tartalék	5745		14										5.759
Műk. kiad. összes.	8224	2481	2508	2739	2595	2598	2595	2631	3655	3656	3657	3657	40.996
Felhalmozási kiad.								3000					3.000
Felújítási kiadások							15000		15000		10000		40.000
Pénzeszk.átad.felh.													
Tartalék	1170												1.170
Felhalm.kiad.össz.	1170						15000	3000	15000				44.170
Kiadások össz	9394	2481	2508	2739	2595	2598	17595	5631	18655	3656	13657	3657	85.166
Bev. - kiad. különb.	2284	-524	1169	12804	1821	-329	-15326	-2328	-13180	2867	-9633	375	0

Megjegyzés: A tervezés szerint hitefelvételre nem lesz szükség (a különbözéseket a pénzmaradvány és a képzett tartalék kiegyenlíti).

Szálka Község Önkormányzata képviselő-testületének
10/2014. (IX.29.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2014. évi költségvetéséről
szóló 1/2014. (II. 10.) önkormányzati rendelet módosításáról

Szálka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32.cikk (1) bekezdés f) pontjában, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. Törvény 34. § (5) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

1. §

Szálka Község Önkormányzata 2014. évi költségvetéséről szóló 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: R.) 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(1) A Képviselő-testület az önkormányzat 2014. évi költségvetésének

a.) tárgyévi költségvetési bevételeit **85.166,- E Ft-ban,**

aa) működési költségvetési bevételeit **67.996,- E Ft-ban**

- ebből előző évi pénzmaradvány **13.830,- E Ft**

ab) felhalmozási költségvetési bevételeit **17.170,- E Ft-ban**

- ebből előző évi pénzmaradvány **17.170,- E Ft**

b) tárgyévi költségvetési kiadásait **85.166,- E Ft-ban,**

ba) működési költségvetési kiadásait **40.996,- E Ft-ban**

1. személyi jellegű kiadások **4.175,- E Ft**

2. munkaadókat terhelő járulékok **1.077,- E Ft**

3. dologi jellegű kiadások **18.766,- E Ft**

4. ellátottak pénzbeli juttatásai **1.118,- E Ft**

5. átadott pénzeszköz, támogatások **5.780,- E Ft**

6. finanszírozási kiadások **4.143,- E Ft**

7. Óvoda dologi kiadása **178,- E Ft**

8. tartalék **5.759,- E Ft**

bb) felhalmozási költségvetési kiadásait **44.170,- E Ft-ban**

1. beruházások előirányzata **3.000,- E Ft**

2. felújítások előirányzata: **40.000,- E Ft**

3. tartalék **1.170,- E Ft**

állapítja meg

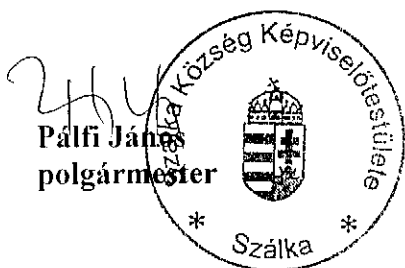
2. §

- (1) Az R.1. melléklete helyébe e rendelet 1. melléklete lép.
- (2) Az R. 2. melléklete helyébe e rendelet 2. melléklete lép.
- (3) Az R. 3. melléklete helyébe e rendelet 3. melléklete lép.
- (4) Az R. 4. melléklete helyébe e rendelet 4. melléklete lép.
- (5) Az R. 5. melléklete helyébe e rendelet 5. melléklete lép.
- (6) Az R. 7. melléklete helyébe e rendelet 6. melléklete lép.
- (7) Az R. 8. melléklete helyébe e rendelet 7. melléklete lép.
- (8) Az R. e rendelet 8. melléklete szerinti 8/A melléklettel egészül ki.
- (9) Az R. 10. melléklete helyébe e rendelet 9. melléklete lép.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Amrcinné dr. Gál Klaudia jegyző távollétében:

Dr Göttlinger István
jegyzőt helyettesítő aljegyző

Kihirdetési záradék:

A kihirdetés napja: 2014. szeptember 29.

1. melléklet a 10/2014. (IX.29.) önkormányzati rendelethez
„1. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez

BEVÉTELEK
(csoport/forrás)

BEVÉTELEK

I. MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

ezer Ft-ban

I/1. Állami támogatás

1./ Településüzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás éves összege	9.711
a) zöldterület gazdálkodással kapcsolatos feladatok 6.313,-	
b) közvilágítási feladatok 1.615,-	
c) közutak fenntartása 1.783,-	
2./ Egyéb kötelező önkormányzati kötelező feladatok	3.885
a) egyéb önkormányzati feladatok támogatása 4.000,-	
b) beszámítás -115,-	
3./ Hozzájárulás pénzbeli szociális ellátásokhoz	327
a) szociális feladatok támogatása 654,-	
b) beszámítás -327,-	
4./ Kistelepülések szociális feladatainak támogatása	632
5./ Könyvtári és közművelődési feladatok támogatása	720
6./ Központosított előirányzatok	140
- jövedelem pótló támogatások 140	
- e-útdíj bevezetése miatti bev. kiesés komp. 14	
7./ Intézmény átvétel finanszírozása 09-12. hó	4.143
8./ Adósság konszolidációban részt nem vett önkormányzatok tám.	10.000
Állami támogatás összesen:	29.572

I/2. Saját bevételek

1./ Átengedett központi adók	4.000
- gépjárműadó 40 %-a	
2./ Helyi adók	13.900
- Építményadó	750
- Telekadó	1.000
- Iparüzési adó	12.000
- Pótlék, bírság	150

3./ Működési bevételek		658
a) Igazgatási tevékenység bevétele	330	
b) IKSZT működési bevétele	150	
c) Óvoda működési bevétele	178	
4./ Átvett pénzeszköz		6.036
- Szekszárd MJ Város Önkormányz. kirendeltség, önkormányzat és Óvoda működésére átvett pénzeszköz lakosság szám arányában	5.978	
- Központi kv-tól átvett pénzeszk. gyermekvéd. tám-ra	58	
5./ Előző évi pénzmaradvány		13.830
	Saját bevételek összesen:	38.424
	I. Működési bevételek összesen:	67.996
 <u>II. Felhalmozási bevételek</u>		
1./ Felhalmozási célra átvett pénzeszköz		1.000
- Nemzetiségi Önkormányzattól átvett pénzeszköz kiállítóhely építéséhez		
2./ Előző évi felhalmozás célú pénzmaradvány igénybevétel		16.170
	II. Felhalmozási bevételek összesen:	17.170
	I-II. Bevételek összesen:	85.166”

KIADÁSOK

(Csoport/ feladat/kiemelt előirányzat)

ezer Ft-ban

I. Községgazdálkodás működési kiadásai

1./	Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása	356	
	Dologi kiadások	356	
2./	Zöldterület kezelés		380
	Dologi kiadások	380	
3./	Közvilágítási feladatok		2.900
	Dologi kiadások	2.900	
4./	Város és községgazdálkodás máshová nem sorolható szolgált.		29.008
	Személyi juttatások	2.482	
	Járulékok	647	
	Dologi kiadások	10.197	
	- intézmény üzemeltetési kiadások	880	
	- szakmai tevékenység kiadásai	4.660	
	- áfa és egyéb kiadások	4.230	
	- Költségvetési befizetések	427	
	Tartalék	5.759	
	Pénzeszköz átadás, egyéb támogatás	5.780	
	Finanszírozási kiadások- Óvoda 4 havi finansz.	4.143	
5./	Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai		1.916
	Személyi juttatás	20	
	Járulék	6	
	Dologi kiadások	1.890	
	- üzemeltetési kiadások	100	
	- szakmai tevékenység kiadásai	1.426	
	- adók, díjak	360	
	- Befizetési kötelezettség	4	
6./	Háziorvosi alapellátás		90
	Személyi juttatások	5	
	Járulékok	2	
	Dologi kiadások	83	
	- szakmai szolgáltatások	67	
	- adók, díjak	15	
	- Befizetési kötelezettség	1	
7./	Munkanélküli aktív korúak ellátása		126
	Foglalkoztatást helyettesítő támogatások	126	
8./	Lakásfenntartási támogatás normatív		144
	Támogatások, egyéb juttatások	144	

9./	Egyéb szociális segély		100
	- átmeneti pénzbeli ellátások	50	
	- átmeneti természetbeni ellátások	50	
10./	Temetési segély		100
11./	Gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások		138
12./	Egyéb önkormányzati eseti pénzbeli ellátások		280
13./	Közgyógyellátás		70
14./	Köztemetés		160
15./	Egyéb közfoglalkoztatása		160
	Személyi juttatás	140	
	Járulék	20	
16./	Könyvtári szolgáltatások		547
	Személyi juttatások	360	
	Járulékok	87	
	Dologi kiadások	100	
	- üzemeltetési kiadások	80	
	- adók, díjak	20	
17./	Közművelődés-hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása		4.343
	Személyi juttatások	1.168	
	Járulékok	315	
	Dologi kiadások	2.860	
	- intézmény üzemeltetési kiadások	360	
	- szolgáltatási kiadások	2.000	
	- adók, díjak	500	

I. Községgazdálkodás kiadásai összesen: 40.818

II. Intézményi kiadások

1./	Óvoda kiadása	178
	(működési bevételnek megfelelő)	

II. Intézményi kiadások összesen: 178

II. Felhalmozási kiadások

1./	Járda felújítás	40.000
	- Járdák felújítása: Petőfi u. 20-95. Táncsics u. 1-56. Kossuth u. 1-21.	

2./ Ősi termelő eszközök bemutatása	3.000
3./ Tartalék	1.170
II. Felhalmozási kiadások összesen:	44.170
I – II. kiadások mindösszesen:	85.166”

Összesített működési költségvetési bevétel és kiadás

Működési bevételek

1./ Állami támogatás	29.572,- e Ft
2./ Saját bevételek (pénzmaradvány nélkül)	24.594,- e Ft
- ebből intézményi bevétel 178	
3./ Előző évi felhasználható pénzmaradvány	13.830,- e Ft

Működési bevételek összesen: 67.996,- e Ft

Működési kiadások

1./ Alapfeladatok kiadásai	35.059,- e Ft
2./ Intézmények kiadásai	178
2./ Működési tartalék	5.759,- e Ft

Működési kiadások összesen: 40.996,- e Ft”

4. melléklet a 10/2014. (IX.29.) önkormányzati rendelethez
„4. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez

Összesített felhalmozási bevételek és kiadások

Felhalmozási bevételek

1./ Átvett pénzeszközök	1.000,- e Ft
2./ Előző évi felhasználható pénzmaradvány	16.170,- e Ft

Bevételek összesen: 17.170,- e Ft

Felhalmozási kiadások

1./ Felújítások kiadásai	40.000,- e Ft
2./ Beruházási kiadás	3.000,- e Ft
3./ Felhalmozási tartalék	1.170,- e Ft

Kiadások összesen: 44.170,- e Ft”

5. melléklet a 10/2014. (IX.29.) önkormányzati rendelethez
„5. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez

Összesített bevételek és kiadások

Bevételek

Működési bevételek	67.996,- e Ft
Felhalmozási bevételek	17.170,- e Ft
Bevételek mindösszesen:	85.166,- e Ft

Kiadások

Működési kiadások	40.996,- e Ft
- ebből intézményi kiadás 178	
Felhalmozási kiadások	44.170,- e Ft
Kiadások mindösszesen:	85.166,- e Ft”

6. melléklet a 10/2014. (IX.29.) önkormányzati rendelethez
„7. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez

**2014. évi költségvetés
összevont mérlege**

Bevételek		Kiadások		ezer Ft-ban
Működési bevételek	54.166	Működési kiadások	35.237	
Előző évi műk. pénzmaradvány	13.830	Működési tartalék	5.759	
Felhalmozási bevétel	1.000	Felhalmozási kiadás	43.000	
Előző évi felhalm. pénzm.	16.170	Felhalmozási tartalék	1.170	
bevételek mindösszesen:	85.166	kiadások mindösszesen:	85.166”	

7. melléklet a 10/2014. (IX.29.) önkormányzati rendelethez
 „8. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez

Működési és felhalmozási célú bevételek és kiadások
2014-2015-2016. évi alakulását bemutató mérleg

Ezer Ft-ban

Működési bevételek	2014.	2015.	2016.
Intézményi működési bevételek	18380	18508	18657
Önkormányzat Költségvetési tám.	29572	15382	15505
Támogatásértékű működési bevétel	6.036	6878	6933
Működési célú pénzmaradvány igénybevétele	13830	7600	8000
Intézmények működési bevétele	178		
Működési célú bevételek összesen:	67.996	48.368	49.095

Működési kiadások	2014.	2015.	2016.
Személyi juttatások	4175	4204	4238
Munkaadókat terhelő járulékok	1077	1085	1093
Dologi kiadások és egyéb kiadások	18766	18897	19048
Támogatásértékű működési kiadások	5780	5768	5806
Ellátottak pénzbeli juttatásai	1118	926	934
Tartalék	5759	7000	9000
Finanszírozási kiadások	4.143		
Intézményi kiadások	178		
Működési célú kiadások összesen:	40.996	37.880	40.119

Felhalmozási bevételek	2014.	2015.	2016.
Felhalmozási tőke jellegű bevétel (Átvett pe nélkül)			
Felhalmozási bevétel és átvett pénzeszköz	1000		
Értékesített tárgyi eszk áfája			
Felhalmozási célú előző évi pénzmaradvány	16170	10000	20000
Felhalmozási célú bevételek összesen:	17.170	10.000	20.000

Felhalmozási célú kiadások	2014.	2015.	2016.
Felhalmozási kiadások	3000	10488	22000
Felújítási kiadások	40000		
Felhalmozási célra átadott pénzeszköz			
Tartalék	1170	10000	6976
Felhalmozási célú kiadások összesen:	44.170	20.488	28.976

	2014.	2015.	2016.
Önkormányzat bevételei összesen:	85.166	58.368	69.095
Önkormányzat kiadásai összesen:	85.166	58.368	69.095

8. melléklet a 10/2014. (IX.29.) önkormányzati rendelethez
„8/A. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez

Szálkai Óvoda költségvetése
(2014. szeptember – december)

BEVÉTELEK

Ezer Ft-ban

I. Támogatás		4.143
1./ Irányítószervi támogatás	4.143	
- önkormányzati költségvetésből biztosított támogatás (pótelőirányzat szerint)		
II. Működési bevétel		178
1./ Működési bevétel	178	
- ellátottak étkezési térítési díja		
	Bevételek összesen:	4.321

KIADÁSOK

I. Működési kiadások		4.321
1/ Óvodai nevelés, iskolai előkészítés	4.321	
- Személyi juttatások	2.998	
- Járulékok	809	
- Dologi kiadások	514	
	Kiadások összesen:	4.321”

9. melléklet a 10/2014. (IX.29.) önkormányzati rendelethez
 „10. melléklet az 1/2014. (II.10.) önkormányzati rendelethez”

2014. évi előirányzat felhasználási ütemterv

Ezer Ft-ban

Bevétel-kiadás/hó	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	összesen
Allami támogatás.	1287	1287	1301	11287	1287	1288	1288	1313	2308	2309	2309	2308	29572
Intézm.műk. bev.	385	386	1800	3680	2553	405	405	404	2553	3600	1100	1109	18.380
Tám.ért.műk.bev.	6	284	576	576	576	576	576	586	570	570	570	570	6036
Előző évi pénzmar	13830												13.830
Intézmények műk.bev									44	44	45	45	178
Működési bev. Ö.	15508	1957	3677	15543	4416	2269	2269	2303	5475	6523	4024	4032	67996
Felhalm. Saját bev.													
Felh.célú pe.átv.								1000					1.000
Előző évi pénzmar.	16170												16.170
Felhalm bev. Össz.	16170							1000					17.170
Bevételek összesen	31678	1957	3677	15543	4416	2269	2269	3303	5475	6523	4024	4032	85.166
Személyi juttatás	337	338	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	4.175
Járuélékok	88	89	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	1.077
Dologi kiadások	1564	1564	1564	1564	1564	1564	1562	1564	1564	1564	1564	1564	18.766
Tám.ért.Műk.kiad.	394	394	394	639	494	495	495	495	495	495	495	495	5.780
Ellát.pénzb.jut	96	96	96	96	97	99	98	132	77	77	77	77	1.118
Finanszírozási kiad.									1035	1036	1036	1036	4.143
Intézmény kiadása									44	44	45	45	178
Tartalék	5745		14										5.759
Műk. kiad. összes.	8224	2481	2508	2739	2595	2598	2595	2631	3655	3656	3657	3657	40.996
Felhalmozási kiad.								3000					3.000
Felújítási kiadások							15000		15000		10000		40.000
Pénzeszk.átad.felh.													
Tartalék	1170												1.170
Felhalm.kiad.össz.:	1170						15000	3000	15000				44.170
Kiadások össz	9394	2481	2508	2739	2595	2598	17595	5631	18655	3656	13657	3657	85.166
Bev.- kiad. különbs.	22284	-524	1169	12804	1821	-329	-15326	-2328	-13180	2867	-9633	375	0

Megjegyzés: A tervezés szerint hitelfelvételre nem lesz szükség (a különbségeket a pénzmaradvány és a képzett tartalék kiegyenlíti).

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK
SZÁLKA KÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVÉHEZ

1. KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS

1.1. Meglévő állapot vizsgálata

1.1.1. Közúti közlekedés:

Térségi kapcsolatok

Szálka község Tolna déli részén, a megye- és kistérségi központtól, Szekszárdtól közvetlenül délnyugatra, a Lajvér-patak völgyének északi oldalán fekszik. Közúti kapcsolatai az 5601 j. összekötő út által biztosítottak Szekszárd, ill. Bonyhád felé. A szomszédos Grábócba vagy Alsónánára csak földúton lehet eljutni.

Az 50 j., dombóvár-bátaszéki vasúti mellékvonal a településtől 7 km-re halad, a legközelebbi vasúti megálló Mőcsényben található.

A közforgalmú közlekedés meghatározó részét a helyközi autóbuszjáratok bonyolítják le.

Kerékpárút a községet jelenleg nem érinti.

Úthálózat

A település úthálózata egy oldalú sugaras szerkezetű. Északkelet-délnyugat irányú az 5601-es összekötő, észak-déli az 56101 j. bekötő út, amelytől keletre ill. nyugatra egy-egy önkormányzati út található. A völgy déli oldala felé csak egy földút vezet.

Az összekötő út átlagos napi forgalma 2003-ban:

5601 j. ök. út, Kossuth L. u.

áll. helye: 5,0, érv. szak.: 0,0 – 9,87km, felszorozott

szgk	kis teher	autóbusz		tehergépkocsi					motor	kerék pár	lassú jármű	összesen	
		egykes	csukló	közep	nehéz	pótko	nyerg	spec				E/nap	
693	104	14	0	31	24	2	0	0	26	50	18	962	992

56101 j. bek. út, Petőfi S. u.

Nincs adat

Az összekötő úton biztosított a kapacitáshoz szükséges két forgalmi sáv.

Az önkormányzat tulajdonában lévő lakóterületi utak pormentes, az előírtnál keskenyebb burkolatúak, állapotuk megfelelő.

Közúti csomópontok

Jelenleg valamennyi útkeresztesítés szintbeni, jelzőlámpás forgalomirányítás nélküli, az elsőbbség jelzőtáblával szabályozott. A Napfény utca összekötő úti kereszteszése a kis sugarú ív homorú oldalára esik, az elindulási látómező sem biztosítható.

Ugyanebbe a csomópontba torkollik a déli oldalon az Alsónána felé vezető földút meredek emelkedővel, igen kis szögben. Bonyhád felől jövet, Mőcsény igazgatási területén az 5603 j. úton a Szálkára vezető 5601 j. út kereszteződése kis sugarú ív után következik, ahol az útirányjelző tábla későn észlelhető.

Közforgalmú közlekedés

A községben lévő négy megálló pár és egy buszforduló a 300 méteres légvonalbeli távolsággal a lakott terület szinte teljes részét lefedi, komfortosságuk is megfelelő. A völgyekben lévő megállók és a gerincen épült lakóházak között több helyütt hiányzik a közvetlen gyalogos kapcsolat

Gyalogos- és kerékpár-közlekedés

A településen kevés a gyalogoslétesítmény és a meglévők szélességi mérete sem megfelelő. A kerékpáros forgalom nagysága nem számottevő, a gépjármű-forgalommal azonos pályán halad.

1.2. Közlekedésfejlesztési javaslat

A közúti forgalom növekedése

A motorizációs fejlődésből adódó keresztmetszeti forgalmak a jelenlegi úthálózatra az előrevetítő módszerrel az alábbi értékeket adják:

5601 j. ök. út, Kossuth L. u.

szgk	kis teher	autóbusz		tehergépkocsi					motor	kerék pár	lassú jmű	összesen		
		egyed	csukló	közep	nehéz	pótko	nyerg	spec.				E/nap		
jármű/nap													E/nap	
2015														
873	124	15	0	37	29	2	0	0	28	50	18	1176	1286	
2030														
1109	162	16	0	48	37	3	0	0	31	50	18	1474	1589	

A várható forgalomnagyságok nem haladják meg a két forgalmi sávós folyópályájú utakon a megfelelő szolgáltatási színhez megengedett értékeket, ezért kapacitásbővítésre nem lesz szükség.

Az úthálózat fejlesztése

Az M6 j. gyorsforgalmi út nyomvonala Szálka környezetében az 56-os úttal közel párhuzamosan, attól kissé keletre halad. Csomópont az 56-os úttal Őcsény településtől nyugatra Szálkától kb. 10 kilométerre lett kialakítva.

Tolna megye területrendezési terve tartalmazza Szálka és Grábóc melléküti összekötését a meglévő mezőgazdasági út nyomvonalának felhasználásával. A helyi önkormányzat a fejlesztési területek feltárása illetve a túrizmus érdekében tervezi a település összekötését Mőcsénnyel a gerincen vezető mezőgazdasági út és Alsónánával a meglévő földút vonalán.

A település belső úthálózatának szerkezetét tovább kell fejleszteni. A Napfény utca és a belőle kiágazóan tervezett új utca forgalmát nem szabad a Kossuth L. utcára csatlakoztatni a csomóponti látómező korlátai miatt. A Napfény utcának a déli

szakaszát ezért észak felé egyirányúan kell átalakítani. A nem engedélyezett forgalmakat a zsákutcák északi végeinek összekötésével létrejövő új gyűjtőút tudja levezetni.

A meglévő falutól nyugatra fekvő völgyek feltárása az 5601 j. összekötő útból kiágazó és a möcsényi összekötő úttal is kapcsolatban lévő kiszolgáló hálózattal történhet.

Csomópontok

A településen minden útkereszteződés jelzőlámpás forgalomirányítás nélküli, szintbeni csomóponti kialakítással is képes a távlati forgalmat „A” szolgáltatási szinten levezetni. Az útkeresztezésekben minden irányú mozgás engedélyezhető, egyedül a Napfény utcáról tilos a Kossuth L. utcára való kanyarodás megszüntetését javasoljuk.

A kapcsolati funkciójú összekötő és gyűjtőutak csomópontjaiban az elsőbbség jelzőtáblával szabályozandó, míg a csak feltáró funkciójú kiszolgáló és egyéb utak egymással alkotott keresztezéseiben az ágak egyenrangúak legyenek.

Közforgalmú, gyalogos- és kerékpáros közlekedés

A meglévő településrész tömegközlekedési kiszolgálása akkor lesz megfelelő, ha a jó helyen lévő buszmegállótól a rövid eljutást biztosító gyalogutak megépülnek. Az ellátandó terület növekedésével párhuzamosan új buszmegállók telepítése szükséges a völgyek összekötő úti torkolatánál.

A település üdülő-idegenforgalmi jelentőségére való tekintettel a gyalogosforgalmi létesítmények ügyét kiemelten kell kezelni. Pótolandóak a forgalmas utak mellől jelenleg még hiányzó járdák és a meglévőket legalább olyan szélesre kell növelni, hogy azok a két gyalogos méretén kívül tartalmazzák a biztonsági sávokat is. Az összekötő útnál öt perces forgalomszámlálás igazolhatja kijelölt gyalogosátkelő létesítésének szükségességét.

A 6-os út mentén országos törzshálózati kerékpárút létesül. Erről Bonyhádnál ágazhat le az a helyi kerékpáros útvonal, amely Grábócon, Szálkán át az 56-os úton köt vissza Szekszárdnál a törzshálózatra. Ebből a kerékpáros útvonalból a szomszéd településekbe, a horgásztavak, erdők és egyéb látnivalók felé vezető utakat a biciklisek számára vonzó állapotúra érdemes átalakítani. A kerékpárosok számára pihenőhely jelölhető ki a tó északi partjának megfelelő infrastruktúrával rendelkező részén.

Szabályozási szélesség, jellemző keresztmetszelvevények

A meglévő kiépített utak közterületi mérete elegendő a forgalmi szerepkör ellátásához távlatban szükséges keresztmetszet kialakítására.

A mellékelt jellemző keresztmetszetek bemutatják egyrészt azt, hogyan alakíthatóak ki a szokásosnál szűkebb közterületen is az útprofilok, másrészt pedig azt, hogy egyes példaként kiválasztott utak esetében milyen formában ajánlott a keresztmetszeti elemeket a jelenlegi állapotokhoz képest a távlatban az előírtaknak megfelelő méretűre módosítani.

Az egyes közutak kategóriáját, tervezési osztályát és szabályozási szélességét táblázat tartalmazza.

Forgalomcsillapítás:

A településbe kelet felől jövő forgalom sebességének csökkentésére az 5601-es út bevezető szakaszán forgalomcsökkentő középsziget is tartalmazó településkapu

kialakítása indokolt. A Bonyhád felől érkező járművek számára a lakott terület elérését a beépítettség szakaszolásának megfelelően építészeti és parképítési eszközökkel lehet jelezni.

A haladási sebességnek a lakott területen engedélyezett 50 km/ó értéknél alacsonyabb, 20 vagy 30 km/ó nagyságban való megszabása a hosszabb kiszolgáló utakon és a mellékvölgyekben tervezett új beépítésű területeken célszerű. A sebességcsökkentés ide ajánlott eszközei a sávelhúzás, váltakozó oldali parkolás, pályaszintemelés, sebességcsökkentő borda, lakó-pihenőövezet ill. korlátozott sebességű övezet kijelölése.

2. KÖZMŰFEJLESZTÉS

2.1. Vizsgálat

Ivóvízellátás:

A II. zónai magastároló a községtől északnyugatra, a Petőfi Sándor utca végén található. Térfogata: 50, 0 m³.

Jellemző vízszintjei:

alsó üzemi vízszint:	230, 45 mBf
felső üzemi vízszint:	233, 45 mBf

A kiépült vízvezeték hálózat hossza kb. 6 km D100 mm KM PVC cső. A hálózat elágazó rendszerű, körvezeték a község adottsága miatt nem volt kialakítható.

Az oltóvíz kivételére a hálózaton földfeletti és altalaj tűzcsapokat telepítettek.

A vízművet a Szálkai Közmű Kft. üzemelteti.

A község vezetékes vízmű hálózattal rendelkezik, amely 1984-ben létesült.

A vízmű vízbázisát a tó felett, a Lajvér – patak völgyében telepített két mélyfúrású kút képezi.

Az I. kút, a vízműtelepen belül található. Mélysége: 168, 0 m. Az állandó üzemben kitermelhető vízhozam: 220 l/min.

A II. számú kút a víztelep területén kívül – attól nyugatra – található. Mélysége: 203, 0 m. Az állandó üzemben kitermelhető vízhozam: 470 l/min.

A két kút vízhozama: 690 l/min, 22 órás napi üzemidőt feltételezve ez 910 m³ napi víztermelést jelent.

A község jelenlegi napi átlagos vízigénye 100 m³/d körüli értékre, a napi csúcsigény 120 m³/d-ra adódik.

Jelenleg a vízműtelepen kívüli (II. számú) kút nem üzemel. Üzemen kívül helyezését egyrészt a kis vízfogyasztás, másrészt a kútból kitermelt víz „kifogásolt” minősége indokolta.

A vízműtelepen 2 x 50, 0 m³ térszíni tároló található. A tárolók közül csak az egyik van üzemben.

A vízműtelepen a gépházban elhelyezve egy úgynevezett „IRMA” típusú vas-mangántalanító berendezés működik. Névleges kapacitása 200 m³/d. A berendezés működése nem kifogástalan, átalakítására, fejlesztésére az üzemeltető többször tett kísérletet.

Az elosztóhálózat két nyomásvonalra tagozódik.

Az I. zónai víztároló a Napfény utcában található, amely a község nagy részében a kellő víznyomást biztosítja. Az I. zóna ellennyomó medencéje 100 m³ térfogatú. Innét történik a víz átemelése a II. zónába.

A medence jellemző vízszintjei:

alsó üzemi vízszint:	191, 25 mBf
felső üzemi vízszint:	194, 00 mBf

Szennyvízelvezetés:

A községi szennyvízhálózat és a szennyvíztisztító telep 1993-ban elkészült.

A csatornahálózat az egész községre kiterjed. A hálózat két átemelővel rendelkezik.

Az I. átemelő a Kossuth utcában épült. Az átemelőben CP 3.102-es szivattyú került elhelyezésre. Az átemelőhöz 1645, 0 fm D200 KG PVC csőből készült hálózat kapcsolódik.

Az átemelő nyomóvezetéke 400, 0 fm hosszú D100 KM PVC cső, amely a II. átemelő öblözete gravitációs szakaszának végpontjába nyomja a vizet.

A II. átemelő az Isten völgye torkolatánál épült. Az átemelő aknájába CP 3.127-es szivattyú került elhelyezésre. Az átemelőhöz kapcsolódó csatornahálózat hossza 4010, 0 fm D300 és D200 mm KG PVC csőből építve.

A csatornahálózat teljes hossza 5655, 0 fm. A csatornán 103 akna és ~ 250 db telekbekötés található.

A II. átemelőtől 3480, 0 fm D150 KM PVC nyomócsőből készült nyomóvezeték épült a szennyvíztisztító telepig.

A nyomócső vasbeton védőcsatornában elhelyezve keresztezi az ülepitő tó töltését és a tó keleti partján halad végig a szennyvíztisztító telepig.

A szennyvíztisztító telep a Szálkai-tó völgyzáró-gátjától délkeletre, a tó vízgyűjtő területén kívül, Mőcsény község határában helyezkedik el.

A szennyvíztisztító telep az 1990-es évek elején felkapott úgynevezett AN/OX technológiájú, többfunkciós kombinált műtárgyból, konténeres kezelő épületből és a kapcsolódó kiegészítő létesítményekből áll. A tisztított víz befogadója a Lajvér – patak.

A telep névleges kapacitása 250 m³/d.

A tisztítási hatásfoka az I. vízminőségvédelmi kategóriát kielégíti, az eredeti tervek szerint.

A telep jelenleg jelentősen alulterhelt.

Az alulterheltség és az eredendő konstrukciós hibák következtében a telep határfoka az I. vízminőségvédelmi kategória kielégítésére gyakorlatilag nem képes.

Felszíni vizek

Az üdülőfalu fejlesztésének alapja a szálkai víztározó. A tározó árvízvédelmi szempontok miatt épült 1974 – 75. évben, 58 ha területen, mintegy 2, 5 millió m³ víz felduzzasztásával. A tavat a Lajvér – patak táplálja. A duzzasztási szint 135, 0 mBf, amely maximum +50 cm-ig növekedhet meg nagyobb árvizeknél. A partvonal hossza kb. 6 km. A tavat 500 – 800 m hosszúságú völgyek sorozata szegélyezi, a környező dombtetők a 200 – 250 mBf szintig emelkednek.

A tó közvetlen vízgyűjtő területe egybeesik a Szálka község közigazgatási határával, míg a tavat tápláló Lajvér patak Szekszárd és Alsónána község területén ered.

A Lajvér patak mellékága a Felső-erdő vízfolyás, melynek vízgyűjtő határa ugyancsak egybeesik a község határával. A tó alsó része Möcsény községhez tartozik.

A tó vízgyűjtő területének nagysága az alábbi:

Lajvér – patak vízgyűjtő területe:	832 ha
Felső erdő vízfolyás vízgyűjtő területe:	805 ha
<u>Szálkai tározó saját vízgyűjtő területe:</u>	<u>630 ha</u>
Összesen:	2 267 ha, azaz 22, 7 km²

A tavat tápláló Lajvér – patakon 7, 5 ha előtározó (hordalékülepítő) épült, amelyben az évek során 100 – 150 cm-es feltöltődés képződött.

A tó vízminősége 1984 óta fokozatosan javult, és 1988-ra elérte az I. vízminőségi kategóriát. Az időnkénti II. vízminőség oka a feltételezett halesítés.

A tó vízminőségével együtt javult az iszapfogó tó minősége, amelynek vize 1987-re már elérte az I – II. kategóriát.

A tóba néhány állandó vízfolyás ömlik, amelyeket források is táplálnak.

Ilyen a Lajvér – patak, a Fűrésztelepi – árok, a Petőfi Sándor utcai árok és az Istenvölgyi – árok.

A Fűrésztelepi – árkon 6 ha területen kis víztározó épült, amely jelenleg feltöltés alatt van. Az időszakos vízfolyások több helyen mély bevágásokat képeztek a löszös alapközetű 20 – 25 %-os lejtőkön, völgyfenéken. Ezek az időszakos vízfolyások nagyvizek esetén jelentős hordalék mennyiséget szállítanak a tóba.

A tó keleti oldalán nagyterjedésű erdők vannak, a nyugati oldalon friss erdőtelepítéssel váltakoznak rét – legelő területekkel, míg a Lajvér – patak vízgyűjtőjén szántó – szőlő művelés folyik. A Felső – erdő vízfolyásnál a tótól északra is jelentős erdőterületek vannak. A tó közvetlen vízgyűjtőjén a mezőgazdasági szántó művelés megszűnt.

A tavat jelenleg fürdésre, sportolásra nem használják, a horgászat viszont jelentős mértékű. A horgászjegyek száma 800 – 1200 db éves jegy és 1000 – 2000 db napijegy.

Energia közművek

Energia közművek vizsgálata:

Szálka település energiaellátásának vizsgálata során a szolgáltatók adatközlését, a településre korábban készített rendezési terveket és a statisztikai nyilvántartásban szereplő adatokat, valamint helyszíni vizsgálatainkat használtuk fel.

Gázellátás:

Szálkán 2004-ben fejeződött be a földgázellátás programja, 2005-ben a rákötött ingatlanok aránya már elérte a 92%-ot.

A gázfogadóállomás a Kossuth Lajos utcától délre, a 339 hrsz-ú útmentén található a településen áthaladó nagynyomású vezeték mellett épült ki.

Villamos energia ellátás:

Szálka villamosenergia ellátása a szekszárdi 120/20 kV-os alállomásról táplált 20 kV-os hálózatról biztosított.

A településen az Alsónána-Grábóc közötti 20 kV-os vezeték halad keresztül, amelyről a település ellátása történik.

A településen a tározó tótól délre a Bonyhád-Möcsény-Mórággy 20 kV-os vezeték halad keresztül, amelyről a település egyik transzformátorának a bekötése biztosított, amely a tározó tó déli gátjánál található. Ennek a 20 kV-os vezetéknek a táppontja a bonyhádi 120/20 kV-os alállomás.

A település belterületén jelenleg 3 transzformátor üzemel. Ezek a transzformátorok oszlopokra szereltek. A transzformátorról induló kiefeszültségű hálózatról látják el közvetlenül a fogyasztókat.

A közepfeszültségű és kiefeszültségű hálózat egyaránt szabadvezetékes formában illetve légkábelként épült ki.

A település közvilágítása oszlopokra szerelt lámpatestekkel megoldott a belterületi utcák mentén.

A fogyasztók a villamosenergiát döntően világítási célra és a villanybojlerek melegítésére használják. Technológia célokra –erőátvitel, stb. – a felhasználás minimális. Termikus hasznosítása nem jellemző.

Nem vezetékös energia hordozó ellátás:

Szálka energia ellátásában nem töltenek be jelentős szerepet a nem vezetékös energiahordozók.

Távközlés:

Szálka község távközlési ellátását a MATÁV Rt. Pécsi Műszaki Szolgáltatási Központ biztosítja. Szekszárd primer területén lévő község ellátása jelenleg jól megoldott, a távközlési szolgáltatás minden területén. Szálkán digitális távbeszélő központ található.

2.2. Fejlesztési javaslatok:

Szálka fejlődését az ösközség mellett elsősorban a tóra lefutó völgyekben megvalósítható lakó- és üdülőterület határozza meg.

A fejlesztés nagytávlatban előirányzott nagyságrendje:

	Lakásszám	Népesség
Ösközség	280	700
Isten völgye	220	660
Széplaki völgy	70	200
Szilfás völgy	50	140
Strand		1000
Kemping		150

Az energiaellátás fejlesztési javaslatában ezeknek a területeknek az ellátási lehetősége került meghatározásra.

A település jelenleg a vezetékes energiahordozók közül villamosenergiaellátással és vezetékes gázzal rendelkezik. A nem vezetékes energiahordozók (szén, fa, olaj, PB gáz) aránya jelentéktelen.

Környezetvédelmi és levegőtisztasági igények fokozottabb biztosítása érdekében távlatban is a vezetékes energiahordozók használatát kell előtérbe helyezni hiszen a földgázzal a termikus célú igények komplex ellátása megoldható, kiváltva a környezetet terhelő, szennyező nem vezetékes energiahordozók használatát.

Vízellátás:

A község jelenlegi lakossága kb. 600 fő. A lakótelek kialakítása és az üdülőterületek bekapcsolása területén jelentős fejlődés várható.

A jelenlegi 250 lakótelek mellett várhatóan még 300 db új telek fog beépülni. Várható a strand további fejlődése, valamint a strand területétől északra 100 – 150 férőhelyes kemping kialakítása.

Az ellátandók száma a fejlesztések során fokozatosan kb. 1700 főre növekszik. Ezt alapul véve a várható napi átlagos vízigény 250 – 300 m³/nap-ra becsülhető. (A strand vízellátása önálló kútról van megoldva, jövőbeni sorsa nem ismert.)

A meglévő vízbázisról a növekvő vízigények biztosíthatók. A II. számú kútnál tapasztalható vízminőségi problémák megfelelő tisztítástechnológia alkalmazásával megoldhatók, vagy ha ez nem gazdaságos, egy új kút kialakítása szükséges.

Az Isten völgyi, a Széplaki völgyi és a Szilfás völgyi területek vízellátása a Szálka községi vízmű bővítésével oldható meg praktikusán.

A három völgy magassági elhelyezkedése az I. nyomásvonárról való vízellátást csak nyomásfokozó közbeiktatásával teszi lehetővé, amely nagyobb üzemeltetési költséget idézne elő.

Ezt elkerülendő az újonnan létesítendő lakóterületek vízellátása a község II. zónai tároló bővítésével és a tárolóhoz csatlakoztatott vezetékrendszer kiépítésével oldható meg.

Az elosztóhálózatok alacsonyabbra kerülő vezetékszakaszai előtt a kialakuló magas nyomásérték kívánt értékűre csökkentése nyomáscsökkentő szerelvények beiktatásával oldható meg.

A magastároló telepen, a meglévő medence mellé egy, azzal megegyező térfogatú (50 m³) új tároló épülne. A tervezett tároló magassági elhelyezése a meglévővel megegyező. Szerelvényezése olyan kialakítású, hogy a két medence hidraulikailag egy teret képez, a két műtárgyban a vízszint azonosan alakul.

A magastárolók átfolyásos tárolóként táplálják a három lakóvölgy elosztóhálózatát, ezáltal stabil nyomásviszonyokat képezve.

Összefoglalva a hálózat és a víztározó kapacitás bővítésével az újonnan kiépített területek vízellátása megoldható.

Az Istenvölgyi terület ellátását biztosító gerincvezeték D150 mm átmérőjű vezetékkel építendő ki, míg az elosztóhálózat D100 mm átmérőjű.

A Széplaki völgyi és a Szilfás völgyi területeken az újonnan kialakított vízhálózat D100 mm átmérő vezetékek kiépítésével történik.

Az elosztóhálózatokra földfeletti tűzcsapokat kell telepíteni, egymástól max. 200 m-enként.

Szennyvízelvezetés:

Az Isten völgyi, a Széplaki völgyi és a Szilfás völgyi területek szennyvízelvezetése a meglévő községi szennyvízrendszerhez való csatlakozással oldható meg.

Az Isten völgyi területről a szennyvíz gravitációs csatornahálózattal a végátemelőhöz csatlakoztatható.

A Széplaki és a Szilfás völgyi területek csatornázásához közös szennyvízátemelő szükséges. Az átemelő a kemping sarkánál épülhet, a nyomóvezeték az út domb felőli oldalán megépíthető, és rácsatlakoztatható a végátemelő nyomóvezetékéhez, mivel a nyomóvezeték átmérője a két átemelő együttes üzemét is biztosítja.

A kiépítendő gerinccsatorna átmérője az Isten völgyi területen D250 mm átmérőjű és KG PVC anyagú cső. A Széplaki völgyi és a Szilfás völgyi területeken a gerinccsatorna D200 mm átmérőjű KG PVC cső.

A szennyvíztisztító telep kapacitásbővítése a közeljövőben nem indokolt. A tisztítási hatásfokán javulást fog előidézni, ha az Önkormányzat, illetve a környezetvédelmi rendeletek kikényszerítik a meglévő ingatlanok rákötését a rendszerre.

A telep hatásfok növelése, intenzifikálása a közeljövő feladata, de inkább mai feladat.

A település és az üdülőövezet fokozatos fejlődésével várható a hétvégi üdülőcsúcsok megjelenése, amikor az üdülők, a strand, a kemping telítettek, de várható a téli minimum is. A nyári hétvégi csúcsok és a téli minimumok közt jelentős különbség várható. A jelenlegi AN/OX rendszerű telep a várható hidraulikus terhelés ingadozás kezelésére nem képes. Ezért a későbbiekben a terhelési csúcsokra „érzéketlen”, ma már ismert, pl. SBR rendszerű technológiára célszerű áttérni.

Felszíni vizek:

A tóba érkező időszakos vízmosások a lösszel burkolt völgyekből sor hordalékot szállítanak, ezért ezeknél a völgyeknél hordalékfogó gátakat kell építeni. Ezek egyszerű természetes anyagból készülhetnek (földfeltöltés, rözsefonás, stb.).

A négy kiépülő völgy felszíni vizeit nyílt árkos megoldással javasoljuk összegyűjteni.

A vízgyűjtő területek nagysága:

Isten völgye:	97 ha
Kenderes:	7 ha
Széplak – völgy:	48 ha
Szilfás – völgy:	30 ha

Az árkok a lejtési viszonyoktól függően burkolt vagy burkolatlan kivitelben készülhetnek. Az árokrendszer betorkollásánál vasbeton hordalékfogó műtárgyat kell építeni, amelyet rendszeresen tisztítani kell.

A Lajvér – patak oldalágán (Fűrésztelepi – vízfolyás) épült 6 ha víztározó jelentős vízgyűjtő terület (805 ha) hordalékát megfogja.

Ettől eltekintve a Lajvér – patak saját vízgyűjtőjéről (832 ha) jelentős hordalékkal kell továbbra is számítani. Ezért a patak mentén a hordalékfogó (sankoló) tereket ki kell alakítani. Ez szükséges ahhoz, hogy a Szálkai tároló felett kialakított hordalékfogó tó (7 ha) további feltöltődését lassítsa.

Ezt később nádassal lehet betelepíteni. A vízgyűjtő területen folyó szőlőművelés irányának helyes megváltoztatásával a hordalékot tovább lehet csökkenteni.

Gázellátás:

A földgázzal, mint vezetékes energiahordozóval automatikus üzemvitelű, jól szabályozható hőellátási rendszer építhető ki. Használata környezetvédelmi szempontból is előnyös.

Az ösközség földgázigénye (cca 700 fő) 360-400 Nm³/h-ra becsülhető. Az új gázvezeték kiépítése a lakóterületek fejlesztésével párhuzamosan történhet.

A völgyek gázellátása ugyancsak a az ösközségi hálózatról biztosítandó, s bár e területek lakóterületként tervezettek, a tényleges használat (lakás, üdülés), nyári-téli használat) döntheti majd el a távlati gázigényt.

Nem vezetékes energiahordozók:

A települése a második vezetékes energiahordozó hálózat (a földgáz) kiépítésével a nem vezetékes energiahordozók szerepe minimálisra csökkent.

Villamos energia ellátás:

A lakossági villamos energia igények az elkövetkezendő években várhatóan (a háztartások felszereltségének bővülésével arányosan) növekedni fognak. A tervezési irányszámok (OMFB tanulmány és tervezési irányelvek alapján):

2002-ben	1250 W/lakás
2020-ban	2600 W/lakás

Fentiek a lakások beépített teljesítményére vonatkoznak, melyek egyidejűségi tényezőjét 0,7-nél nagyobbra nem célszerű választani. (Annak százalékos mértéke, hogy a beépített teljesítmények mekkora része terheli egyszerre a hálózatot)

A meglévő lakások esetén is számolni kell az energiaigény növekedésével. Ebben az esetben a jelenlegi és a távlati tervezési irányszámok különbsége a várható energiaigény növekedés mértéke. Számszerűsítve: 2600 W/lakás – 1250 W/lakás = 1350 W/lakás.

A meglévő lakásszám mellett 2020-ra számítva ez a jelenlegihez képest a várható igények:

Ösközség:	280x2600W = 750kW
Völgyek:	340x2600W = 900 kW
Strand, kemping:	100 kW
Összesen:	1 750 kW

A távlati villamosenergia igény kielégítésére jelentős hálózatfejlesztés szükséges. Az ösközségben a három fogyasztói transzformátor állomás kapacitás növelésével, helyben történő átépítésével a távlati igények kielégíthetők. Új állomás telepítésére igény nem várható. A meglévő állomások gépcseréje, átépítésre is csak konkrétan jelentkező igény esetén lesz szükség.

A völgyekben várható igények kielégítésére egy-egy oszlopállomás elhelyezése szükséges. Az elhelyezendő gépkapacitást a konkrétan jelentkező igény határozza meg.

A völgyekben az állomások a völgy szájához közel helyezendők el. A betáplálás kiépítésére két irányból van lehetőség. Egyrészt a hegy felől, másrészt pedig a tó mentén.

Gazdaságosabb megoldás a tó mentén történő 20 kV-os vezeték elhelyezés, mivel a tó mentén a közvilágítási hálózat kiépítése szükséges, ahhoz az oszlopok elhelyezését meg kell oldani és a közvilágítás tartóoszlopain közösen a 20 kV-os vezeték új oszlopsor elhelyezése nélkül is végig vezethető.

Az elhelyezendő oszlopállomásokról induló kifeszültségű hálózatról elégíthetők ki közvetlenül a fogyasztói igények.

A kis- és középfeszültségű hálózat fektetése egyaránt oszlopra helyezéssel prognosztizálható. Városrendezési, városképi szempontból a földkábelbe fektetés kedvezőbb lenne, ezért a terv mindenképpen ezt ajánlja.

A közvilágítás kiépítése hangsúlyos szerepet kap. A tóparti gyalogos út megvilágítása is elengedhetetlenül szükséges biztonsági szempontból. Ennek a közvilágítási hálózatnak a földkábelbe fektetése indokolt lenne.

A közlekedési út mentén, annak megfelelő paraméterű, magasabb fénypontú közvilágítás építendő ki, a tóparti sétány megvilágítására alacsony fénypontú lámpatestek elhelyezése indokolt. A tóparti közvilágítás csak szezonális, az út mentén és a völgyben viszont állandó jellegű lenne.

Távközlési ellátás:

A létesítmények tervezése és kivitelezése során betartandó előírásokat a 2003. évi C. törvény az elektronikus hírközlésről 94.§ (1) bekezdés;

„A település tervezésnél, rendezésnél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályokban meghatározott módon – biztosítani kell az elektronikus hírközlési létesítmények elhelyezésének lehetőségét.”

Valamint a 2003. évi C1. Törvény a postáról 40.§ (1) bekezdése;

„A település tervezésnél, rendezésnél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb létesítmények megvalósításánál, felújításánál - a külön jogszabályokban meghatározott módon – biztosítani kell a postai létesítmények elhelyezésének lehetőségét.” rögzíti.

A nyomvonalas közművek tervezőinek be kell tartani a elhelyezés területét biztosító 253/1997. (XII.20.) Korm. Rendelet 26.§ (1) bekezdésének és nyomvonal jellegű építmények keresztezéséről szóló 4/1981 (III.11.) KPM-IpM együttes rendelet 5.§ (2) bekezdése alapján kiadott 9004/1982. KPM-IpM számú együttes közleményének előírásait.

További műszaki iránymutatást az MSZ 7487 ad, míg a nyomvonalas távközlési építmények engedélyezésének feltételeit a 29/1999. (X.6.) KHVM rendelet határozza meg.

3. MÉRNÖKGEOLÓGIA

3.1. Általános földtani felépítés

A település igazgatási területére jellemző általános geológiai viszonyok Szálkának a Szekszárd környéki dombsághoz való tartozását igazolják. Ennek megfelelően geológiailag igen fiatal, tehát elsősorban a földtörténet negyedidőszakába (a pleisztocénbe és holocénbe) sorolt képződmények előfordulása ismeretes a községben a terepszinten vagy annak közelében. Az alapvetően üledékes (elsősorban eolikus, alárendelten szárazföldi-folyóvízi keletkezésű) kőzetek vastagsága a kiemelt területrészekeken meghaladja a 30 m-t, míg másutt – elsősorban a völgyek aljában – csak 2-5 m-es vastagságúnak ismertek. Ennek alapján a településre jellemző rétegsorozat a negyedidőszaki képződménycsoport fekjétől indulóan szükséges részletezni.

A szálkai tó létesítése előtt a község igazgatási területének DNy-i részletében a Lajvér-patak bal oldalában az akkori eróziós völgyben természetes módon megmutatkozott a negyedidőszaki rétegsorozat fekjéje. Az archív leírások szerint a felső-pannóniai korú képződménycsoport nyílt feltárásában – mely a jelenlegi tómeder déli oldala már – az agyagsávós és kőzetlisztes finomszemű homok mutatkozott több száz m-es hosszban 3-4 m magas rézsűben. A településen mélyített vízkutató fúrások ugyanezen képződménycsoportot tárták fel 200 m-t is meghaladó vastagsággal. A településen kívüli további vízkutató fúrások és egyéb nyílt feltárások (Grábóc, Szekszárd, Alsónána stb. településeken) alapján a felső pannóniai rétegsorozat általánosan jelen a van község igazgatási területe alatt. Felülete azonban egyenetlen, hiszen hegyszerszerkezeti szempontok szerint e területrész a nagy geológiai tájegységeket alkotó Mecsek-hegység és Alföld medencéje közötti elhelyezkedésű. Így a pannóniai üledékeket fedő negyedidőszaki rétegsorozat vastagsága is erősen ingadozó rövidebb távolságokon belül, hiszen a szerkezeti vonalak jelentős része a pleisztocén eolikus üledékképződés időszakában keletkezett. E mozgások eredményeként alakult ki a Lajvér-patak völgye is, mely több helyen az egyenetlen felületű pannóniai képződményeket is feltárta a tó létesítése előtt.

Mérnökgeológiai szempontok alapján mégis csak a felső-pannóniai képződményekre települt negyedidőszaki rétegsorozatnak van jelentősége, hiszen a település épített környezetének teherviselő közetterét alkotja. Ennek első rétege azon agyagos sáv, mely szélsőségesen eltérő (többnyire 1-4 m) vastagsággal fedi le a felső-pannóniai korú homokos rétegsorozatot. Nem összefüggő elterjedésű az agyagsáv, hiszen a pleisztocén mozgások e réteg teljes lepusztulását vagy helyenkénti jelentős (akár 10 m-t meghaladó) kivastagodását eredményezték. A reá közvetlenül települt eolikus keletkezésű kőzetlisztes képződményeknek (lössváltozatoknak) már jóval nagyobb a jelentősége, hiszen szinte mindenütt előfordulóan, vagyis összefüggő elterjedésben megmutatkoznak. A dombháton lehetnek akár eredeti településben, míg a völgyek oldalaiban már inkább vályogosan, vagy a völgyek talpán már nagy részben átalakultak. A sárga alapszínű löszös üledékek keletkezése azonban szakaszosan történt, hiszen a nyílt feltárások egy részében megfigyelhető a barna vagy vörös színű fosszilis talajok előfordulása. Több helyen azonban a talajosodott sávoknál jóval vastag barna és vörösbarna agyagos rétegek előfordulása is megtalálható. Ezen agyagos részletek azonban (színüknek ellentmondva) nem minden esetben egykori talajok, hiszen vastagságuk akár 3 m-t is meghaladhatja és helyenként jól felismerhetően sávozottak. Helyenkénti erős rétegzettségük és vastagságuk rövid távolságokon belül ingadozó voltak, valamint helyenkénti határozott kiékelődésük alapján belátható, hogy a pleisztocénben érvényesült mozgássorozat által meghatározott körülmények között keletkeztek. Előbbi jellemzők alapján a sárga alapszínű löszben megtalálható vörös vagy vörösbarna továbbá 1 m-t meghaladó sávok egy része valójában az egykori negyedidőszaki üledékgyűjtők helyét jelölik ki. Megmutatkozásuk, valamint jelenleg eróziós völgyekkel való átvágódásuk alapján belátható, hogy Szálka területén üledékföldtani szempontok alapján nem tekinthető egységesnek, vagyis mindenütt azonosnak a pleisztocénre jellemző löszös rétegsorozat.

A kivastagodott vörös agyagos sávok fekéje középső pleisztocén korú tömött lösz, melyben gyakran mészkonkréciók is megmutatkoznak. Ennek erodált felületére, vagy az egykori völgyhálózat által meghatározottan helyeken kivastagodott vörös agyagokra települt a felső-pleisztocén korú lösz, mely alapvetően lejtői kifejlődésű és a legtöbb nyílt feltárásban is megtalálható. Keletkezése a korábbiaknál már nyugodtabb körülmények között történt, így általa került teljes fedésbe a korábbi völgyhálózat. A fiatal geológiai korú lejtői kifejlődésű lösz jóval lazább településű a korábbinál, továbbá erózióra is fokozottabban érzékeny. Ennek eredményeként adódik, hogy alapvetően áthalmazott anyagából keletkeztek a völgyek aljában több m-es vastagsággal felhalmozódott holocén korú kötött rétegek (sötétbarna és szürke színű iszapok, agyagok). A kiemeltebb részleteken a holocén képződmények vastagsága nem számottevő, hiszen az állandó lejtő leöblítések eredményeként folyamatos jelenség Szálkán a talajosodott zóna állandó lepusztulása.

3.2. Általános hidrogeológiai viszonyok

A közettér hidrogeológiai adottságai valamint a morfológiai változatosság együttes következményeként adódik, hogy a felszín alatti első vízszint a község területén nagyon változatos mélységekben mutatkozik. A kiszélesedett állapotú völgyek alján már 1-2 m-en belül megmutatkozhat, de a dombháton akár 20 m-nél is nagyobb mélységben helyezkedhet el. Mindezek mellett az egykori völgyeket kitöltő agytestekhez igazodóan időszakos rétegvizek kialakulása is jellemző a település igazgatási területén. Ennek megfelelő sajátosság, hogy a településen megmutatkozó források abszolút magassága igen erősen ingadozó, továbbá többségüknél a

vízszolgáltatás nem állandó jellegű. A folyamatos vízszolgáltatást biztosítók inkább csak a legmélyebben bevágódott völgyekben található, míg az időszakos források szinte minden völgyben előfordulók lehetnek.

Előbbiek alapján a talajvíznek csak a mélyen bevágódott völgyek nyomvonalában van igazán jelentősége, hiszen a kiemeltebb területrészekeken igen nagy mélységben helyezkedik el. A talajvíz tartós utánpótlása alapvetően csak a csapadékból történik, így annak változásai a források hozamainál a hidrológiai év minden időszakában visszatükröződik.

A szórványosan megtalálható észlelési helyek, valamint a források elhelyezkedése és abszolút magasságuk ingadozásai alapján okkal valószínűsíthető, hogy a pleisztocén korú közettérben nem alakult ki összefüggő elterjedéssel a talajvíz. Inkább olyan időszakos vizek előfordulása lehet a jellemző, melyek együttesen nem képezik le a jelenlegi morfológiai viszonyokat, de szivárgási irányuk a Lajvér-patak irányába tartó.

A felső-pannóniai közettérben megtalálható rétegvíz elkülönülő víztípusként ismert. Utánpótlása csak helyenként valósulhat meg a talajvízből, hiszen az agyagos zónák jelenléte miatt a talajvíz mélységi irányú átadódása korlátozott.

3.3. Általános mérnökgeológia adottságok, jellemzők és megállapítások

Szálkán a felszínhez közeli (jelenlegi terepszint alatti 20 m-es vastagságú) közettér üledékföldtani adottságai, valamint a napjainkban már takart helyzetű szerkezeti vonalak jelenléte alapvetően meghatározza a morfológiai viszonyokat. A nyílt feltárások alapján egyértelmű tény, hogy a Lajvér-patak völgye tektonikus vonalhoz igazodó, de a völgy bal és jobb oldala között olyan határozott eltérések tapasztalhatók, melyek alapján belátható, hogy a mellékvölgyek eróziós folyamatok és felszínmozgások eredményeként is keletkeztek. Erre utaló, hogy a mellékvölgyek északi oldalon gyakoribbak, továbbá szélességük, hosszuk, valamint az átellenes oldalak lejtése egymáshoz viszonyítva is jelentősen eltérő. Az ember általi történelmi területhasználatok hatásai napjainkig is csak kevéssé tompíthatták e sajátosságokat, vagyis a község területére a folyamatos morfológiai változás napjainkban is jellemző természeti folyamat.

A lösz általános jelenléte és fekvésének eltérő kifejlődése, valamint a lejtők jelenlegi meredeksége alapján a község igazgatási területének nagy hányada felszínmozgások kialakulására alkalmas területnek minősül. Korábban – az emberi jelenlét előtt – jelentős kiterjedésű mozgások alakították, formálták azon felszínt, melyen a történelmi területhasználat megkezdődött. Ezen hajlam napjainkban is fennálló sajátosság, hiszen az ember által igénybevett területen nemcsak erózió, hanem a tömegáthelyeződést eredményező folyamatok is határozottan felgyorsultak. Így a település szerkezetének kialakulása és fejlődése alkalmazkodással, míg a mezőgazdasági célú területhasználat a dinamikus felszínalakulások ismeretében történt évszázadokon keresztül.

A morfológiai formák alapján a külterületi lejtős területeken több ha-nyi csúszások alakultak ki korábban. Kezelésük erdőtelepítéssel, vagy a mozgásos folyamatot indukáló növénytermesztés felhagyásával történt. Napjainkban inkább már csak a sárfolyásos, vagy a lassú ütemű kúszásos anyagáthelyeződés jellemző a szántókon vagy az újabb telepítésű erdők területén. A belterületen gyakran a mesterségesen kiképzett kőzetfalak omlásai, rogyásai, valamint pincék tönkremenetelében nyilvánult meg a felszínmozgásos folyamat állandó érvényesülése.

Előbbiekben jelzettek eredményeként vagy hatásaként adódik napjainkban, hogy a történelmi lakóterület szorosan a völgyek nyomvonalához kötődő. Az erdők

északi kitettségű helyszíneken mindenhol nagyobb elterjedésben találhatók, mint a délre irányuló lejtőkön, továbbá szántóként általában csak a 10°-nál alacsonyabb lejtőszögű területek hasznosulnak. A több évtizede szántóként hasznosított területeken kialakuló eróziós árkok tovább fejlődését erdők telepítésével vagy a művelési ág váltásával kezelték az elődök. A művelési határokhoz igazodóan 1-3 m-es tereplepcsők alakultak ki a külterületen, míg végül a területhasznosítás napjainkra véglegesen megváltozott.

A belterületen is megállapítható az állandó felszínformálódás, hiszen az egykoron összefüggő nyomvonalú nyitott kőzethalak napjainkban már több szakaszra osztódtak (Kossuth, Petőfi és Táncsics utcákban egyaránt észrevehető). Az utóbbi évtizedek omlásai és rogyásai mellett a meredek rézsűk mögötti vagy feletti mesterséges teraszok valójában kényszerűen, ám mégis célzatosan elvégzett tereprendezésként értékelendők a kőzettér mérnökgeológiai sajátosságainak ismeretében.

Általánosságban megállapítható, hogy a település igazgatási területe a völgyek nyomvonalának, valamint a dombhátak környezetének kivételével szinte mindenütt alkalmas felszínmozgásos folyamatok kialakulására. Célrányos vizsgálatok hiányában a kőzettér alkalmassága továbbá a jelenlegi morfológiai viszonyok alapján a lejtőket instabil állapotúnak kell tekinteni az igazgatási terület igen nagy hányadán. A kedvezőtlen helyzetet fokozza, hogy a belterületen vagy annak peremén található nyitott kőzethalakban pincéket alakítottak ki. A pincék többsége bélelés nélküli, vagy csak a bejárat részletükön történt megerősítés – falazás. A szelvények többsége a hagyományosnak mondható 2 m körüli magassággal és szélességgel jellemezhető, de vannak olyan nagyobb szelvény méretek, melyek valójában egykori lakóüregek maradványai a belterületen belül. A pincék általában lakóépületek mögötti helyzetben vannak, így az építményeket csak akkor veszélyeztetheti állagromlásuk, ha a lakóház hátsó traktusa közvetlenül érintkezik a mesterségesen kiképzett kőzethallal és az abban kiképzett (omlásos, felszakadásos stb.) üreg bejáratával. A Petőfi u. északi végében több szintben pincesor is található, így e településrész nem lehet távlati beépítés helyszíne.

A szerkezeti tervhez a jelenlegi belterület és a fejlesztésre kijelölt településrész (a tó északi oldala lsten, Széplaki és Szilfás völgyek környezete) részletes helyszíni felvételezésére sor került. A 2005 március végén látható terepformákról és a nyílt feltárásokról fotók is készültek, továbbá mérnökgeológiai szempontok alapján megtörtént a bejárt területrészek minősítése. A minősítés eredményeként került összeállításra azon 3 db térkép, mely topográfiai alapra szerkesztetten értékeli a beépítés lehetőségeit.

A település keleti külterülete fejlesztésre nem kijelölt helyszín, így a további mezőgazdasági művelés folytatódása lehet a jövőbeni területhasználat célja. A belterületről délre elhelyezkedő településrészre is változatlan területhasználat tervezett az átadott térkép szerint.

A Kossuth L. u. északi irányú bővülése az ottani gazdasági terület jelenléte miatt nem valószínűsíthető. Az utca nyugati oldala olyan történelmi beépítésű sáv, ahol az egykori mesterséges bevágások napjainkra erőteljesen rézsűsödtek (az utóbbi évtizedek omlásai és rogyásai, vagy kisebb csúszásai eredményeként). Így az utóbbi évtizedek partfal pusztulása eredményeként az egykori azonos helyzetű mesterséges bevágások falai a Kossuth utcában egymástól már elszigetelődöttek.

találhatók. Csak az utca déli részletében található meg 3 földrészletnél nagyobb elterjedésben mesterségesen kiképzett azonos irányú vonallal is összekapcsolható kőztfal (3-5 m-es magassággal), habár annak telkenkénti helyzete földrészletenkénti erős tagoltságot mutat. Az utca nyugati oldala e sajátosságok alapján részleteiben – a telekbelsőben – mozgásra alkalmas részletek előfordulásával jellemezhető. E helyszínek a mellékelt térképen (Szálka belterület) nyitott kőztfalként kerültek lehatárolásra. Az utca völgytalp felőli oldala az újabb beépítésű sáv. E területhasználat elfogadható, ha az építmények teherviselő általaja nem a völgytalpi holocén kitöltés, hanem azonos minőségű és tömörségű feltöltés. A további építési helyekhez szükséges tereprendezés mértékét úgy szükséges előirányozni, hogy az építmények padozatszintje a közterület (utca) magasságához igazodjon, mivel a patakmeder környezetében az üledékek felhalmozódása, lerakódása miatt hosszú távon emelkedni fog a terepszint és a talajvíz helyzete. Így a kiemeltebb helyzetű épített környezet esetén több évtized múltával is biztosítható lehet majd az építmények akkori szükségszerű védelme.

A Petőfi és Táncsics utcákat magába fogadó völgy szűk szelvénye miatt a történelmi beépítés jelentős tereprendezésekkel, továbbá az utcák helyenkénti eltérő szintű vonalvezetésével valósult meg. Ennek eredményeként a völgy keleti és nyugati oldalában mesterségesen kiképzett kőztfalak mutatkoznak az építmények mögött, esetenként azokkal közvetlenül érintkezően, továbbá a völgy középső részletében a lakóterület felbővült.

Az utcában található mesterséges bevágások falainak magassága és nyomvonala telkenként különböző, tehát csak irányultságuk tekinthető azonosnak (lejtőirányra közel merőleges). A völgytalp és a közrefogó háta közötti jelentős szintkülönbség miatt a völgyoldalak csak részlegesen műveltek. Nagy területrészekre kiterjedően található olyan parlagok, melyeknek jelenléte kedvező, hiszen így az épített környezet irányába tompítottan érvényesülnek a gravitációs anyagáthelyeződések. Az egyes telket érintő omlások és rogyások kezelése a tapasztalatok szerint a kőztfal tovább faragásával vagy esetleg teraszosítással történt. Ennek következménye, hogy a nyugati völgyoldalon emeltebb helyzetű az épített környezet. Általánosságban megállapítható, hogy szinte minden telken található közettérbe mélyített pince, ha a történelmi bevágás/tereprendezés mértéke meghaladja a 2 m-t. A Petőfi utcai völgy talpának beépülése szinte teljesen megvalósult napjainkra. Északi elvégződése már annyira szűk, hogy a helyi szintkülönbségek és az ottani pincesor jelenléte miatt tovább már nem bővíthető a lakóterület északi irányba. Távlati beépítésre a morfológiai formák alapján csak a völgy nyugati oldalának középső és északi részlete lehet alkalmas, hiszen a keleti oldalon olyan terepformák mutatkoznak, melyek függő tömegek (csúszásra alkalmas) jelenlétét, valamint jövőbeni aktivizálódásának lehetőségét bizonyítják (I. fotótábla). E sajátosságoknak megfelelően történt a belterületi térképen a mozgásveszélyes részletek lehatárolása, mint „*beépítésre nem alkalmas területek*”.

Az átadott térképen bejelölésre kerültek a tervezett üdülő területek helyszínei (Isten völgy, Kenderes alatti völgy vagy strand feletti helyszín, Széplaki völgy és Szilfás völgy). E területrész részletes felvételezése alapján az alábbiak állapíthatók meg.

Istenvölgy jelenleg a helyi átlagnál szélesebb völgytalpú terület, ahol az utóbbi évtizedekben az emberi beavatkozás hatására megváltoztak a természetes adottságok. Változásuk összefügg a Lajvér-patak völgyében kiképzett tóval, hiszen

az egykori eróziós völgy annak létesítésével részlegesen felszámolódott. A völgyből a tó irányába történő (feltöltődését eredményező) hordalék szállítódást a völgy irányára merőleges mesterséges gáttal megakadályozták. Ez jelenleg már olyan tereplépcső, melytől északi irányba kiegyenlítődött a völgytalp, de egyúttal erősen vizenyőssé is vált. A tómederben tározódó víztömeg természetes visszaduzzasztása és közlekedési út töltése miatt a mesterséges gát előtti terület is időszakosan tocsogóssá alakult, vagyis a völgy mélyvonalában jelenleg átlagosan 100 m-es szélességben a talajvíz szintje több hónapon áttartóan a terepszinttel azonosnak tekintendő. Ez a tervezett épített környezet kialakítása szempontjából alapvetően gátló tényező (Lásd: Isten völgy javaslatának térképe).

A völgyoldalak lejtése nem egységes. A keleti oldalt egy meredek esésű függővölgy is tagolja, melynek ingadozó lejtése (12-18° közötti) alapján nem javasolható az oldalak beépítése. A függővölgy északi határán a völgyváll környezetében olyan terepforma is mutatkozik, mely lejtőirányú hullámosság alapján fejlődő csúszás helyére utaló, hiszen a lejtőszög jóval 20° feletti és a dombhátról ide tendáló vizek mennyiségétől függően fejlődik tovább vagy lelassul a mozgás (a mellékelt térképen e terület rész piros színnel kiemelt).

Az Istenvölgy felső részletében a keleti oldalon maradványos fosszilis mozgás helyét lehet felismerni, melynek helyén az erdőhatár a gerinchez közelít (EOV koordináták: $x = 104\ 218$ $y = 617\ 561$). További fosszilis mozgások és eróziós árkok előfordulása jellemzi a völgy északi elvégződésének környezetét ($x = 104\ 360$ $y = 617\ 420$ vagy $x = 104\ 275$ $y = 617\ 250$). A völgy nyugati oldalának alsó 2/3-án jelenleg csak olyan enyhe hullámosság figyelhető meg, mely a közettér erózió érzékenységének eredménye. A sárfolyásos csatornák közötti háta/bordák építési területnek felhasználhatók, de a völgyoldal felső 1/3, vagyis a völgyváll környezete már meredeksége, árkolódásai és helyenkénti kagylósodása, a 20°-ot is jóval meghaladó lejtőszögek stb. ismeretében már nem lehet beépíthető sáv. Így az utóbbi terület rész már piros területként került lehatárolásra a mellékelt térképen.

Általánosságban javasolható, hogy a völgytalp laza kitöltése miatt a fiatal hordalékokban időszakosan összegyülekező/tározódó víztömeget (a völgy nyomvonalára merőleges gát miatti hatás) a beépítés keretében ajánlott gyűjteni és elvezetni (pld. medermélyítés), hiszen a lábvonali áztatás hosszú távon gyengíti a völgyek talpán a közettér állapotát, valamint a lejtők állékonyságát. Várható, hogy a későbbi beépítés következményeként a jelenleginél jóval nagyobb víztömegek elfolyásának is lehetőséget kell biztosítani a kiépítendő medernek, mely léteivel tartósan depresszionálhatja a hordalékokban jelenleg visszatartott víztömeget.

Kenderes alatti vagy strand feletti völgy a legrövidebb, de egyúttal a legmeredekebb talpú azon mellékvölgye északi irányból a Lajvér-pataknak, melynek területén üdülőtérület kialakítása tervezett. A völgy jelenlegi talpán határozottan (néhol 1 m-t is meghaladó bevágódással) megmutatkozik azon eróziós árok, mely a felszíni vizeket gyűjti és elvezeti. Az árok nyomvonala a hordalékszállítástól függően módosulhat, hiszen elagott részletei is megmutatkoznak egymás közelében. Kiemelendő, hogy a jelenlegi árok szelvényébe nyugatról csatlakozik be olyan további árok (kisebb függővölgy), melynek bevágódását, vagyis nyomvonalát a kataszteri vagy topográfiai térképek sem tartalmazzák (becsatlakozásának helye EOV koordinátákkal: $x = 103\ 170$ $y = 617\ 463$). A helyszín bejárása alapján megállapítható volt, hogy a terület esetleges beépítésekor olyan széles közterület kialakítása szükséges, melynek oldalain útárok is kimélyíthetők. A terület meredeksége és a jelenlegi völgytalp jellemzői alapján az egy oldalon kiépülő hagyományos szelvényű útárok képtelen

lenne azon vízmennyiségek gyors levezetésére, melyek összegyülekeznek a nem nagy kiterjedésű, de meredek hajlású vízgyűjtőn. Tehát inkább a gyorsan összegyülekező és a völgytalpon koncentráltan eltávozó (felhőszakadás szerű) vizekre kell méretezni az árkokat úgy, hogy a nyugatról becsatlakozó függővölgy vizei is elvezetést nyerjenek. A talpnál magasabb lejtős részleteken már csak olyan kisebb teraszok maradványai láthatók, melyek természetes folyamatokkal és jelentős mértékben felszámolódtak napjainkra. Így jelenlétük valójában már nem igazán gátlók a beépítéskor, hiszen csak kivételesen magasabbak 1 m-nél. Megemlítendő még, hogy egykoron a völgy elvégződésének közelében mesterséges földgátat építettek a hordalékok megfogására, de az napjainkra már teljesen szétesett (eróziós hatások). A gát nyugati oldali maradványa még felismerhető, míg az egykori töltésanyag víztározó felé történő szétesése valamint elhordása eredményezi a völgytalp jelenlegi, átlagosnál meredekebb megjelenését.

A Széplaki völgy és a strand feletti vagy Kenderes völgy között hát déli elvégződésében egymásba kapcsolódóan olyan 3-10 m-es magasságú bevágások találhatóak, melyeknek előterében a parkoló helyezkedik el. A bevágások 70°-nál meredekebbek és olyan illegális anyagnyerőhelyek, melyeknél többnyire töltésanyagot termelnek időszakosan. A lábvonalukban megfigyelhető az omladékhalom emelkedése, míg peremvonal mögött a lejtős koronaszinten jelenleg csúszások fejlődnek. A tovább fejlődő és időszakosan hátravágódó szakadási vonalak (jelenleg szőnyegcsúszásra utalóak), több 10 m-es szélességű sávban alakultak ki a bevágások felett. E terepi jellemzők alapján e területsávban a lábvonal, valamint a peremvonal mögötti legalább 50 m-es sáv nem lehet építési terület, tehát a mellékelt térképen piros sraffozást kapott.

Széplaki völgy alig több mint 1 km hosszúsággal olyan eróziós völgy, melynek talpa jelenleg feltöltődő tendenciájú a víztározó létesítésének utóhatásaként. A feltöltődés eredményeként a legmélyebb részletben – az úttest töltésének is támaszkodva – olyan időszakos tocsogó alakult ki, ahol a közettér kb. 2 m-es vastagságot is elérően az utóbbi évtizedek hordalékából álló. Északra tartóan e sáv fokozatosan elvékonyodik, de legalább 150 m-es hosszúságban jól követhető a talpon. A völgyoldalak közül a keleti szabályosabb felületet mutat, mint a nyugati oldali. Ennek ellenére mindegyik oldalon megtalálhatóak azon szakadási vonalak, melyeknek nyomvonala az egykori művelési határokhoz is igazodó. Másik lejtőállapotot befolyásoló eseménysorozat, hogy a szántóterületek irányából jelentős azon hordalék áthalmozás, melyet a völgyoldali erdősáv ideiglenesen visszatart. A szakaszos felhalmozás mindaddig folytatódó az erdősávokban vagy bokros lejtőkön, míg a növényzet állapotát a lerakódott hordalékok nem változtatják. A felületi terhelés végül labilissá alakítja a lejtőt, a növényzet helyenként kiszakad és így a lejtőoldal 50-200 m²-es nagyságú részletekben szakaszosan megcsúszik. Ezen állandóan átalakuló állapot (kúszásos és szőnyegcsúszásos folyamat) mindegyik völgyoldalra jellemző, hiszen a lejtőszögek helyenként a 30°-ot is meghaladják. A gravitációs anyagáthelyeződés ismeretében nem lehet beépítésre alkalmas a völgyoldalak nagy hányada, hiszen átlagosan 1-2 m-es vastagságú olyan hordalékanyag található függő helyzetben a növényzettel borított részletekben, mely gyors mozgás, vagy nagy területi elterjedés hiányában jelenleg inkább csak kagylósodással azonosítható. Az erdő irtása és a völgyoldalak beépítése esetén a labilis állapotú közettömeg gyorsan átázott állapotban sárfolyásként vagy esetleg a jelenlegiekénél kiterjedtebb szőnyegcsúszásként juthatna le a völgytalpig.

A völgytalpat és szűk környezetét csak a hordalékokat lekötő, eróziós árkok bemélyülését akadályozó erdő fennmaradása esetén lehet távlati beépítésre kijelölni. A jelenlegi völgyoldali mozgások nem alkalmasak arra, hogy talpig hatoljanak. A völgyoldali erdők időszakos fel- vagy megújításával hosszú távon is kezelhető a lejtőoldali veszélyeztetés. A beépítéskor természetesen biztosítani kell minden üdülőövezeti részletben a felszíni vizek természetes elfolyását, továbbá az úttöltés közvetlen környezetében építési helyeket nem ajánlott kialakítani. A völgy középső részletében megnövelhető a beépítésre igénybe veendő terület, hiszen a völgy szélesebbé válik és a lejtőszögek a völgyoldalak alsó 1/3-ában már kedvezőbbek.

Szilfás völgy a település igazgatási területének nyugati részletében helyezkedik el. Hossza viszonylag nem jelentős és általános megjelenése a Széplaki völgyhöz hasonlítható. Déli elvégződésében itt is kialakult a víztározó jelenléte miatti tocsogós terület, de kiterjedése a kisebb vízgyűjtő terület következményeként nem akkora kiterjedésű, mint a szomszédos völgyben található. A völgyoldalakon a szomszédos völgygel (Széplaki) azonos mozgásos jelenségek figyelhetők meg.

A Széplaki és Szilfás völgyek alsó részletében jelenleg telepített akácos található. A telepítés soraiban az egyes fák csak koronaszintjükkel mutatnak kis mértékű eltérést, elhajlást egymástól. A törzsek és a talajszint feletti részletek nem jeleznek kúszást vagy szőnyegcsúszást, hiszen azok egyenes – szabályos – vonalat alkotóan találhatóak (lásd: fotók). E helyi jellemzők alapján nyilvánvaló, hogy a telepített akácosokkal elfoglalt helyszínek a felszíni vízvezetés megoldása mellett alkalmasak a későbbi tervszerű beépítésre. Így a völgytalpi akácosok területére, valamint völgyoldalak legalsó részletére megvalósítható a tervezett területhasznosítás.

A település jelenlegi belterületének bővítése (lakó és üdülő övezetek) elsősorban a völgyek nyomvonalához igazodóan javasolt. Beépítésre nem javasoltak azon területrészek, ahol a lejtőszög 10° -nál meredekebb, továbbá a terepfelszín egyenetlen (egykori művelési határok teraszai, csúszásos halmok, kagylósodott felszínek, mélyútroncok, omlásos közzefalak előtere vagy peremvonala stb.). Amennyiben mégis beépítésre kerülnek $10\text{-}15^\circ$ -nál meredekebb lejtős területek, akkor a szabályozási tervben részletezni kell majd az egyedi feltételeket (telkek nagysága, építmény tömege, építési vonal stb.).

A település távlati fejlesztésére kijelölt helyszínekre vonatkozóan a mellékelt térképek részletezik az adottságokat. A helyi sajátosságok alapján végzett területi lehatárolások szerint **beépítésre nem javasolt** és **beépítésre nem alkalmas** kategóriák jelölése történt a mellékelt térképeken, melyek áttemelésre kerültek az átadott $M = 1 : 8\,000$ -es térképszelvényre.

A **beépítésre nem javasolt területeken lehet** (tehát nem kizárt) építményeket elhelyezni a jövőben, de azok megvalósításához teljesíteni szükséges a szabályozási tervben és a helyi építési szabályzatban szereplő egyedi feltételeket (sárga sraffozású területek).

A **beépítésre nem alkalmas területeken** azonban nem célszerű építmények elhelyezésének tervezése még külön feltételek teljesítésével sem, hiszen az érintett területeken az aktív mozgásra utaló formák érvényesülése mellett a lejtőszög elérheti

a 30°-ot, vagy nagy egységekre kiterjedően meghaladja a 20°-ot (piros sraffozású területek).

A Kossuth L. u. és Petőfi S. utcák közötti hát fejlesztése - mely teljesen eltérő morfológiai helyzetű a történelmi beépítéstől -, csak akkor folytatható, ha az újabb lakótelkek a továbbiakban is a gerinc vonulatához illeszkedően kerülnek kijelölésre, valamint a hátról induló keleti és nyugati irányú lejtők továbbiakban is beépíthetetlenek maradnak. Amennyiben a köztés hát nyugati oldala beépítésre kerülne, akkor külön szabályozási tervet igényel (építési telkek kialakítása, egyes telekméret, közterület nyomvonal stb.), mivel a területhasználat változásának következményeként a Kossuth L. u. nyugati oldala veszélyeztetett helyzetbe kerül. A terepformák alapján megállapítható, hogy a Kossuth L. utcai építmények hosszú távú fennmaradását a lejtőn található jelenlegi erdőterület jelenléte alapjaiban határozza meg (hordalékforgás, eróziós hatások mérséklése stb.).

A Kossuth L. utca völgytalp felőli oldala tereprendezésekkel – az építési helyek terepszintjével – emelésével javasolt. Az utca nyugati oldalán található foghíjak a kialakult falusias beépítéssel tervezhetők.

A Petőfi és Táncsics utcákban a foghíjak a kialakult épített környezetbe illeszkedően beépíthetők. A völgy nyugati oldalának középső és északi részletének esetleges beépítése már fokozottabb előkészítést igényel, hiszen a völgytengely beépített terület. Amennyiben több építési hely kialakítása tervezett e területre, ajánlott olyan külön szabályozási tervet készíteni, melynek alapján új és részletes geodéziai felmérés jelenti.

A víztározó északi oldalára tervezett üdülőterületek kialakításakor az övezeti egységek lehatárolását ajánlott úgy meghatározni, hogy csak a völgyek oldalainak alsó részlete legyen építési terület.

A teljes völgyoldalakra kiterjedő beépítés fokozza a víztározó hordalékokkal való feltöltődését, továbbá elősegíti a lejtőkön lévő függő/labilis közettömegek áthelyeződését, vagyis a felszínmozgások kialakulását, továbbá a völgytengelyben lévő épített környezet időszakos elöntésére is lehetőség adódik, hiszen a közlekedési út alatti áttereszek szűkek.

A jelenlegi belterületen – a kialakult lakóövezetben – a foghíjakat jelentő területrészekre a meglévő épített környezetre vonatkozó általános szabályozási előírások alkalmazhatók, ha a helyi építési szabályzat az egyes építmények kialakítására külön, ám általános érvényű feltételeket tartalmaz. A Kossuth és Petőfi utcák közötti hát tengelyvonalán újabb építési helyek is kialakíthatók, ha a felszíni vizek többségének elvezetése a közterület felé irányuló (nem a völgytalpak felé a lejtőre engedve mint jelenleg).

A közterületek felőli építési vonalak már adóttak, míg a telekbelsőben kialakítandó építési vonalak ne biztosítsanak lehetőséget arra, hogy lakóudvarok szintjénél magasabb részleteken, vagyis a köztfalak koronaszintjén építési helyek legyenek. Tehát az új építményeket a jelenlegi belterületi foghíjak esetében a kialakult épített környezethez illeszkedően szükséges megvalósítani.

A tervezett üdülő övezet területére (Isten, Széplaki és Szilfás völgyek területére) általánosságban javasolt, hogy:

- a telkek beépítésének mértéke legyen alacsony szinten meghatározva,
- az egymással szomszédos építmények közötti távolság legalább az építmények átlagos szélességének 1,5 szerese legyen,
- az építmények hossz tengelye legyen azonos a lejtőiránnyal,
- az építmények részleges alapincézettisége ne legyen megengedett (épület létesülhet teljes pinceszinttel vagy alagsorral)
- a közterületek szélessége mindenütt úgy legyen meghatározva, hogy az utárkok kialakítása (akár utólagosan is) biztosított legyen

Az üdülőterületek egyes építményeinek létesítése előtt ajánlott a teljes közmű kiépítése, hiszen a völgytalpak kivételével a szórványos szennyvíznyeletés, valamint a derítők szakszerűtlen létesítése elősegíti a lejtős területek aktivizálódását.

4. ZÖLDFELÜLETEK, TÁJRENDEZÉS

TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

Szálka a Szekszárdi-dombság kistájba tartozik.

Éghajlat: A Szekszárdi-dombság klímájának változatosságára jellemző, hogy területén észak-dél irányban két éghajlati körzet húzódik végig. Nyugati része mérsékelt meleg, mérsékelt nedves enyhe telű, a keleti fele a mérsékelt meleg, mérsékelt száraz, enyhe telű éghajlati körzetbe tartozik. Itt mind az atlanti, mind a mediterrán hatások érvényesülnek. Az évi középhőmérséklet 10-10,5 °C. Az évi csapadékmennyiség átlagosan 660-680 mm. Az uralkodó szélirány É-ÉNY-i, de a dombság eltérítő hatása miatt viszonylag gyakori a NY-i is.

Hidrológia felszíni vízfolyásai: Lajvér-patak, Felső-erdő vízfolyás, mesterséges kiképezésűek a: Fűrésztelepi árok, Istenvölgyi árok, Petőfi utcai árok. A Lajvér-patakra duzzasztott tó fűződik fel. Felszíni vizeket gyűjtenek össze a völgytalpak (Isten völgye, Kenderes, Széplaki--völgy, Szilfás-völgy), melyek a duzzasztott tavat táplálják. A beszivárgó csapadékvíz a porózus szerkezetű löszön átjutva a pannóniai vízzáró agyag határán források formájában lépnek a felszínre (Szarvas-kút, Lajvér-patak eredése).

Felszínalaktan: Erősen tagolt, sűrű és mély völgyhálózat jellemzi. Átlagos völgy-sűrűsége 12 km/4 km², reliefenergiája átlagosan 102 m/km², de a peremterületeken és a mély patakvölgyekben a 150 m/km²-t is meghaladja. Lejtőkategória értéke 25 % feletti.

A könnyen erodálódó pannóniai üledékekből és laza löszből felépült dombságot a legváltozatosabb formájú eróziós és deráziós jelenségek jellemzik; különböző típusú patakvölgyek sűrű hálózata, régi és újabb suvadások, kéreghámlások, valamint a lösz változatos lepusztulási formái (páholyvölgyek és -fülkék, löszcirkuszok, szurdokok és horhosok) tagolják keskeny hátakká, éles gerincekké, sőt tanúhegy-jellegű rögökké. Elmondható, hogy az erózió szempontjából a Szekszárdi-dombság hazánk leginkább veszélyeztetett kistája.

Ugyanakkor tájesztétikai szempontból a mély völgyek, meredek falú szurdokok bűvópatakjakkal és löszhídjaikkal egészen különleges képet nyújtanak, méltóak a védelemre.

Talajtan: A Szekszárdi–dombságot lösz takarja. A domborzati viszonyok miatt azonban a humuszban gazdag talajtakaró lemosódik. Az intenzív és gyakran szakszerűtlen földművelés tovább növelte a 100 %-osan erodálódott talajú területek kiterjedését. Csupán az erdővel borított dombhátakon maradt meg a 3–6 % humusztartalmú Ramann-féle barna erdőtalaj, illetve gyakrabban az agyagbemosódásos barna erdőtalaj.

Élővilág: Természetes vegetációja szubmediterrán jellegű. Természetes erdőtársulása a gyertyános-tölgyes, cseres tölgyes. Fialat ültetett erdei a elsősorban a tó körül vannak, melyek akácok, erdei és fekete fenyvesek. A völgyek pangóvízes területein és a patakok mentén fűek, nyarok, éger és kányabangita alkot ligetes társulást. A forrásoknál, mély fekvésű vizes területeken magassásos, mocsárrétek alakulnak ki.

Gazdag állatvilággal rendelkezik. A nagy, egybefüggő erdőségben nagy és kisvadak egyaránt előfordulnak. A vizes területek madarak kedvenc táplálkozó helyei, a hullók és kétéltűek élőhelyei. A löszfalakban gyurgyalag költ.

TÁJRENDEZÉS

Tájszerkezet

Meghatározó az É-D irányú szerkezeti tagoltság.

A táj értékes elemei a természeti, kultúrtörténeti értékek és a történeti tájhasználat megőrző, területi kiterjedésű tájelemek. Az erdőfoltok, vizes élőhelyek természeti értéket hordoznak, míg a szőlők, gyepek az egykori tájhasználat fennmaradását tükrözik.

Tájhasználat

A település területén a táj hasznosításának alapvető formái mind megtalálhatóak. Vannak települési, erdő-, mezőgazdasági és közlekedési területek. Szálka környéke mezőgazdasági jellegű (szántó, kert, szőlő és halgazdaság).

Mezőgazdasági tájhasználat

Mezőgazdasági termesztésre a vizsgált terület nagy részén a természeti adottságok kedvezőek. A közigazgatási terület külterületének 12 %-át a szántó területhasználat teszi ki. A nagytáblás szántóföldeken kukoricát, búzát, takarmányt, sörárpát, szóját, repcét termelnek, a kisebb területeken biogazdálkodást folytatnak.

A területen a gyepek (kaszálók, legelők) aránya alacsony. Gyep a vízfolyások mentén, a völgyekben található. Az egykor jellemző az állattartást felszámolták a faluban, ezért a gyepeket felhagyták.

A kisparcellás magántulajdonú vagy kiskertes övezetekben kertgazdasági műveléssel vagy szántóföldi növénytermesztéssel találkozunk, több az erdőszélességnek indult nem művelt szőlő-gyümölcsös.

Állattenyésztés a háztájaknál jellemző; ezekkel a környezetvédelmi fejezetben foglalkozunk. A Lajvér-patakon duzzasztott tó-rendszer lehetőséget ad halgazdaság működtetésére.

Erdőgazdasági tájhasznosítás

Az erdőszélesség az országos átlag feletti, a külterület 76%-a. Nagyobb összefüggő erdőegységet a kocsánytalan tölgyesek alkotnak, erősen szennyezettek akáccal. Az erdők elsődleges rendeltetésük szerint gazdasági erdők. Az erdőgazdasági

területeken a honos fajokat az akác és a nyárfa, nedves talajon az éger váltja fel, így a jellemző természetes társulás nem tud kialakulni.

Táj- és természetvédelem

Szálka közigazgatási területét természeti oltalomban részesülő területek érintik. Az erdőgazdasági tájban a Natura 2000 területek és a védelemre tervezett Szekszárd-Geresdi-dombság TK adnak lehetőséget a természet fennmaradására.

Az erdő és vizes területek számos hazai védett és fokozottan védett fajunk mentsvára, ezért bekerültek az Európa Unió Különleges Természetmegőrzési területei közé.

1. Nemzeti Ökológia Hálózat, amely az országos rendezési tervről szóló 2003.évi XXVI. tv-ben (OTRT) szerepel. Az OTRT 19.§-a szerint az ökológiai hálózat területe beépítésre szánt területté nem jelölhető ki. A Nemzeti Ökológia Hálózatba tartozik a természeti terület, valamint az ökológiai folyosó.

b) *Természeti területek* közé a természet-közeli gyepek, vízállásos területek, a gyertyános-kocsányos tölgyes erdő tartoznak. A természeti területekről, hasznosításáról a TVT rendelkezik, mely szerint a természet közeli állapotot kell fenntartani.

c) *ex lege védett értékek a források*. Amennyiben források megjelennek, azok területi elhelyezkedésüktől független a TVT oltalma alatt állnak.

d) *ökológiai folyosót* alkot a Szálkai tó és a vízfolyás.

2. Natura 2000 területek, különleges természetmegőrzési területekbe (PSCI) a településtől D-re fekvő erdőség tartozik. A pannon gyertyános-tölgyes erdők az európai hálózat természeti értékei közé tartoznak, melyeket a közösség számára meg kell őrizni. A területen a természeti értékek megőrzése, a fajok életben tartása, a biodiverzitás megőrzése a cél.

3. Tájvédelmi körzet a Szekszárd-Geresdi-dombság, mely a településtől É-ra nyúló erdőség. A területre a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság kezelési tervet készített, mely meghatározza a területen végezhető tevékenységeket, korlátozásokat.

4. Egyedi tájértékek

Az egyedi tájértékek kataszterezését 2004. évben a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság elvégezte, nyilvántartva az Igazgatóságom van. Az egyedi tájértékek megőrzéséről, védelméről a TVT rendelkezik.

Egyedi tájértéknek:

1. pincesor
2. sás mocsárrét (022b hrsz)
3. régi katolikus temető
4. Szarvas-kút
5. Lajvér-patak eredése törékenyfűzfa csoporttal
6. Szálkai tó és az öreg erdő látképe (041, 043/1,6, 044/2,3, 047, 048 hrsz)
7. ~~magtár, ól (Petőfi u. 11.)~~
8. löszfal gyurgyalag költőhellyel (07/6a hrsz)
9. téglás támfal (298 hrsz)
10. öreg barkócaberkenye
11. nyírfa csoport (022a hrsz)
12. öreg eperfasor

13. idős kocsányos tölgy (023 hrsz)

14. fészület (Kossuth u. 80.)

Tájképvédelem

Tájkép védelmi területet jelöl a terv a településtől É-ra a TK-re, az egykori szőlőteraszokra. Kilátásvédelmet biztosít a tóra és a D-i erdőre.

Az övezetben a történelmileg kialakult tájhasználat megőrzése, a tájra jellemző területhasználatok és tájszerkezet fenntartása szükséges. Szálka vonzereje az a táji adottsága, mely a tó és az erdő háborítatlan együttesében rejlik.

A völgyi beépítésből adódóan a település nem látható a tó felől, csupán a falu dombtetőre épült templomtornya magasodik a víz fölé. A templomtorny tájképet gazdagító elem.

A táj esztétikai élményt nyújtó képének védelme érdekében a tájképvédelmi övezetbe 20 méternél magasabb létesítmény nem helyezhető el.

Tájtörténet

Szálka a 2. katonai felmérés idején, azaz 1860-as években „Szálka”-ként szerepel. É-i és D-i határában magas törzsű erdők álltak, a völgyekben, ahol patakok folytak, kevés rétje volt. Szántót É-on keskeny sávban jelöl a térkép.

A korabeli térképen ábrázolt a településszerkezet a mai állapothoz hasonló, „V” alakú. A háztelkek végében kertek, a völgyekben szőlők húzódtak.

Tájhasználat, tájszerkezet

Szálka tájhasználatát a völgyekkel szabdaltsága Szekszárd-Geresdi-dombság határozza meg. A településhez tartozó közigazgatási határra kiterjedő potenciális tájtypus is *erdőgazdálkodási*. A domborzati, természeti adottságai és az ember tájalakító tevékenysége (duzzasztott tó, völgy beépítése, parkerdő) révén kiemelkedő jelentőségű *pihenő-üdülőtér* is.

Az északi oldalon erdők, rétek, szántók váltják egymást a domb-völgy oldalakban. A völgyek mélyvonalában időszakos vízfolyások és pangóvízes területek jelennek meg. A déli partot erdő kíséri végig.

Tájszerkezetét a domborzati-vízrajzi viszonyok határozzák meg:

- K-Ny-i irányban elnyúló Lajvér-patak völgye a tárózó
- A tó északi oldalára merőlegesen lefutó É-D-i völgyek és az ezeket elválasztó dombhátak sora
- A település völgyi szerkezete, ahol a beépítés a völgyekre, ill. a dombok alsó harmadára szorítkozik.

Zöldfelületi rendszer

Szálka település jó zöldfelületi adottságokkal rendelkezik. Zöldfelületi rendszere kialakult, mennyiségileg és minőségileg is megfelelő.

A természetesen kialakult jellegzetes zöldfelületi rendszer közvetlen kapcsolatot biztosít a beépítésre szánt terület és a környező erdők, valamint a vízpart közt. Az *utcák* fásítottak, hangulatosak.

A *közlekedési területekhez* tartozó sávok, buszmegállókat gondozottak, egységes kialakításúak.

A település belterülete a tó ÉK-i öblére nyíló két völgyben helyezkedik el. A völgyfenékekben *patakok* folyik, melynek partját zöldfelületek kísérik.

A belterület zöldfelületi rendszerébe tartozik a *temető*, a *templomkert*, az *óvoda kertje* és a *sportpálya* is. Ezek állapota megfelelő.

A tóparti terület helyet ad a vízhez kötődő, nagy zöldfelület igényű létesítményeknek: *strand, kemping, horgászhely* található meg itt.

Javaslatok

A közút menti fasorok a külterületi zöldfelületi rendszerbe bekapcsolják a falu belterületét, ezért ezek ápolása, pótlása biztosítandó. A fásításhoz honos, tájra és a faluképbe illő növényeket kell alkalmazni. (hárs, berkenye)

A Natura 2000 és a tervezett Tájvédelmi Körzetbe tartozó *erdők elsődleges rendeltetése védelmi* kell legyen, melyet az erdő üzemtervezésekor figyelembe kell venni, és az illetékes Erdészeti Szolgálattal, táj-és természetvédelmi hatósággal egyeztetni szükséges.

A völgytalpakban, patakpartokon, időszakos *vízállásos, nedves területek természetes növényállományát* meg kell őrizni, illetve pótolni szükséges (hazai éger, -fűz, -nyár fajokkal).

5. KÖRNYEZETALAKÍTÁS ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

A környezeti értékelés kidolgozásának folyamata

5.1. Előzmények

A HÜBNER KFT. készíti Szálka község településszerkezeti és szabályozási terveit, valamint a helyi építési szabályzatát.

Az épített környezet alakításáról szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet és a 2004. évi LXXVI. törvénnyel módosított, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.), valamint az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet szerint „a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv” esetén minden esetben környezeti vizsgálat készítése szükséges.

5.2. A környezetalakítási, környezetvédelmi munkarész módszertana

Az általános követelmények figyelembe vételével a tervezési feladat sajátosságait szem előtt tartva a vizsgálat általános szempontjait a következők szerint rögzítjük:

- A környezeti alapállapot és a jellemző környezetterhelések vizsgálata a hatályos előírások, követelmények tükrében. A vizsgálatok során megállapításra kerül a településrendezés eszközeivel való elvárt intézkedések köre és egyéb környezetvédelmet érintő javaslatok.
- A tervezési folyamat követi az 1997. évi LXXVIII. törvényben meghatározott településrendezési tervezési folyamatot, nevezetesen az önkormányzat által határozatban elfogadott településfejlesztési koncepció alapján a szerkezeti terv előkészítését, majd a továbbtervezés során a szabályozási terv és a helyi építési szabályzat kimunkálását. A településrendezési terveket államigazgatási eljárásban történő egyeztetés és a lakosság, valamint civil szervezetek tájékoztatása, bevonása után a képviselőtestület önkormányzati rendeletben hirdeti ki.
- A környezeti értékelés során az államigazgatási szervek (előzetes, majd végleges egyeztetési vélemény), az érintett lakosság, és a szervezetek módosíthatják,

javíthatják a terv minőségét, melyet a szakági tervezők integrálnak az egyes dokumentumokba.

- Az egyeztetési folyamatban esetleg bekövetkező véleményeltéréseket egyeztető tárgyalás keretében – kompromisszumra törekedve – kell tisztázni. A tervet készíttető önkormányzat illetve a tervező az eltérő vélemények fenntartása esetén indokolni köteles döntését.
- A környezeti értékelés készítésénél az önkormányzat meglévő és környezetvédelmet érintő, területfelhasználásra hatással bíró tervei, statisztikai adatok, helyszíni ellenőrző vizsgálatok tapasztalatai, az államigazgatási szervek és közüzemi szervek előzetes véleményei vehetők figyelembe. A tervkészítésre rendelkezésre álló időszak nem teszi lehetővé kutatások, ciklusok monitorizálását, így ezek bizonytalanságával készíthetők el a településrendezési tervek.

5.3. A környezetalakítási, környezetvédelmi munkarész tematikája

A településrendezési terv készítői a jogszabályi követelményeknek, a megfelelő megrendelői akarattal egyezően készítették el a környezetalakítási és környezetvédelmi munkarészt, a terv dokumentálásakor, szerkesztésekor figyelembe vette a környezeti értékelés általános követelményeit.

A környezeti értékelés általános tartalmi követelményeit a 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet 4. sz. melléklete tartalmazza.

A településszerkezeti és szabályozási tervek, valamint a helyi építési szabályok készítésével szemben támasztott követelmények figyelembe vételével, a fent rögzített általános módszertan alapján a környezeti értékelés részletes tematikáját a következők szerint rögzítjük.

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamata
Előzmények, módszertan, tematika tartalma, a településrendezési tervek más részeihez való kapcsolódása, a kidolgozás egyéb szempontjai.
2. A településrendezési tervek célja és tartalma
A településfejlesztési elképzelések és tervek rövid ismertetése, a településrendezési terv összefüggése más tervekkel, programokkal.
3. A környezeti hatások értékelése
  - 3.1. A rendezési tervek készítése során figyelembe vett tervek és programok
  - 3.2. A környezeti állapot értékelése és a rendezési tervek készítése során figyelembe vett meglévő környezethasználatok.

A talaj és a vizek védelme

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése, a talaj- és vízvédelmi követelmények.

A levegőminőség védelme

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése, a levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos követelmények.

Hulladékgazdálkodás

A jelenlegi helyzet elemzése, helyzetértékelése, a hulladékgazdálkodással szemben támasztott követelmények.

Zaj elleni védelem

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése, környezeti zajvédelmi követelmények.

Épített környezet védelme

A jelenlegi állapot elemzése, épített környezet védelmével kapcsolatos követelmények.

Táj- és természetvédelem

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése, a táj- és természetvédelemmel szemben támasztott követelmények.

4. A településrendezési tervek alkalmazása esetén várható környezetet érő hatások
  - 4.1. A településrendezési terv összevetése az országosan és helyi szinten elvárható környezet- és természetvédelmi célokkal, követelményekkel
  - 4.2. A környezetet érintő hatások előrejelzése
    - A talaj és vizek védelme
    - A levegőminőség védelme
    - Hulladékgazdálkodás
    - Zaj elleni védelem
    - Épített környezet védelme
    - Táj- és természetvédelem
5. Javaslat a településrendezési tervekhez kapcsolódó önkormányzati intézkedésekre, monitorizálásra
6. Összefoglalás

5.4. A településrendezési tervek más részeihez való kapcsolódás

A részletes vizsgálaton alapuló környezeti értékelés mind a települési szerkezeti tervet, mind a szabályozási tervet megalapozó, elhagyhatatlan tervrészlete és kiemelt szerepkörű a környezetkímélő építések helyi rendjének, szabályozásainak kialakításában.

Településszerkezeti terv az a településrendezési terv, amely meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését.

A településszerkezeti tervben kell meghatározni a bel- és külterületeket, a beépítésre szánt, illetőleg a beépítésre nem szánt területeket, a település szerkezetét meghatározó közterületeket (főútvonalak, nagyobb kiterjedésű közparkok, stb.), azok tagozódását, a védett, a védelemre tervezett és a védő területeket, továbbá a funkciójában megváltoztatásra tervezett területrészeket, a meglévő és a tervezett infrastruktúra-hálózatokat. Az egyes területeken belül fel kell tüntetni a terület felhasználását veszélyeztető, illetőleg arra kiható tényezőket, különösen az alábányászottságot, a szennyezettséget, az árvíz-, erózió- és csúszásveszélyt, a természetes és mesterséges üregeket, a közműves szennyvíz-elvezetéssel ellátatlan területeket, stb.

A definiált követelmények alapján megállapítható, hogy a környezeti értékelés a településszerkezeti terv készítésében meghatározó a főútvonalak, közterek kialakításában és ezzel a település szerkezetét lényegesen befolyásolja. Fontos szerepe van továbbá a környezeti értékelésnek a védelmet igénylő területek, létesítmények lehatárolásában és a környezetterhelő hatás miatt szükséges védőterületek meghatározásában, valamint a szennyezett, sérült, rekultiválást igénylő területek feltárásában. A szerkezeti terv kialakításában a környezetalakítási

munkarész – a részletes vizsgálaton alapuló környezeti értékelésnek megfelelő tartalommal meghatározó szerepkörű.

Szabályozási terv az a településrendezési terv, amely a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket megállapító építési előírásokat térképen, rajz formájában ábrázolja.

A szabályozási tervnek – többek között - tartalmaznia kell:

- a beépítésre szánt és a beépítésre nem szánt területek, illetőleg az azokon belüli egyes területrészek (övezetek) lehatárolását,
- a közterületnek nem minősülő területeken belül a telkek, építési telkek, területek kialakítására és beépítésére vonatkozó megállapításokat,
- az egyes területrészekben belül a védett és a védelemre tervezett, valamint a védőterületeket, továbbá építményeket,
- az infrastruktúra-hálózatok és építmények szabályozást igénylő elemeit.

Megállapítható, hogy a szabályozási terv követelményeinek teljesítéséhez elengedhetetlenek az 1.3. pontban részletezett tematika szerinti környezeti értékelés eredményei, így a szabályozási tervhez teljes egészében szervesen kapcsolódik a környezetalakítási munkarész.

Az építés helyi rendjének biztosítása érdekében a települési önkormányzatnak az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket helyi építési szabályzatban kell megállapítania.

A településszerkezeti és szabályozási tervekhez hasonlóan, különösen a szabályozási tervvel együtt alkalmazható helyi építési szabályzatban jelennek meg a környezeti értékelés szempontjai, eredményei.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a környezeti értékelés a településrendezési tervek megalapozója, az eredmények szervesen beépülnek és meghatározói a terveknek illetve a helyi építési szabályzatoknak.

5.5. A kidolgozás egyéb szempontjai

A környezeti értékelés készítésekor, a környezetalakítási munkarész kidolgozásakor feltétlen figyelembe kell venni a tervek érvényességének időkorlátait is.

A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy új terv elkészítéséről kell gondoskodnia.

A szabályozási tervnek a jóváhagyott településszerkezeti tervvel összhangban kell lennie, eltérés szükségessége esetén a településszerkezeti tervet előzetesen módosítani kell.

A követelményeknek megfelelően tehát a környezeti értékelést is tízéves időintervallumra szükséges meghatározni, melynek jelenleg hat év felett a tervi ellátottságok hiányában gyengeségek várhatók.

A jelenleg hatályos, EU irányába harmonizált jogszabályok a környezetvédelem területén a hatéves tervezési ciklusokat rögzítik, kétéves felülvizsgálati gyakoriságot elvárva. Így a hat évet meghaladó hatályosságú szerkezeti terv esetén célszerű az önkormányzatnak megvizsgálnia – az egyéb környezetvédelmi tervei területfelhasználási fejlesztési igényeinek realizálhatósága érdekében – a módosítás szükségességét.

6. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK CÉLJA ÉS TARTALMA

6.1. A településfejlesztési célok, elképzelések

A terület- és településrendezési tervezés célja, hogy a társadalmi-gazdasági igényeket szolgáló új területfelhasználási módok javítsanak a társadalom életkörülményein, a fenntartható fejlődés pedig megkívánja, hogy mindez a meglévő nemkívánatos környezeti állapotokon való javítással történjen.

Szálka település településszerkezeti és szabályozási tervei környezetalakítási és környezetvédelmi vizsgálatának a fő célja – a tervezési folyamat szerves részeként – az elgondolások és a tervjavaslatok alternatívái környezeti hatásainak módszeres elemzése annak érdekében, hogy a rendezési terv és így a terület fejlesztése környezetbarát legyen.

A terv készítése során így figyelembevételre került, hogy a településen megvalósítható létesítmények és azok funkciói, valamint az infrastruktúra kialakítása, fejlesztése révén a környezethasználat úgy legyen szervezhető és végezhető, hogy

- a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
- megelőzhető legyen a környezetszennyezés;
- kizárja a környezetkárosítást.

A környezethasználatot az elővigyázatosság elvének figyelembevételével, a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával, továbbá a zavaró hatások (zaj, hulladékkeletkezés) elleni védelemmel kell megvalósítani.

A településszerkezeti és szabályozási terv kialakításakor a környezetvédelem területén elsődleges cél, hogy az új hazai környezetvédelmi jogszabályoknak és az EU elvárásoknak is megfelelő terv készüljön Szálka fejlesztési igényei szerint.

A célok elérése érdekében a településszerkezeti és szabályozási terv, valamint a helyi építési szabályzat kidolgozásával a következő önkormányzati tervek megvalósítását irányozták elő a **településfejlesztési koncepcióban**:

- új lakó- és üdülőtérületek kialakítását,
- a településközponti területek fejlesztését,
- a meglévő közlekedési és közműhálózat javítását,
- az idegenforgalom, turisztika, rekreáció fejlesztését, új elemeinek kijelölését,
- a természeti és épített környezet értékeinek megőrzését.

6.2. A településrendezési terv összefüggése más tervekkel, programokkal

A település fejlődése, „működése” is hatással van a környező tájra, módosíthatja, változtathatja annak elemeit. A települési eredetű környezetszennyezés, levegőszennyezés, szennyvíz- és hulladék-elhelyezés, a település közlekedési struktúrája, a létesítmények parkolási lehetőségei közvetlenül befolyásolják a település és környéke környezeti minőségét. Szálka belterületét érinti az 56101. sz.

összekötő út, melyről leágaznak a település lakóutcái. A közlekedés környezetterhelő hatásával kell számolni az utak térségében.

A településkörnyék ezért a helyi adottságoktól függően többé-kevésbé sajátos konfliktusterület, amelynek fejlesztése, rendezése az országos közúthálózat-fejlesztéssel és a település érdekeivel összhangban, együttesen történhet.

A települési környezet minőségét a későbbiekben bemutatott föld-, víz-, levegőtisztaság-védelem, valamint a jelentős hatások (zajterhelés, hulladékok) elleni védelem koordinált érdekei együttesen határozzák meg.

A környezeti elemek védelme és a jelentős hatások elleni védelem, valamint a település működésének, működtetésének összehangolt tevékenysége túlmutat a helyi építési szabályzat elkészítésének keretein. A környezet védelmét szolgáló fejlesztési program különösen nagy súllyal jelentkezik a település életében és az önkormányzatok feladatainak ellátásában. Az építésügyi igazgatás feltételeinek biztosítása, a településüzemeltetés, a vállalkozási tevékenység támogatása, a költségvetés nehézségeiből adódó konfliktusok kezelése és az életkörülmények javítását szolgáló intézkedések, valamint a nem kívánatos környezeti állapotokon való javítás érdekében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben megfogalmazottak szerint kell elkészíteni a környezetvédelmi programot. A hivatkozott törvény alapján a **települési környezetvédelmi programot a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal**, a rendezési tervekkel összhangban kell kialakítani, melyben természetesen szerepelnek az építésügyi igazgatásra vonatkozó intézkedések és az üzemeltetéssel kapcsolatos projektek is.

A környezetvédelmi jogszabályok jelentős módosulása, a feladat- és hatáskörök változása miatt célszerű a program folyamatos aktualizálása.

A települési környezet részletes vizsgálata alapján a következő környezetvédelmi szempontú megállapítások rögzíthetők:

- Tolna megye Területrendezési terve által meghatározottan a települést érintő térségi övezetek:
  - Védett természeti terület
  - Ökológiai (zöld) folyosó
  - Tájképvédelmi terület
  - Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő terület
  - Csúszásveszélyes terület
  - Vízerózióknak kitett terület
- A település közigazgatási területét az 56101. sz. közlekedési út érinti.
- A közlekedési utak térségét a közlekedés okozta környezetterhelés zavarja, zavarhatja.
- Szálka a 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet előírásaival összhangban a módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet szerint érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi területen helyezkedik el.
- A település szennyvízkozmű hálózattal rendelkezik.
- A településen biztosított a környezetkímélőnek tekinthető vezetékes földgázellátás.
- A településen megoldott a települési hulladékok szervezett elszállítása.

Kiemelt feladat a szennyvízcsatorna-hálózatra való további rákötések megvalósítása.

A levegőminőségi állapot megőrzése és javítása érdekében törekedni kell a vezetékös földgáztüzelésre való további rákötések támogatására, mely a vegyestüzelésből származó salak, pernye hulladékok keletkezésének teljeskörű megszüntetését eredményezi.

További kiemelt feladat - a környezetvédelmi programon belül – a települési hulladékok elvárásoknak megfelelő szelektív gyűjtése és a környezet veszélyeztetését kizáró módon való regionális szintű ártalmatlanítása, lerakása, hasznosításának hosszú távú megoldása a települési hulladékgazdálkodási terv szerint.

A szerkezeti terv, a helyi építési szabályzat és a szabályozási előírások az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK) szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet szerint készíthető el. Az adottságok esetenként, a fejlesztési elképzelések, koncepció, az új programelemek nem igénylik a hatályos jogszabályoktól való eltérést (pl. OTÉK-tól való eltérés kezdeményezését).

7. A KÖRNYEZETI HATÁSOK ÉRTÉKELÉSE

7.1. A rendezési tervek készítése során figyelembe vett tervek és programok

A rendezési tervek készítése során elsősorban a következő tervek és programok lettek figyelembe véve:

- Országos Területrendezési Tervről szóló módosított 2003. évi XXVI. törvény
- Nemzeti Környezetvédelmi Program
- Tolna Megye Környezetvédelmi Programja
- Országos Hulladékgazdálkodási Terv
- Dél-dunántúli Régió Területi Hulladékgazdálkodási Terve
- Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és –tisztítási Megvalósítási Program
- Egyedi Szennyvízkezelés Nemzeti Megvalósítási Programja

7.2. A környezeti állapot és értékelése és a rendezési tervek készítése során figyelembe vett környezethasználatok

A hatályos jogszabályok követelményei szerint a környezetvédelmi szempontokat a területrendezés során érvényre kell juttatni.

A területfejlesztés, területrendezés környezetvédelemmel kapcsolatos igényeinek megfogalmazásához alapvetően a következők vizsgálata szükséges:

- a meglévő települési környezet jelenlegi állapotának értékelése, a jellemző környezetterhelések elemzése,
- a vonatkozó követelmények, szabályozási előírások ismertetése.

7.2.1. A talaj- és a vizek védelme

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése

A földtani, vízföldtani viszonyok alapján a Magyar Geológiai Szolgálat Dél-dunántúli Területi Hivatala ismertetése szerint a település területei a következőképpen jellemezhetők:

Szálka község igazgatási területe a Szekszárdi dombság nyugati pereméhez tartozóan helyezkedik el. A település tagolt felszíne fiatal geológiai korú szerkezeti vonalak, valamint a hatásviselő köztér erózióra való alkalmassága eredményeként alakult ki. A felszínhez közeli földtani felépítést jelentős vastagságú laza üledékekből

álló közettér előfordulása jellemzi. A helyenként több száz méteres vastagságú rétegsorozat felső (néhány 10 m-es) részletét pleisztocén korú kőzetlisztes (lőszös) képződménycsoport alkotja. E rétegsorozat egyenlőtlen vastagsággal alakult ki, hiszen keletkezése közben alakultak ki véglegesen a hegységszerkezeti viszonyok, valamint felhalmozódásának időszakában folyamatosan érvényesültek az eróziós hatások. Ennek következményeként adódik, hogy csak az erózióval kimélyült szélesebb völgyek talpán mutatkozhatnak meg ingadozó vastagsággal a legfiatalabb geológiai korú (vagyis holocén) képződmények összefüggő területi elterjedésben. Ezek többnyire a magasabb térszínről származó málladékok, melyek között a patakmedrek környezetében igen gyakran szerves közbetelepülések is előfordulnak. A település napjainkig kialakult épített környezete alatti teherviselő közettér elsősorban pleisztocén kőzetlisztből (lősz) és annak helyi változataiból áll. A nagy területi elterjedésben található kőzetliszt erózióérzékenysége, továbbá üledékföldtani adottságai és mérnökgeológiai sajátosságai eredményeként lejtős térszíneken felszínmozgások kialakulására hajlamos. A település épített környezete a kőzetliszt felületének átalakításával történt, hiszen a belterület egyes részleteiben mesterséges kőzETFalak kerültek kialakításra. A közettér ideiglenes állékonyságát kihasználva olyan pincéket is kialakítottak, melyeknek jelentős része bélelés nélküli.

Száлка közigazgatási területén megkutatott és az Országos Ásványvagyon Nyilvántartásban ásványvagyon lelőhely nem található.

Száлка község közműves vízellátása megoldott. A közműves szennyvízcsatorna-hálózat kiépült, bővíthető. A szennyvíztisztító Mőcsény közigazgatási területén található. Az önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy a rákötések minél nagyobb számban megtörténjenek.

Sem a kül-, sem a belterület nem érint sérülékeny vízbázist.

A csapadékvizek befogadója a Lajvér patak és mellékága. A vízfolyások nagyvizei a belterületet nem veszélyeztetik, a belterületre hulló csapadékvizek befogadására alkalmasak. A lefolyó vizek csak a rosszul karbantartott földutaknál okoznak eróziós károkat. A bel- és külterületi vízvezető hálózatok tervezésénél erre is figyelemmel kell lenni.

A település csapadékvíz-elvezető rendszerei zömében a közutakhoz tartozó földmedri árokrendszer.

A csapadékvíz-elvezető árok az utak mellett kiépített.

Az ingatlanokhoz tartozó kocsibejárók átérsezei egyes területeken mind magassági elhelyezésükben, mind méretükben változóak, nem összehangoltak, így az árkok feliszapolódása viszonylag rövidebb idő alatt következhet be.

Száлка a 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet előírásaival összhangban a 7/2005. (III.1.) KvVM rendelettel módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet szerint érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi területen helyezkedik el.

A felszín alatti vizeket mezőgazdasági eredetű terhelések érik.

A településen nem jellemző az állattartás, azonban így is kiemelt figyelmet kell fordítani a „jó mezőgazdasági gyakorlat” szabályainak betartására.

Talaj- és vízvédelmi követelmények

A föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira. A védelemnek magában kell foglalnia a talaj termőképessége, szerkezete, víz- és levegőháztartása, valamint élővilága védelmét is. A föld felszínén, vagy a földben olyan tevékenységek folytathatók, ott csak olyan anyagok helyezhetők el, amelyek a föld mennyiségét, minőségét és folyamatait, a környezeti elemeket nem szennyezik, károsítják.

Az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos engedélyezési eljárások közül

- a négy beépített szintnél magasabb, vagy 7 méternél nagyobb fesztávú tartószerkezeteket tartalmazó, előre gyártott vagy vázas tartószerkezetű épületeknél,
- a meredek, csúszásveszélyesnek ismert területek beépítésekor,
- az 5 m-nél nagyobb szabad magasságú földet megtámasztó építményeknél,
- a 3 m-nél nagyobb földvastagságot érintő tereprendezéssel járó építkezések esetén (feltöltés, bevágás)
- és a felsoroltakon túlmenően azon esetekben, amikor a lakosság, a tervező vagy az önkormányzat kedvezőtlen, az általajjal összefüggő jelenségeket észlel,

a geológiai szolgálat szakhatósági közreműködését kell igényelni.

Az egyes tevékenységek engedélyezésekor figyelembe kell venni az ásványvagyon-gazdálkodási követelményeket:

- a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (Bt.) 44.§ (1) bekezdés b) alpont negyedik bekezdése szerint a bányahatóság műszaki biztonsági és munkavédelmi hatáskörébe tartozik az egyes nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett földalatti tevékenységek (aknamélyítés, alagúthajtás...), a mélyépítés kivételével, továbbá
- a Bt. 46.§ (1) bekezdése szerint a bányafelügyelet szakhatóságként működik közre a 300 m²-nél nagyobb alapterületű, bányászati módszerekkel kialakított földalatti térségek létesítésére, használatbavételére és megszüntetésére irányuló építéshatósági engedélyezési eljárásban, amely felett természetes kőzetréteg (homok, agyag, homokkő, mészkő...) található, ha az nem szerves része a földfelszín feletti építménynek (földalatti tároló térség), valamint
- a Bt. végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII.19.) Korm. rendelet 32.§ (3) bekezdés szerint a földalatti tárolótérség állagmegóvása keretében végzett felújítási munkákat bányászati szakértők közreműködésével szabad végezni, valamint
- a Bt. 1.§ (1) bekezdés b) alpontja szerint a tereprendezéssel összefüggésben végzett ásványi nyersanyag kitermelése után, ha az ásványi nyersanyag üzletszerű felhasználásával, vagy értékesítésével jár együtt, az államot a Bt. 20.§-a szerinti bányajáradék illet meg, továbbá
- a Bt. 44/A §-a alapján a tereprendezés engedélyezésére irányuló eljárásokban a Bányakapitányság szakhatóságként működik közre.

A termőföldön történő beruházásokat úgy kell megtervezni, hogy a létesítmények elhelyezése a környező területeken a talajvédő gazdálkodás feltételeit ne akadályozza.

Az 1994. évi LV. törvény 70.§ (1) bekezdésében szereplő mezőgazdasági művelés alá tartozó területeken (a tv. szerint a termőföldön) történő beruházások és bármilyen építmény elhelyezése esetén ugyanezen tv. 70.§ (2) bekezdése értelmében a talajvédelmi hatóság szakhatósági hozzájárulását a beruházónak be kell szereznie az engedélyhez.

A térség domborzati és egyéb viszonyai alapján meghatározott munkák és kötelezettségek egy részéhez a Tolna Megyei Növényegészségügyi és Talajvédelmi Szolgálat, mint talajvédelmi hatóság engedélyre van szükség a következő esetekben:

- erózió elleni talajvédelmi beavatkozások, ha a talajművelési eljárásokkal, természetű növények szakszerű területi elhelyezésével, a gye-, cserje- és erdősávok létesítésével kellőképpen nem lehetséges az erózió ellen megóvni a termőföldet,
- a növények által kivont, a kilúgozás által eltávozott kalcium mennyiségének pótlására, a talaj savanyúsági viszonyainak megszüntetésére, továbbá a savanyító hatású légköri ülepedés semlegesítése céljából történő meszezés,
- szikesedés elleni talajjavítás,
- homoktalajok javítása,
- tereprendezés a felszín hullámosságának és az egyenetlen terepalakulatok megszüntetésének érdekében,
- mélyforgatás, ha azt a talajviszonyok indokolják,
- szennyvíz, szennyvíziszap és egyéb nem veszélyes hulladékok termőföldön történő elhelyezése,
- hígtrágya kijuttatása termőföldre.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében a 49/2001. (IV.3.) Korm. rendelet követelményeit irányadó jelleggel érvényesíteni kell, és be kell tartani a jogszabály mellékletében rögzített jó mezőgazdasági gyakorlat szabályait.

Állattartó létesítményhez trágyatároló nem létesíthető felszíni víztől, ivóvíznyerőhelytől számított 100 méteren belül. Hígtrágyatároló nem létesíthető a 46/1999. (III.18.) Kormányrendelet szerinti vízjárta területen. Hígtrágya csak talajtani szakvéleményre alapozott talajvédelmi hatósági engedély birtokában juttatható ki mezőgazdasági területre.

Az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény 69.§-a rögzíti, hogy "erdőterületet termelésből kivonni csak kivételes esetben és csak akkor lehet, ha az erdőterületre tervezett létesítmény elhelyezésére vagy tevékenység gyakorlására az adott térségben nem található arra alkalmas földterület". Tehát lakó- és egyéb kivett terület kialakítása céljából belterületbe vonni és művelésből kivonni erdőterületet csak kivételes esetben, más lehetőség hiányában szabad. Belterületbe vonással együtt járó igénybevétel esetén be kell szerezni az erdészeti hatóság előzetes elvi engedélyét, amennyiben az igénybevételre várhatóan 5 éven belül kerül sor.

Ugyancsak rögzíti a törvény a 21.§-ban, hogy az erdő elsődleges rendeltetésének megváltoztatásához az erdészeti hatóság engedélyre van szükség (a települési önkormányzat jegyzője jogosult kezdeményezni a változtatást), illetve a rendeltetés-változásból fakadó többletköltséget és kárt a kezdeményezőnek kell megtérítenie. Az

erdőterületekkel kapcsolatos egyéb, általános előírásokat is az 1996. évi LIV. törvény és a 29/1997. (IV.30.) FM rendelet rögzíti.

A vizek védelme a felszíni és felszín alatti vizekre és azok készleteire terjed ki. A környezet igénybevétele – így különösen a vízviszonyokba történő beavatkozások - esetén biztosítani kell, hogy a víz, mint tájalkotó tényező fennmaradjon, a vízi és víz közeli élővilág fennmaradásához szükséges feltételek, valamint a vizek hasznosíthatóságát elősegítő körülmények ne romoljanak.

A felszín alatti vizek minőségi védelmét szolgáló 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet és a felszín alatti víz állapota szempontjából Szálka érzékeny területű a módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet előírásai szerint. A felszín alatti vizek minőségének védelme érdekében a kockázatos anyagok elhelyezése, továbbá a felszín alatti vízbe történő közvetlen és közvetett bevezetése tilos, illetve a létesítési engedélyezés során megállapított feltételek szerint – engedély alapján - történhet.

Élővízbe és a közcatorna-hálózatba bocsátott szennyvíz vagy folyékony hulladék esetén a szennyezőanyag tartalomra vonatkozó határértékeket, küszöbértékeket be kell tartani. a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló, módosított 220/2004. (VII.21.) Kormányrendelet és a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet szerint.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényt, melynek 28.§ (1) bekezdése szerint vízjogi engedély szükséges – jogszabályban meghatározott kivételektől eltekintve – vízimunka elvégzéséhez, illetve vízilétesítmény megépítéséhez, átalakításához és megszüntetéséhez (létesítési engedély), továbbá annak használatba vételéhez, üzemeltetéséhez, valamint minden vízhasználathoz (üzemeltetési engedély) figyelembe kell venni.

A vízjogi engedélyt a Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségtől kell megkérni a 18/1996. (VI.13.) KHVM rendeletben foglaltak betartásával.

A tervek engedélyezése csak a szabályozási előírásokban rögzített, és minden esetben kötelezően bevonandó szakhatóságok, valamint a szakterületük szerint érintett szakhatóságok és más eljárásban eljáró hatóságok pozitív állásfoglalása alapján történhet.

A parti sávok és vízjárta területek igénybe vétele esetén a 46/1999. (III.18.) Korm. rendelet előírásait be kell tartani.

Valamennyi vízfolyást vízgazdálkodási területnek kell tekinteni. A vízgazdálkodási területeken csak a vízgazdálkodás létesítményei helyezhetők el, ahol a 46/1999. (III.18.) Korm. rendelet 2.§-a értelmében a meder partétől számított 6-6 m távolságon belül épület nem helyezhető el, és ott csak gyepgazdálkodás folytatható. A befogadók védelméről azok kezelője által előírtak szerint kell gondoskodni.

Mélyfekvéses területeken építési tevékenység csak a talajvíz szintek vizsgálata alapján engedélyezhető, mezőgazdasági tevékenység pedig csak a földhasználók kockázatára végezhető.

A vizek és közcélú vizilétesítményekkel kapcsolatban a 120/1999. (VIII.6.) Korm. rendelet előírásait kell érvényesíteni.

Az ivóvíz- és ásvány-gyógyvízkezelő, -tározó műtárgyak és szállító vezetékek védőterületeiről és védősávjairól a 123/1997. (VII.18.) Kormányrendelet 4. sz. melléklete rendelkezik a következők szerint:

Műtárgyak	Védőterületek méretezése
Zárt vagy épületben lévő vízkezelő vagy tároló	A védőterület sugara a műtárgy vagy építmény külső szélétől számított 10 m. 5 m-nél magasabb földfeltöltés esetén a rézsú talpától mért 5 m.
Szabadban, nyílt vízfelszínnel történő vízkezelés vagy tárolás	50 m (különleges esetekben max. 100 m).
Víztechnológiai célra történő levegőbeszívás helye (légszűrés nélküli esetben)	A védőterület szélétől legalább 20 m-re, a terepszint felett legalább 3 m-re.
Víztornyok (magastéri tárolók) zártrendszerű áttemelők és nyomásfokozók	Védőterületek nem, csak a vezetékek védősávjának kijelölése szükséges.
Földbe fektetett vízvezeték	A védősáv határa a vezeték felett a föld felszínéig, alatta 1 m mélységig, kétoldalt 2-2 m távolsáig terjed.
Párhuzamosan haladó vízvezetékek és szennyvízcsatornák <ul style="list-style-type: none"> • ha a szennyvízcsatorna magasabban fekszik, mint a vízcső, vagy ha mélyebben fekszik, de a vízvezeték talajvízben, vagy annak közelében van 	A védősáv szélessége a vízcső mindkét oldalán vízszintes irányban mért 1-1 m; 2 m-nél kisebb tengelytávolságú két vezeték esetében megfelelő állékonyságú szennyvízcsatorna alkalmazásával.

Műtárgyak	Védőterületek méretezése
<ul style="list-style-type: none"> • ha a szennyvízcsatorna mélyebben fekszik, mint a vízcső és a vízcső száraz talajban van • nyomás alatti szennyvízcsatornacső esetében 	A védősáv szélessége a vízcső mindkét oldalán vízszintes irányban mért 0,5-0,5 m. A védősáv szélessége a vízcső mindkét oldalán vízszintes irányban 2-2 m.
Szennyvízcsatorna és vízvezetékcső kereszteződése <ul style="list-style-type: none"> • ha a szennyvízcsatorna magasabban fekszik, mint a vízcső • ha a szennyvízcsatorna mélyebben fekszik, mint a vízcső és a két vezeték közötti szintkülönbség 0,5 m-nél kisebb 	A szennyvízcsatorna elhelyezése a keresztezési ponttól számított 2-2 m hosszúságú vízzáró védő-csőben vagy fedett vasbeton vályúban a közúti terhelés mértékének megfelelő állékonysággal. A vízcső megépítése a kereszteződési ponttól mindkét irányban mért 2-2 m, összesen tehát 4 m hosszúságon belül csökötés nélkül, a szennyvíz-csatorna építése a keresztezési ponttól mindkét irányban mért 1-1 m, összesen tehát 2 m hosszban, legalább 10 cm vastag beton burkolattal.

<ul style="list-style-type: none"> • ha a szennyvízcsatorna mélyebben fekszik, mint a vízcső és a két vezeték közötti szintkülönbség 0,5-1 m között van 	A vezetékek építésére az előző bekezdésben a szennyvízcsatornára vonatkozóan foglaltak az irányadók.
--	--

Az egyes tevékenységek környezetet terhelő kibocsátásainak megelőzése érdekében a környezeti elemeket terhelő kibocsátások, valamint a környezetre ható tényezők csökkentésére, illetőleg megszüntetésére irányuló, az elérhető legjobb technikán alapuló intézkedéseket az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás során állapítja meg a környezetvédelmi hatóság, mely a jelenleg is üzemelő tevékenységek további üzemelését befolyásolhatja. Az egységes környezethasználati engedélyezési eljárások részletes szabályait a 193/2001. (X.19.) Kormányrendelet tartalmazza.

A „környezetre jelentős hatást gyakorló tevékenységek”-re környezeti hatásvizsgálatot kell készíteni a vonatkozó jogszabályok szerint, és környezetvédelmi engedélyezési eljárást kell lefolytatni. A „környezetre jelentős hatást gyakorló tevékenységek” körét a 20/2001. (II.14.) Kormányrendelet határozza meg. A környezeti hatásvizsgálat készítésének és a környezetvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatásának szabályait együttesen az 1995. évi LIII. törvény, illetve a 20/2001. (II.14.) Kormányrendelet tartalmazza.

A környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárás szabályait 2006. január 01-től a 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet tartalmazza.

7.2.2. A levegőminőség védelme

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése

Szálka környezeti levegőminősége helyi állandó mérőműszer hiányában a mérőműszerekkel felszerelt települések közül a földrajzilag legközelebb eső, illetve hasonló földrajzi környezetű – bár nagyságrendileg lényegesen nagyobb, de átmenő forgalommal szintén érintett - Szekszárd város levegőminőségével jellemezhető. A levegőminőséget az Országos Immissziómérő Hálózat (RIV) műszerei ellenőrzik, melynek keretében kén-dioxid, nitrogén-dioxid és ülepedő por kerül regisztrálásra.

A tervezési terület, azaz Szálka település jelenlegi levegőminőségi állapotának megfelelő, az alapállapotot jelentő helyzetének megítéléséhez a terület légszennyezettségi paramétereit az egészségügyi határértékekkel kell összevetni.

A RIV 1994-2002. évi adatai szerint (forrás: Egészségtudomány 1995-2002. évi számai, valamint KSH Tolna Megyei Statisztikai Évkönyve, 2003.) a település levegőminőségi besorolása összességében kedvezőnek tekinthető: figyelembe véve a gáznemű szennyezőknél a 24 órás, az ülepedő pornál a 30 napos határérték túllépések arányát, mindhárom légszennyező anyag vonatkozásában a vizsgált időszakban – néhány rövid, féléves időszaktól eltekintve – „megfelelő levegőminőségű”. A kén-dioxid vonatkozásában az 1997-98. közötti három félévben, a nitrogén-dioxid esetében ugyancsak, illetve az 1996/97-es és 1999/2000-es fűtési félévben, az ülepedő por esetében szintén az 1997-98. közötti három félévben történt a megengedett feletti arányban minimális határérték túllépés és ennek megfelelően „mérsékelt szennyezett” besorolás. (A határérték túllépések aránya csupán 0,3-0,6% volt.)

A kén-dioxid esetében általában a fűtési félévek a szennyezettebbek. A légszennyezőanyag vonatkozásában jelentős mértékű javulás következett be a település levegőminőségi állapotában, féléves átlagértékei csökkenő koncentrációk mellett a fűtési félévekben az éves határérték 2,84 és 52,34%-a között, a nem fűtési félévekben pedig 2,00 és 51,44%-a között található. A kén-dioxid 98%-os gyakoriságának értékei a vizsgált időszakban a fűtési félévekben a 24 órás határérték 3,20 és 121,76%-a között található (legalacsonyabb: 2000/2001; legmagasabb: 1997/98), a nem fűtési félévek közül az 1997-es félév volt a legszennyezettebb, a 24 órás határérték 120,00%-ával, a legkevésbé szennyezettnek a 2001-es nem fűtési félév bizonyult, a határérték 2,40%-ával. 1998. óta a 98%-os gyakorisági értékek jelentős mértékű – a féléves átlagértékekhez hasonló - csökkenése tapasztalható.

A nitrogén-dioxid vonatkozásában zömében a fűtési időszakok a szennyezettebbek, bár a két félév értékei között nincsenek jelentős különbségek. A légszennyezőanyag féléves átlagkoncentrációinak kismértékű, de folyamatos növekedése figyelhető meg. Az átlagértékek a fűtési félévekben az éves határérték 32,38-56,50%-a között, a nem fűtési félévekben pedig 35,00 és 62,50%-a között található. A szennyező anyag 98%-os gyakoriságának értékei a fűtési félévekben a 24 órás határérték 38,82 és 71,65%-a között található (legalacsonyabb: 1994/95; legmagasabb: 1997/98), a nem fűtési félévek közül a 2000-es félév volt a legszennyezettebb, a 24 órás határérték 72,94%-ával, a legkevésbé szennyezettnek az 1995-ös nem fűtési félév bizonyult, a határérték 43,53%-ával.

Az ülepedő por viszonylatában általában a nem fűtési félévek szennyezettebbek. A vizsgált időszakban 1999-ig folyamatos koncentrációnövekedés volt tapasztalható, majd az ezt követő három évben koncentrációcsökkenés következett be az átlagértékeket illetően. Az átlagértékek a határérték 21,63-50,19%-a között kerültek megállapításra a fűtési félévekben, illetve 32,88-64,31%-a között a nem fűtési félévekben. A 98%-os gyakorisági értékek a fűtési félévekben a határérték 83,13 (2000/2001) és 220,00%-a (1995/96) között, a nem fűtési félévekben pedig 60,00 (2001) és 169,38%-a (1998) között mozognak.

Összességében megállapítható, hogy a légszennyezettségi eredmények a kén-dioxid esetében alacsonynak, ülepedő por esetében megfelelőnek és a nitrogén-dioxid esetében elfogadhatónak tekinthetők, bár ez utóbbi szennyezőanyagnál a vizsgált időszakban fokozatosan növekvő szennyezettségnek vagyunk tanúi. Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a város levegőminőségéhez képest Szálka környezeti levegőminősége – különösen a nitrogén-dioxid tekintetében - kedvezőbb, tekintettel a település nagyságrendjére, elhelyezkedésére és az alsóbb rendű út jelentősen mérsékeltebb közlekedési eredetű levegőterhelésére. Mindezek alapján a település környezeti levegője olyan állapotú, mely a kén-dioxid esetében jelentősebb terhelést is elviselhet, illetve a nitrogén-dioxid és az ülepedő por vonatkozásában is további terhelések engedhetők meg.

Szálka levegőminőségét

- az egyedi fűtések,
- a közlekedés és az
- egyéb tevékenységek

emissziója határozza meg.

A település jellemzően földgáz- és emellett továbbra is vegyestüzeléssel oldja meg fűtését. A közlekedési eredetű légszennyezés a településen áthaladó, a belterületet érintő közlekedési út térségében meghatározóak. A település vegyes gazdaság-szerkezettel rendelkezik, gigantikus környezethasználók nélkül. Egyaránt meghatározó a kisipari és mezőgazdasági termelésből származó légszennyezőanyag-terhelés.

Egyedi és lakossági fűtések

Az egyedi és lakossági fűtések energiahordozó felhasználásából keletkező emissziók a szén-, olaj- és gáztüzelésből származó átlagos légszennyezőanyag kibocsátások összehasonlításával jellemezhetők.

Kén-dioxid kibocsátás

A szilárd tüzelőanyagok, szénfajták éghető kéntartalma 0,7...6,0% között változik, így a primer energiahordozók közül a legkedvezőtlenebbek az emissziós paraméterei.

A tüzelő- és fűtőolajok maximális kéntartalma 0,5...2,0% között mozog, míg a földgáz és propán-bután gáz összes kéntartalma legfeljebb 100 mg/m³ lehet. A tüzelőolaj fűtés kén-dioxid emissziója mérsékeltnak, míg a gáztüzelésé elenyészőnek tekinthető. (Az égés során 1 kg kénből 2 kg kén-dioxid keletkezik.)

Szén-monoxid kibocsátás

A szén-monoxid képződése a tüzelési módtól és a hőtermelő berendezés kialakításától függ. A szén-monoxid égéstermékben való jelenléte általában az égés tökéletlenségére utal. Az alacsony műszaki színvonalú berendezések esetén számolhatunk jelentősebb mértékű kibocsátással, mely javarészt a széntüzelésnél fordul elő.

A gáz- és olajtüzelésű berendezések esetén az égéstermék szén-monoxid tartalma hígítatlan száraz égéstermékre vonatkoztatva nem lehet több 0,1tf%-nál, mely koncentráció megfelelő beállítás esetén nem lép fel. A fajlagos emisszió érték mindkét energiahordozónál max. $1,5 \times 10^{-3}$ kg/h,kW.

Nitrogén-oxidok kibocsátása

Az égéstermékben jelenlévő nitrogén származékok (NO_x, NO, NO₂, stb.) jelentős része magas hőmérsékleten (1500 °C felett) az égési levegő nitrogénjéből és oxigénből keletkeznek.

A gáz- és olajtüzelés fajlagos emisszió értéke max. 3×10^{-4} kg/h,kW.

A széntüzelés fajlagos nitrogén-oxid légszennyezőanyag keletkezése ennél kevesebb.

Szilárdanyag kibocsátás

Az égéstermék káros szilárd szennyezőanyaga a korom és a pernye. Legkedvezőbb kibocsátást gáztüzelés esetén tapasztalhatunk. A fajlagos emisszió értéke max. $1,5 \times 10^{-6}$ kg/h,kW. A tüzelőolajok hamutartalma maximum 0,1%. Ennek a mennyiségnek csupán egy része emittálódik. A fűtőfelületen a por teljes mennyiségének 1/3...2/3 része lerakódik, mely rontja a tüzelés hatásfokát.

Széntüzelés esetén az égéstermékben lévő káros szennyezőanyag mennyisége függ a hőtermelő berendezés kialakításától és az energiahordozó hamutartalmától.

Általánosságban elmondható, hogy a szilárdanyag emisszió mértéke a rostély típustól és légtechnikától függően $(0,05...0,2) \times G_{\text{hamu}}$ (keletkező hamu mennyisége) összefüggéssel jellemezhető.

A fajlagos értékek alapján szorgalmazni kell a gázellátó rendszerre való további rácsatlakozást. Gáztüzelés esetén a füstgázok kedvező légszennyezőanyag kibocsátása mellett igen fontos, hogy nem keletkezik a vegyestüzelésre jellemző salak és hamu, mely kiporzása révén, illetve hulladékként (elhelyezési problémák) okoz zavaró hatást.

Közlekedési eredetű légszennyezőanyag-kibocsátás

A település közigazgatási területét az 56101. sz. közlekedési út érinti. Jelenleg nem tapasztalható a közlekedési eredetű légszennyező anyagok kritikus, jelentősebb zavaró hatása, azonban a forgalom növekedése indokolja a település közlekedési útjainak fejlesztését, korszerűsítését.

Egyéb tevékenység

A településen jelenleg nem folytatnak nagy mértékű légszennyező hatású tevékenységeket, mely határérték túllépést eredményezne. Az ipari eredetű légszennyezőanyag-terhelés zömében szintén kis teljesítményű hőenergiatermelésből (fűtés és melegvíz) származik, valamint technológiai eredetű. Megállapítható, hogy az elérhető legjobb technika szintjén nem okoznak a létesítmények irritáló, zavaró hatást.

Az állattartásból származó bűzterhelés jelenthet időszakosan problémát.

A vonatkozó új jogszabályok betartásával [elsősorban a 49/2001. (IV.3.) Kormányrendelet "jó mezőgazdasági gyakorlat" szabályairól szóló előírások] hosszú távon elkerülhetők a bűzpanaszok. A nagyobb állattartók viszonylag kedvező elhelyezkedésűek.

A meglévő létesítményeknél a vizsgálat időpontjáig tudomásunk szerint levegővédelmi övezet kijelölésére nem került sor, így erre a telephelyek esetleges fejlesztésekor, vagy az állatlétszámtól és a tartástechnológiától függően egy esetleges felülvizsgálat során lesz lehetősége a környezetvédelmi hatóságnak.

A levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos követelmények

A levegő védelmével kapcsolatos szabályok zömét a többször módosított 21/2001. (II.14.) Kormányrendelet tartalmazza. A levegőterhelést okozó forrásokra, tevékenységekre, technológiákra, létesítményekre (a továbbiakban: légszennyező forrás) az elérhető legjobb technika alapján, jogszabályban, illetőleg a környezetvédelmi hatóság egyedi eljárásának keretében kibocsátási határértéket, levegővédelmi követelményeket kell megállapítani.

A légszennyezettségi határértékekről a többször módosított 14/2001. (V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet rendelkezik. A jogszabály 4.§ (1) bekezdésének rendelkezése szerint a rendelet 1.1. számú mellékletében szereplő légszennyező anyagokra – a rendelet (4) bekezdésében foglaltak kivételével – a légszennyezettség abban meghatározott egészségügyi határértékeit kell alkalmazni az ország egész területére.

A légszennyezettség egészségügyi határértékei egyes légszennyező anyagokra vonatkozóan

Légszennyező anyag [CAS szám]	Veszélyességi fokozat	Határérték ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)		
		órás	24 órás	éves
Kén-dioxid [7446-09-5]	III.	250	125	50
Nitrogén-dioxid [10102-44-0]	II.	100	85	40
Szén-monoxid [630-08-0]	II.	10.000	5.000*	3.000
Szálló por (összes lebegő por)	III.	200	100	50
Szálló por (PM_{10})	III.	-	50	40
		30 napos határérték		éves határérték
Üledő por, toxikus anyagot nem tartalmaz	IV.	16 $\text{g}/\text{m}^2 \times 30$ nap		120 $\text{t}/\text{km}^2 \times \text{év}$

* Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma, amelyet az órás átlagok alapján készített 8 órás mozgó átlagértékekből kell kiválasztani.

A (4) bekezdés rendelkezik a jogszabály 2. számú mellékletében felsorolt légszennyező anyagok esetében meghatározott területre vonatkozó ökológiai határértékekről.

A tervezési terület jelenlegi állapotának megfelelő, az alapállapotot jelentő levegőminőségi helyzetének megítéléséhez a terület légszennyezettségi paramétereit az egészségügyi határértékekkel kell összevetni. Esetünkben az ökológiai határértékekkel a beépítésre szánt területeken nem kell számolni, tekintettel arra, hogy a tervezési terület jellemzői illetve paramétere nem elégítik ki a jogszabály 2. sz. melléklete II. fejezetében meghatározott eseteket.

Egyes tevékenységek és berendezések illékony szerves vegyület kibocsátásainak korlátozásáról illetve az oldószer-felhasználás küszöbértékeiről, valamint kibocsátási határértékeiről külön jogszabály rendelkezik a 10/2001. (IV.19.) KöM rendelettel.

A nagyobb hőteljesítményű (140 kW_{th} és ennél nagyobb, de 50 MW_{th} -nál kisebb névleges bemenő teljesítményű) tüzelőberendezések légszennyezőanyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről a 23/2001. (XI.13.) KöM rendelet tartalmaz előírásokat. A fűtőmű, erőmű nagyságrendű teljesítményekre (50 MW_{th} felett) külön jogszabályok rendelkeznek.

A módosított 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet 6.§-a szerint a rendelet 2. sz. mellékletében felsorolt új tevékenységek esetén védelmi övezetet kell kialakítani. A védelmi övezetben állandó emberi tartózkodásra szolgáló épület, valamint időszakos vagy átmeneti emberi tartózkodásra szolgáló létesítmény (így különösen oktatási, egészségügyi, üdülési célt szolgáló létesítmény), levegőterhelésre érzékeny, élelmezési célt szolgáló növényi kultúra nem telepíthető. A védelmi övezet kialakításával kapcsolatos költségek viselése a légszennyezőt terhelik.

A meglévő telephelyen tervezett új vagy felújításra kerülő forrás esetében – a 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet 6.§ (4) bekezdése szerint - a környezetvédelmi hatóság egyedi eljárásban, a közegészségügyi hatóság és a települési önkormányzat jegyzőjének szakhatósági állásfoglalása alapján a jogszabály mellékletében megfogalmazott védelmi övezet nagyságértékénél kisebb értéket is engedélyezhet. Javasoljuk, hogy a szükség esetén lehatárolandó védőtávolság megállapítása során az állategészségügyi feltételek érvényre juttatása érdekében a Tolna Megyei Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Állomás szakhatósági állásfoglalását is igényeljék.

Az egyes – a 193/2001. (X.19.) Kormányrendeletben megjelölt – tevékenységek környezetet terhelő kibocsátásainak megelőzése érdekében, a környezeti elemeket terhelő kibocsátások, valamint a környezetre ható tényezők csökkentésére, illetőleg megszüntetésére irányuló, az elérhető legjobb technikán alapuló intézkedéseket az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás során állapítja meg a környezetvédelmi hatóság.

A környezetre jelentős mértékben hatást gyakorló tevékenységek megkezdése előtt környezeti hatásvizsgálatot kell végezni a 20/2001. (II.14.) Korm. rendelet követelményei szerint. A környezeti hatásvizsgálat végzésére, illetve környezetvédelmi engedélyezési eljárásra kötelezett tevékenységek körét a hivatkozott jogszabály 1. számú melléklete tartalmazza.

A környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárás szabályait 2006. január 01-től a 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet tartalmazza.

7.2.3. Hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodás helyzete

Jelenleg a településről rendszeresen szállítják el a kommunális jellegű szilárd hulladékokat.

A folyékony szennyvizek szennyvíztisztítóba kerülnek csatornahálózaton, illetve kismértékben szippantott formában szállítják el.

A település a Dél-Baltoni Sióvölgyi Hulladékgazdálkodási Program keretében tervezi a fejlesztései megvalósítását. Regionális hulladéklerakót Cikón kívánnak megvalósítani, így a településen ezzel kapcsolatban nem szükséges területet biztosítani.

Állati tetemek elhelyezése, ártalmatlanítása fehérje-feldolgozóba történő szállítással történhet.

A hulladékgazdálkodással szemben támasztott követelmények

A hulladék gyűjtésével, ártalmatlanításával kapcsolatos tevékenységet a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény alapján kell szervezni és végezni.

A hulladék "termelő" köteles gondoskodni a hulladékok előírás szerű gyűjtéséről, tárolásáról, a területről történő kiszállításáról, valamint ártalmatlanításáról, melynek elsődleges célja, hogy megakadályozza a hulladék talajba, felszíni és felszín alatti vízbe és levegőbe jutását. A településen a környezet veszélyeztetésének minimalizálása érdekében kizárólag hulladékszegény technológiák telepítését szabad engedélyezni úgy, hogy a keletkező hulladékok hasznosítására,

ártalmatlanítására rendelkezésre álljon engedéllyel és kapacitással bíró szolgáltató szervezet.

A településen keletkezett **lakossági hulladék** összetétele rendkívül inhomogén, nagy szervesanyag-tartalmú háztartási hulladék mellett tartalmaz még vegyes kerti és veszélyes hulladékot (növényvédőszeres göngyöleg, lejárt szavatosságú gyógyszer, használt elem, stb.) is, ezért elhelyezését rendkívüli gondossággal kell megoldani.

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény alapján az önkormányzat hulladékgazdálkodási feladatainak ellátása során gondoskodni kell a hulladéklerakók felülvizsgálatáról és továbbüzemeltetésük lehetőségeinek feltárásáról, a hasznosítható hulladékok szelektív gyűjtésének megteremtéséről, a biológiailag lebomló szervesanyag tartalom csökkentéséről (komposztáló telep létesítése). Meg kell teremteni a hulladékok átvételére egész évben alkalmas gyűjtőpontok és hulladékudvarok kialakításának lehetőségét, a bontási hulladékok válogatását, értékesítését, a megmaradó anyagok esetleges lerakását biztosító telep létesítését.

A 2000. évi XLIII. törvény szerint el kellett készíteni a település komplex hulladékgazdálkodási tervét.

A települési szilárd hulladékok kezelésére szolgáló egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályairól szóló 5/2002. (X.29.) KvVM rendelet elvárásai teljesülésével a települési környezet környezetterhelése minimalizálható. A jelenlegi hulladékkezelő és -lerakó környezetterhelése megszűnik.

A köztisztasággal összefüggő, a rendezési tervvel egyidőben meghozandó rendeletben kell meghatározni a közterületen kijelölendő hulladékgyűjtő pontok helyét.

A hulladékkezelési közszolgáltató kiválasztásáról és a közszolgáltatási szerződésről a 224/2004. (VII.22.) Korm. rendelet rendelkezik. A települési hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek feltételeit a 213/2001. (XI.14.) Korm. rendelet szabályozza.

A hulladékok jegyzékét a többször módosított 16/2001. (VII.18.) KöM rendelet tartalmazza.

A hulladékok közül megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a **veszélyes hulladékokra**. A veszélyes hulladékok gyűjtésére, kezelésére, tárolására és ártalmatlanítására a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendelet előírásai vonatkoznak. A veszélyes hulladék termelő köteles gondoskodni a hulladékok előírás szerű kezeléséről, melynek elsődleges célja, hogy megakadályozza a hulladék talajba, felszíni- és felszín alatti vízbe és levegőbe jutását.

A hulladékok egyik speciális fajtája az állattenyésztés során keletkező állati tetem, hulladék. A tetemek elhelyezése történhet döngútban, illetve ártalmatlanításra elszállíthatják a fehérje-feldolgozó üzembe. Az állati tetemek elhelyezésére az Országos Hulladékgazdálkodási Tervről szóló 110/2002. (XII.12.) OGY határozat, valamint a 71/2003. (VI.27.) FVM rendelet értelmében 2005. december 31-e után nem történhet döngútban, döngtéren. A döngút hiánya miatt a fehérje-feldolgozó üzembe való szállítás a megnyugtató hosszútávú megoldás. Javasolható az önkormányzatnak a fehérje-feldolgozó szervezet gyűjtőkonténerének elhelyezése a

2003.	693	104	14	0	31	24	2	26	58,4	51,7
2005.	832	125	16	0	35	26	2	25	59,0	52,3
2010.	915	137	16	0	38	28	2	26	59,4	52,6
2015.	1.005	151	16	0	40	31	3	27	59,8	53,0

1. járműkategória: személy - és kisteher-gépkocsi
2. járműkategória: könnyű tehergépkocsi, autóbusz, motorkerékpár
3. járműkategória: nehéz tehergépkocsi, szerelvény, csuklós autóbusz

A táblázatokban szereplő zajkibocsátási értékek 7,5 m-es referencia távolságra vonatkoznak, mely referencia távolság az út tengelyétől számított távolság. Jelen vizsgálat esetében a 8/2002. (III.22.) KöM-EüM együttes rendelet 3. sz. mellékletében előírt határértékek csak összehasonlító adatként szolgálnak, mivel már kialakult beépítési és közlekedési móddal állunk szembe. A forgalmi adatokból és beépítési körülményekből számított zajkibocsátási értékek a vizsgált terület zajhelyzetének minősítésére szolgálnak.

A vizsgálati értékek alapján – figyelemmel a fentiekben leírtakra – megállapítható, hogy az 5601 számú összekötő út melletti területeken a megadott irányérték nappali időszakban teljesül, éjszakai időszakban 2-3 dB-el nagyobb a kibocsátás mértéke. Az 56101. számú mellékúton csak a település helyi forgalma bonyolódik.

Az érintett területek zajhelyzete tehát jelenleg kedvezőnek ítélnélhető.

A település területét vasúti nyomvonal nem érinti.

A fejlesztés, területrendezés során feladat tehát olyan közúthálózat és területhasználatok kialakítása, mely megfelelő kapcsolatot biztosít a település számára a térség megközelítésére és a település forgalmának biztonságos, folyamatos lebonyolítását teszi lehetővé, valamint javítja a település zajhelyzetét.

Az **ipari jellegű** zajforrások terhelő hatása kisebb területet érint, hatása azonban koncentráltabban jelentkezik.

Szálka település közigazgatási területén külön ipari-gazdasági terület nem található.

A település közigazgatási területén nagy kiterjedésű tórendszer található mely biztosítja az üdülési, szórakozási és egyéb turisztikai igények kielégítését. A terület zajhelyzete jelenleg kedvező.

A település belterületén működő kereskedelmi, szolgáltató létesítmények elsősorban a szállítási, raktározási tevékenységéből eredő zajkibocsátással terhelik közvetlen környezetüket.

A település teljes területén megengedett az 1-2 fős vállalkozások végzése. Ilyenek az autószerelő, asztalos, autófényező és épületszerkezeti lakatos.

Az **egyéb jellegű** zajforrások nem jellemzőek.

Az 1991. évi XX. törvény, valamint a többször módosított, a környezetvédelem általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. 47.§ (3) bekezdés és a 12/1983. (V.12.) Mt rendelet a települési önkormányzat feladat- és hatáskörébe utalja a helyi zaj- és rezgésvédelmi szabályok megállapítását. A település 5/2004.(VI.30.) rendeletével rendelkezik a zaj- és rezgésvédelem helyi szabályairól.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a települési környezetet zajhelyzete jelenleg kedvezőnek ítélnélhető.

Feladat tehát a csendes és nyugodt környezet biztosítása érdekében a területrendezés, területfejlesztés eszközeinek megfelelő alkalmazása, a helyi szabályok megalkotása és érvényesítése, melyekkel megőrizhető a jelenlegi kedvező zajhelyzet és egyidejűleg új terhelések kialakulása megakadályozható.

Környezeti zajvédelmi követelmények

A környezeti zaj- és rezgésvédelem területén érvényes rendeletek, előírások megtartásával biztosítható a környezetvédelmi szempontból is megfelelő települési környezet kialakítása. A területrendezés, településfejlesztés során kell érvényesíteni azokat az előírásokat, melyekkel a káros hatások kialakulása megelőzhető, a meglévő hatások csökkenthetők, illetve bizonyos területeken a kedvező állapot megtartható.

A környezeti zaj- és rezgésvédelmi követelményeket a többször módosított 12/1983. (V.12.) Mt rendelet tartalmazza, mely többek között előírja, hogy a területrendezés során a környezeti zajt, illetve rezgést kibocsátó, illetve a zajtól, rezgéstől védendő létesítményeket úgy kell tervezni, egymáshoz viszonyítva elhelyezni, hogy a jogszabályban előírt követelmények teljesüljenek. Előírja továbbá a meglévő létesítményekre vonatkozóan, hogy a határértéken felüli kibocsátást, terhelést fokozatosan meg kell szüntetni.

A rendelet meghatározza a létesítéssel kapcsolatos követelményeket is. E szerint zajt kibocsátó berendezés, telephely, tevékenység úgy létesíthető, illetve üzemeltethető, hogy környezeti zajkibocsátása nem haladhatja meg a jogszabályban előírt zajterhelési határértékeket. [Jelenleg a 8/2002. (III.22.) KöM-EüM együttes rendeletben foglaltak.]

Meglévő közlekedési útvonalak melletti, új tervezésű, vagy megváltozott övezeti besorolású területeken, megfelelő beépítési távolság meghatározásával és betartásával, illetve műszaki intézkedésekkel kell biztosítani az előírt zajterhelési határértékek teljesülését.

Korszerűsítés, útkapacitás bővítés esetében, ha a változást megelőző állapotban már határérték túllépés állt fenn, akkor legalább a változást megelőző zajterhelés a követelmény. Új út létesítésének, a forgalmi viszonyok lényeges és tartós megváltozását eredményező felújítása, korszerűsítés tervezésekor a zajterhelési határértékeket érvényesíteni kell. Ennek érdekében a hosszú távra tervezett forgalom figyelembevételével zajcsökkentő létesítmények, berendezések alkalmazását kell szükség esetén előírni és biztosítani. [Jelenleg a 8/2002. (III.22.) KöM-EüM együttes rendelet 3. sz. melléklete határozza meg.]

A települések területére, az OTÉK szerint meghatározott terület-felhasználási egységekre, illetve a beépítésre szánt területek esetén építési övezetekre, beépítésre nem szánt területek esetén övezetekre vonatkozóan, a zajterhelési határértékeket tartalmazó KöM-EüM együttes rendelet figyelembevételével a következő határértékek érvényesítendők.

Üzemi-, szolgáltató létesítmények esetében

- üdülőterület, természetvédelmi terület
OTÉK szerint: $\ddot{U}_u$, $\ddot{U}_h$ (üdülőterület)
TT (természetvédelmi terület)
 $L_{TH \text{ nappal}} = 45 \text{ dB}$ $L_{TH \text{ éjjel}} = 35 \text{ dB}$
- lakó- és intézményterület laza beépítéssel
OTÉK szerint: L_f (falusias lakóterület)

V_t (településközpont vegyes)
 $L_{TH \text{ nappal}} = 50 \text{ dB}$ $L_{TH \text{ éjjel}} = 40 \text{ dB}$

- ipari-gazdasági, kereskedelmi-szolgáltató terület, lakóépületekkel vegyesen
OTÉK szerint: G_{ip} , G_{ksz} , (ipari-gazdasági, kereskedelmi-szolgáltató terület)
 $L_{TH \text{ nappal}} = 60 \text{ dB}$ $L_{TH \text{ éjjel}} = 50 \text{ dB}$

Védett létesítmény, épület (lakó- és intézményépület) nélküli ipari-gazdasági területekre a hivatkozott KöM-EüM együttes rendelet nem állapít meg zajterhelési határértékeket.

Közlekedési létesítmények melletti területeken megengedett zajterhelési határértékek

- Gyűjtő-összekötő, mellékutak mentén, laza beépítésű lakó- és intézményterületen (OTÉK szerint L_f)
 $L_{TH \text{ nappal}} = 60 \text{ dB}$ $L_{TH \text{ éjjel}} = 50 \text{ dB}$
- Lakóutak mentén, laza beépítésű lakó- és intézményterületén (OTÉK szerint L_f)
 $L_{TH \text{ nappal}} = 55 \text{ dB}$ $L_{TH \text{ éjjel}} = 45 \text{ dB}$

Újonnan létesülő lakó- és közösségi épületekben a külső környezetből származó rezgések megengedett egyenértékű, súlyozott rezgésyorsulás értékeit a KöM-EüM együttes rendelet 5. sz. melléklete tartalmazza.

7.2.5. Épített környezet védelme

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése

A lakóingatlanok közül becsülhetően 20% felújításra szorul. A felújítások folyamatosan történnek. A középületeket pályázati keretek igénybevételeivel szintén folyamatosan újítják fel. Állapotuk megfelelő.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 66.§ (2) bekezdése, illetve az örökségvédelmi hatástanulmányról szóló 4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet szerinti hatástanulmány elkészült a rendezési terv megalapozására.

Összefoglalva megállapítható, hogy a településen helyi védelemre érdemes lakóházak és több ismert régészeti lelőhely, régészeti érdekű terület található.

Épített környezet védelmével kapcsolatos követelmények

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló, többször módosított 1997. évi LXXVIII. törvény, valamint a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény és a végrehajtásukra kiadott jogszabályok tartalmazzák, illetve biztosítják az épített környezet védelmét.

Külön ki kell emelni az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet és az örökségvédelemmel kapcsolatos hatás-tanulmányról szóló 4/2003. (II.20.) NKÖM rendeletek előírásait.

7.2.6. Táj- és természetvédelem **A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése**

Száalka település közigazgatási területén a tervezett Szekszárd-Geresdi dombság országos jelentőségű védett természeti terület, NATURA 2000-es terület, valamint ökológiai hálózat található. A településre elkészült az egyedi tájértékek katasztere is.

Tolna megye Területrendezési terve által meghatározottan a települést érintő térségi övezetek:

- Védett természeti terület
- Ökológiai (zöld) folyosó
- Tájképvédelmi terület
- Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő terület
- Csúszásveszélyes terület
- Vízerosziónak kitett terület

A táj- és természetvédelemmel szemben támasztott követelmények

A táj- és természetvédelmi követelményeket az európai közösségi követelmények szerint hatályban lévő jogszabályok tartalmazzák.

A legjelentősebb a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény.

Az 1996. évi LIII. törvény értelmében „ex lege” védett – vagyis külön védelmi határozat nélkül is természetvédelmi oltalom alatt áll – az ország valamennyi lápja, földvára, valamint 5 liter/perc értéket meghaladó vízhozamú forrása. A település közigazgatási területén található „ex lege” védett értékek listája – hazánk többi területéhez hasonlóan – még nem került nyilvánosságra.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény rendelkezése szerint természetvédelmi oltalom alatt állnak azok az erdő, gyepek, nádas művelésű ágú területek, művelés alól kivettként nyilvántartott és nem építmény elhelyezésére szolgáló, vagy bányaművelés alatt nem álló földterületek, valamint mező- és erdőgazdasági hasznosításra alkalmatlan földterületek, melyeket elsősorban természetközeli állapotok jellemeznek. Ezek az ún. természeti területek, melyek jelentőségét az adja, hogy - általában a nagy kiterjedésű szántók közé ékelődve – a természetes élővilág számára menedékhelyet biztosítanak.

A tájvédelemmel kapcsolatos eljárások rendjét a módosított 166/1999. (XI.19.) Kormányrendelet tartalmazza. Az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I.23.) KöM-FVM együttes rendelet részletesen előírja a területek kijelölésének és létesítésének szabályait.

A természetvédelmi kezelési tervek a 30/2001. (XII.28.) KöM rendelet előírásai vonatkoznak.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekre (NATURA-2000) a 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet előírásai alkalmazandók.

8. A településrendezési tervek alkalmazása esetén várható környezetet érő hatások

---

A települési környezet minőségét a környezeti elemek védelmével és a jelentős hatások elleni védelem koordinált érdekei együttesen határozzák meg. A szerkezeti és szabályozási terv kidolgozása során a kedvező környezeti állapot megőrzését és javítását tűztük ki célul, így ennek a szempontnak való megfelelés értékelése a feladata a fejezetnek a területfejlesztés, területrendezés várható hatásainak elemzésével.

8.1. A településrendezési terv összevetése az országosan és helyi szinten elvárható környezet- és természetvédelmi célokkal, követelményekkel

A rendezési tervek készítése során figyelembe vett, a 3.1. pontban részletezett tervekkel és programokkal való összhang megteremtése volt a célja mind az önkormányzatnak, mind a tervezőknek.

Minden tekintetben sikerült megteremteni a települési rendezési tervek összhangját a magasabb szintű tervekkel az alábbiak kivételével.

A magasabb szintű jogszabályoknak és követelményeknek való megfelelés természetesnek tekinthető.

8.2. A környezetet érintő hatások előrejelzése

A környezeti alapállapot és a fejlesztési elképzelések, programok alapján a település-szerkezeti és szabályozási terv kialakításával várható környezeti hatások a követelményeknek megfelelően a környezeti elemek rendszerei szerint, és a jelentős környezeti hatások figyelembe vételével értékelhető.

8.2.1. A talaj és a vizek védelme

A helyi építési szabályzat rögzíti a közművesítés mértékét.

A közterületek szabályozásával lehetőség nyílik a szennyvízcsatorna-hálózat továbbfejlesztésére és a csapadékvizek közterületen való elvezetésére a befogadóig.

A szabályozási terv alkalmazásával biztosított a parti sávok és vízjárta területek (Lajvér patak és mellékága, tavak és víztározók) védelme.

8.2.2. A levegőminőség védelme

A településszerkezeti és szabályozási terv, valamint a helyi építési szabályzat alapján adottak az új, valamint a meglévő létesítmények fejlesztése során a légszennyezőanyag-terheléssel járó tevékenységek engedélyezési keretei.

Külön figyelmet érdemel a levegővédelmi övezettel kapcsolatos szabályok alkalmazása.

A kedvező levegőminőségi helyzet megőrzését illetve javítását szolgálja a tervezett közúthálózat fejlesztés.

A követelmények maradéktalan érvényesítése, az elérhető legjobb technika alkalmazása biztosíthatja a környezetminőség megőrzését, javítását.

8.2.3. Hulladékgazdálkodás

A helyi építési szabályzat és a szabályozási terv lehetőséget biztosít a szerveződő hulladékgazdálkodási rendszer települést érintő elemeinek (hulladékgyűjtő sziget, hulladékudvar) kialakítására.

Az építési és bontási hulladékok kistérségi kezelő telepe, valamint az állati eredetű hulladékok kistérségi gyűjtőhelye várhatóan kiépül a térségben, így külön területhasználatot nem igényelnek a településen, azonban a távlati fejlesztések érdekében javasolt a bezárt hulladéklerakó telepen építési lehetőséget biztosítani.

8.2.4. Zaj elleni védelem

A tervezési terület állapotát, minőségét, a meglévő és tervezett funkciók működését döntően befolyásoló hatótényező a környezeti zaj, ezért a területrendezés és – fejlesztés során kiemelt feladat a jelenlegi helyzet javítása, ezzel egyidejűleg új terhelések kialakulásának megelőzése, illetve megakadályozása.

A megelőzés érdekében a környezetbe zajt, illetve rezgést kibocsátó és a zajtól, rezgéstől védendő létesítményeket úgy kell egymáshoz viszonyítva elhelyezni, hogy a zaj és rezgés ne haladja meg a megengedett zaj, illetőleg rezgésterhelési határértékeket.

Az elfogadható és a követelményeknek is megfelelő „zajhelyzet” elérése érdekében fontos továbbá azoknak a feladatoknak és eszközöknek a meghatározása, melyekkel megakadályozható a környezet minőségének további romlása, valamint fokozatos javulás érhető el.

Célszerű a zajhelyzet javítása érdekében olyan követelmények, feladatok, feltételek meghatározása, melyek figyelembe veszik a helyi viszonyokat, és megvan a reális lehetősége teljesítésüknek, illetve végrehajtásuknak.

Miután a terület zajhelyzetének vizsgálata során megállapítást nyert, hogy azt leginkább a közlekedésből eredő zajhatás terheli, a területrendezés során kívánatos lenne olyan közlekedésfejlesztési, útkapcsolati meghatározás és kialakítás, melyekkel ennek mértéke fokozatosan csökken.

A területrendezés és –fejlesztés során az OTÉK előírásainak megfelelő övezetek kialakítására kerül sor, rendezettebb, szabályozottabb formában. A településszerkezet kialakítása, illetve a különböző övezeti egységek egymáshoz rendelése során a környezetvédelmi szempontok érvényesítése kiemelt szempontként szerepel.

Szálka közigazgatási területének közúthálózatának fejlesztésére új út nyomvonala kerül kijelölésre Grábóc irányába a két település összekötésére.

További utak tervezettek az újonnan kialakított területek feltárására.

Szálka közigazgatási területén ipari-gazdasági terület nem kerül kijelölésre.

A település lakóingatlanain megengedett kisvállalkozások esetében az engedélyezés során az előírt zajterhelési határértékek teljesülésének igazolását követelménynek kell tekinteni, annak érdekében, hogy a közvetlen környezetükben lévő lakóterületek kedvező zajhelyzete megmaradjon, illetve a zajterhelés növekedése megakadályozható legyen.

A település zajhelyzetének további javítása érdekében a meglévő épületek, illetve melléképületek részleges vagy teljes rendeltetésmód változását úgy kell kialakítani és engedélyezni, hogy a szomszédos ingatlanok építési övezeti funkciójának megfelelő zajvédelmi követelmények, megengedett határértékek teljesülése

biztosított legyen. Olyan rendeltetismód változás nem engedélyezhető, amely alkalmas a szomszédos lakók nyugalmanak zavarására.

A lakóterületeken, vagy azok közvetlen közelében található vállalkozások működése, amennyiben az előírt határérték felett terhelik a védendő területeket, csak akkor megengedett, ha a szükséges fejlesztések, zajcsökkentési intézkedések végrehajtását az üzemeltető az előírt határidőre vállalja.

A lakóterületen üzemelő, a környezetvédelmi követelményeket kielégítő, zavaró hatást nem keltő üzemek működése folyamatos hatósági ellenőrzés mellett megengedett.

Kereskedelmi-vendéglátó és szolgáltató létesítmények elhelyezésénél, működésének engedélyezésénél figyelemmel kell lenni mind a tevékenység, mind a tevékenységhez kapcsolódó járulékos hatások (éjszakai szállítás, rakodás, zenezolgáltatás, vendégek lármája, autók túráztatása, stb.) lakosságot zavaró hatására. A különböző közterület használatok – az időszakos és alkalmi rendezvények – engedélyezésekor figyelembe kell venni a szomszédos területek építési övezeti beépítettségét, és biztosítani kell a nyugalom zavarásának kizárását. Ennek módját ugyancsak a helyi rendelet rögzíti.

Meglévő üzletek, kereskedelmi és vendéglátó egységek lakosság nyugalma zavaró tevékenységét, működését ugyancsak a helyi rendeletben kell korlátozni.

Új lakóterület kialakítása tervezett a település északi részén, illetve keleti részén a meglévő lakóterületek folytatásában. Ezek kijelölése zajvédelmi szempontból megfelelő. További lakóterület tervezett a település keleti részén az 5601. sz. út kivezető szakaszának két oldalán. Az út forgalmából eredő zajkibocsátás mértékét nagytávra figyelembe véve a beépítési távolságot az út tengelyétől számított 15 m távolságban javasolt kijelölni. Ez a távolság biztosítja a zajvédelmi követelmények teljesülését.

A település belterületén, annak nyugati részén üdülőházas üdülőterület, és hétvégi házas üdülőterületek kijelölése tervezett. A területek kijelölése zajvédelmi szempontból megfelelő.

Összefoglalóan megállapítható, hogy Szálka település módosított településszerkezeti és szabályozási terve segíti a település zajhelyzetének javítását, és hosszútávon biztosítja a környezet védelmét.

8.2.5. Épített környezet védelme

A településszerkezeti és szabályozási terv, valamint a helyi építési szabályzat a céljának megfelelően valamennyi elemében az épített környezet védelmét szolgálja és következetes alkalmazásával javítható a települési környezet minősége.

8.2.6. Táj- és természetvédelem

A településszerkezeti és szabályozási terv, valamint a helyi építési szabályzat a céljának megfelelően biztosítani kívánja a természeti értékek védelmét.

Javaslat a településrendezési tervekhez kapcsolódó önkormányzati intézkedésekre, monitorizálásra

A szerkezeti és szabályozási terv, valamint a helyi építési szabályzat a területfelhasználási kérdéseket és az építési tevékenység feltételrendszerét tisztázza.

A településrendezési tervekhez kapcsolódó, azokkal összhangban, lehetőleg az elfogadásával egyidőben szükségszerű olyan önkormányzati intézkedések foganatosítása, melyek kezelik a településen meglévő, esetleg bekövetkező környezeti konfliktusokat és szabályozza a lakosság együttélési szabályait, valamint a kötelezően igénybeveendő közszolgáltatásokat.

Szálla településen a következő kapcsolódó intézkedésekre teszünk javaslatot:

A település környezetvédelmi programjának korszerűsítése.

A települési hulladékgazdálkodási tervek készítése a kistérségi lehetőségek és a regionális tervek keretei szerint.

A korszerű hulladékgazdálkodási tervek szerint a hulladékgazdálkodást érintő helyi rendeletek megalkotása, pontosítása (köztisztasági, közszolgáltatási, stb.).

A levegőminőség megőrzése, az irritáló bűz és szaghatás elkerülése érdekében javasolt a tűzgyújtásra vonatkozó helyi rendelet alkotása.

Szintén javasolt az épített és természeti környezetre vonatkozó helyi rendeletek megalkotása.

Az elfogadható és a követelményeknek is megfelelő „zajhelyzet” elérése érdekében fontos továbbá azoknak a feladatoknak és eszközöknek a meghatározása, melyekkel megakadályozható a környezet minőségének további romlása, valamint fokozatos javulás érhető el.

Célszerű a zajhelyzet javítása érdekében olyan követelmények, feladatok, feltételek meghatározása, melyek figyelembe veszik a helyi viszonyokat, és megvan a reális lehetősége teljesítésüknek, illetve végrehajtásuknak.

A település lakóingatlanain megengedett kisvállalkozások esetében az engedélyezés során az előírt zajterhelési határértékek teljesülésének igazolását követelménynek kell tekinteni, annak érdekében, hogy a közvetlen környezetükben lévő lakóterületek kedvező zajhelyzete megmaradjon, illetve a zajterhelés növekedése megakadályozható legyen.

ÖSSZEFOGLALÁS

Szálla község településszerkezeti és szabályozási tervei, valamint a helyi építési szabályzat kialakításához elkészítettük a környezetalakítási és környezetvédelmi munkarészhez szükséges környezeti értékelést.

A környezeti hatások értékelését a meglévő, a települési környezet minőségét, állapotát befolyásoló környezethasználatok feltárásával, elemzésével kezdtük.

Célirányosan rögzítettük környezeti elemenként, szakterületenként a követelményeket, elvárásokat, melyek a környezethasználat minősítésén túl a szabályozási terv kialakítását és a helyi építési szabályzat kereteit határozták meg. Összegeztük a területfejlesztés, területrendezés várható hatásait, a fejlesztési irányokat.

Külön javaslatot adtunk a településrendezési tervekhez kapcsolódó egyéb önkormányzati intézkedésekre, melyek a települési környezetminőségnek a javítását eredményezhetik.

A helyi építési szabályzathoz az OTÉK-nak megfelelően a környezet és természet védelmére vonatkozóan javaslatot készítettünk, melyben rögzítettük az általános követelményeket, a környezetterhelési határértékeket és a speciális eljárási szabályokat.

Összefoglalóan megállapítható, hogy Szálka település új településszerkezeti és szabályozási terve, valamint helyi építési szabályzata segíti a település kedvező környezeti helyzetének megtartását, további javítását és hosszútávon biztosítja a környezet védelmét.

**Szálka Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2013. (.....) számú rendelete**

A HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATRÓL

Szálka Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6.§ (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997.(XII.20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 3. számú mellékletében felsorolt, a véleményezési eljárásban érdekelt államigazgatási szervek véleményét kikérve a következőket rendeli el:

**I. FEJEZET
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK**

A rendelet hatálya

- 1. § (1)** A rendelet területi hatálya Szálka község teljes közigazgatási területére terjed ki.
- (2)** A rendelet hatálya alá tartozó területen területet alakítani, épületet és más építményt (a műtárgyakat is ide érve) tervezni, kivitelezni, építeni, felújítani, átalakítani, korszerűsíteni, bővíteni, lebontani, használni, valamint mindezekre hatósági engedélyt adni az általános érvényű előírások mellett csak és kizárólag e rendelet (és a hozzá tartozó szabályozási terv együttes) alkalmazásával szabad. E rendeletben nem szabályozott kérdésekben az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) előírásai alkalmazandók.
- (3)** A rendelet a HÜBNER Tervező KFT 18/2011 munkaszámú dokumentációjának TSZT, KSZT, BSZT rajzszerű tervlapjaival együtt érvényes.

Az engedélyezés általános szabályai

- 2.§ (1)** A képviselőtestület az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységgel kapcsolatos hatósági engedélyezési eljárásokról szóló jogszabályban meghatározott építési munkák körét nem bővíti.
- (2)** A földmunkával járó beruházások tervezése és engedélyezése során a kulturális örökségvédelemről szóló törvény rendelkezéseit érvényre kell juttatni.
- 3.§ (1)** Az építési engedélykérelmekhez az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló jogszabály szerinti egyéb mellékleteket nem kell csatolni.

Geológiai és bányászati általános előírások

4.§ (1) A külön jogszabályokban nevesítetteken túl, az azokban kapott felhatalmazás alapján a műszaki követelmények előzetes tisztázása céljából a későbbi felszínmozgások elkerülése érdekében, az alkalmazandó műszaki megoldások kidolgozására azokban az esetekben, ha a tervezett építmény 2 m magasságot meghaladó természetes, vagy mesterségesen kiképzett (part)falat, vagy 45 foknál meredekebb rézsűt a fal, vagy a rézsű függőleges vetülete magasságával megegyező távolságon belül megközelít, vagy bevágásokkal, tereplépcsőkkel, eróziós árkokkal tagolt területen az építető kérésére elvi építési engedélyezési eljárást lehet lefolytatni.

(2) Központi belterületen építési tevékenység csak az építési terület üreg- és pinceviszonyainak tisztázása után végezhető.

(3) A területet borító kőzetliszt felszínmozgásos jelenségek kialakulására való hajlama és erózióérzékenysége miatt a csapadékvíz elvezetést kiemelt gondossággal kell megtervezni.

Felszínmozgás veszély esetén mérnökgeológiai, geotechnikai vizsgálatokra kell alapozni az építési helyek pontos kijelölését, az építmények létrehozásának egyedi feltételeit.

Építési engedélykérelmek elbírálásának szabályai

5. § (1) Az építésügyi hatóság a kérelem elbírálása során vizsgálja mindazon szempontokat, melyeket számára az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló jogszabály kötelezően meghatároz.

(2) Korlátozás nem vonatkozik a meglévő épületek felújítására és bővítés nélküli korszerűsítésére, továbbá a korábbi előírások szerint engedélyezett és épült épületek bővítésére.

Az építési övezeti, övezeti előírásoknak nem megfelelő épületek abban az esetben bővíthetők, ha:

- nem állnak építési korlátozás, vagy tilalom alatt;
- vízszintes irányú bővítésük nem jár a hatályos előírások szerint megengedhető beépítettségénél esetleg már nagyobb beépítettség további növelésével, valamint az építési határvonalak átlépésével,
- függőleges irányú bővítésük nem növeli tovább a hatályos előírások szerint megengedhető építménymagasságnál esetleg már nagyobb építménymagasságot, továbbá a telekhatároktól való távolság (a H/2 szabály alkalmazása miatt) nem korlátozza az építménymagasság növelését, továbbá az építménymagasság növelése nem korlátozza a szomszédos telkek építési lehetőségét,
- a bővítést a szomszédos épületektől betartandó távolságok nem korlátozzák.

Telekalakítási rendelkezések

6.§ (1) Az új telkek legkisebb méreteit az építési övezeti előírások szerint kell megállapítani.

(2) A korábban kialakított építési telkek akkor is beépíthetőnek minősülnek, ha a méreteik csak a kialakításuk idején hatályos előírásoknak felelnek meg.

Közterületek használata

- 7.§ (1)** A közterületeket rendeltetésének megfelelő célra bárki szabadon használhatja, azonban a használat mások hasonló célú jogait nem korlátozhatja.
- (2)** A közterület rendeltetéstől eltérő használatához a tulajdonos önkormányzat hozzájárulása szükséges.
- (3)** A közterületek eredeti rendeltetésétől eltérő használatának időtartamát, a közterület-használat egyéb feltételeit, illetőleg a használat díját a közterület tulajdonosa esetenként, pályázat útján, esetleg a tulajdonosi elvárásokat és az engedély nélküli használat szankcióit tartalmazó külön rendeletben szabályozza.

A közművesítés mértéke, közművek elhelyezésének, üzemeltetésének rendje

- 8.§ (1)** Közművesítettség szempontjából a beépítésre szánt területek részleges közművesítettségűnek minősülnek, azaz
- közüzemi energia szolgáltatást (villamos energia és vezetékes gáz),
  - közüzemi ivóvíz szolgáltatást,
  - a szennyvíz elszállítását,
  - közterületi nyitott, vagy zárt rendszerű csapadékvíz elvezetést kell biztosítani.

A község csapadékvíz elvezetése megoldott, de a folyamatos jó karban tartásáról gondoskodni kell.

A közüzemi szennyvízcsatorna hálózat kiépítéséig a szakszerű közműpótló (zárt gyűjtő) betervezése és kivitelezése kötelező.

(2) Az új területek beépítésének előfeltétele a közművesítés, különös tekintettel a szennyvízcsatorna- és csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítése, illetve a közművek megvalósításáig szakszerű közműpótló (zárt gyűjtő) betervezése és kivitelezése kötelező.

(3) Az épületek szennyvízelvezetését úgy kell megoldani, hogy csatornázás esetén a szennyvíz közvetlenül a közcsatornába köthető legyen.

A szennyvízcsatorna elkészültével az arra történő rácsatlakozás kötelező.

(4) A közművek területigénnyel járó létesítményeit, továbbá a működésük által megkövetelt védőterületeket a szabályozási terven jelölt területeken kell elhelyezni.

(5) A szennyvizek elhelyezésére (kezelésére, tisztítására) vonatkozóan a mindenkori hatályos előírások mérvadók.

(6) A közművek elhelyezésével érintett területeken belül építmény elhelyezése csak az illetékes szakhatóság eseti előírásai szerint (esetleg ideiglenes jelleggel) kerülhet sor.

(7) Az ingatlanok vízcsatlakozása/rákötése a szennyvízcsatorna-hálózatra annak kiépülését követően egy éven belül kötelező. A felhagyott szennyvíz gyűjtőtárolókat és szikkasztókat a csatornára rákötést követően 60 napon belül meg kell szüntetni.

Az építmények elhelyezése, kialakítása

9.§ (1) Oldalhatáron álló beépítési mód esetében az épületek az oldalhatáron sorosan, az utcai építési vonaltól minimálisan 5,0 méteres távolságban kereszt-szárnyal is bővíthetnek.

- (2) Terepszint alatti építmény bárhol létesíthető, de:
- a.) az építési telken csak az építési helyen belül emelkedhet ki a terepszintből,
  - b.) a terepszint alatti építmény feletti zöldfelületet is csak tetőkertként szabad számításba venni az OTÉK 25.§-ában rögzítettek szerint,
  - c.) a terepszint alatti főfunkció (pl. üzlet, műhely, stb.) területét a szintterület mutatóban figyelembe kell venni.
- (3) 10 m-nél magasabb önálló hírközlési építmény, szerkezet a belterületen, illetve mezőgazdasági területen gyepterületen belül, táj- és természetvédelmi területen és a korlátozott használatú mezőgazdasági területeken belül nem helyezhető el.

Az állattartó épületek elhelyezésére, kialakítására vonatkozó szabályok lakóterületen

10. § (1) Állattartó épület ott létesíthető, ahol az állattartásról szóló önkormányzati rendelet ezt lehetővé teszi.
- (2) Betartandó az állattartó telepek építése, felújítása során figyelembe veendő jogszabályok és előírások.
- (3) Az állattartó épületek elhelyezésekor és telepek létesítésekor betartandó legkisebb távolságok és védőtávolságok vonatkozásában a vonatkozó rendeletben foglaltakat kell figyelembe venni

II. FEJEZET RÉSZLETES RENDELKEZÉSEK

Településszerkezet, területfelhasználás

11. § A község beépítésre szánt területén a következő területfelhasználási egységek vannak:
- a.) lakóterület (falusias lakóterület): **Lf**,
  - b.) vegyes terület (településközpont vegyesterület): **Vt**
  - c.) különleges terület: **K**,
  - d.) üdülőterület(üdülőházas üdülőterület): **Üü**
12. § A község beépítésre nem szánt területén a következő területfelhasználási egységek vannak:
- a.) közlekedési, közműelhelyezési, hírközlési terület: **Kö**,
  - b.) zöldterület: **Z**,
  - c.) erdőterület: **E**,
  - d.) mezőgazdasági terület: **M**,
  - e.) vízgazdálkodási terület: **V**.

A szabályozási elemek értelmezése, fogalommeghatározás

13. § (1) A szabályzatban használt homlokzatmagasság meghatározása:
- az építmény valamennyi, a telek beépítettsége meghatározásánál figyelembe veendő építmény kontúrvonalára állított függőleges felületre vetített homlokzati vetületi-felület összegének (F) valamennyi, e vetületi-

felület vízszintesen mért hosszának összegével (I) való osztásából (F/I) eredő érték.

(2) Megjegyzés:

- az építési övezetek építési használatát tartalmazó táblázatokban a telkekre vonatkozó értékek az új telekalakításokra, az építménymagasságokra vonatkozó értékek az új épületek építésére értendők,
- szintterület mutató: egyes telkekre vonatkoztatandó viszonyszám, az egy telken elhelyezhető épület(ek) összes szintterületének és a telek területének hányadosa.

(3) A jelenlegi közterület felőli telekhatár – amennyiben a terv másként nem rendelkezik – kötelező szabályozási vonalnak tekintendő.

Falusias lakóterület (Lf)

14. § (1) A területen az OTÉK 14.§ (1) és (2) bekezdésében megnevezett építmények helyezhetők el.

(2) A falusias lakóterületen elhelyezhető gazdasági célt szolgáló épületekre – mező- és erdőgazdasági építmény, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó épület, kézműipari építmény – vonatkozó szabályok:

2.1. A gazdálkodási célú épület – ha a telken lakóépület is van – nem lehet nagyobb az építési telek méretének 15%-ánál. A lakótelek beépítettsége a gazdálkodás építményeivel együtt sem lehet nagyobb az övezetekre vonatkozó mértéknél.

2.2. A meglévő gazdasági épület felhasználásakor

a.) állattartó épület esetében a lakóépülettel esetleg meglévő közvetlen kapcsolatot meg kell szüntetni,

b.) a gazdasági épület telekhatáron álló – vagy csorgóközzel a telekhatáron álló – épületrészén – falán, tűzfalán – a telekhatárra néző nyílást, természetes, vagy mesterséges szellőzőberendezést meg kell szüntetni.

2.3. A gazdálkodás célját szolgáló épület a községben kialakult oldalhatáron álló beépítésnek megfelelően oldalhatáron, illetve csorgóközzel az oldalhatárra helyezhető el.

2.4. A telkek beépítésének hagyományai szerint a gazdálkodás célját szolgáló épület a gazdasági udvar végén keresztbefordítottan keresztcsűrök is elhelyezhetők, ez esetben is biztosítani kell a hátsókertbe való bejárást.

(3) A területfelhasználási egységen belül az építési övezetekre vonatkozó – szabályozási terven feltüntetett – előírások:

4.1. Lf-1 jelű építési övezet:

Lf-1 jelű építési övezet	OTÉK	HESZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	1000	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	16	m
A beépítési mód	-	oldalhatáron álló	
A megengedett legnagyobb építménymagasság*	-	4,5	m
A beépíttség megengedett legnagyobb mértéke	30	20	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	40	50	%

*az utcai homlokzatmagasság a kialakulthoz igazodjon.

4.2. Lf-2 jelű építési övezet:

Lf-2 jelű építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	800	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	16	m
A beépítési mód	-	oldalhatáron álló	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	4,5	m
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	30	30	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	40	40	%

4.3. Lf-3 jelű építési övezet:

Lf-3 jelű építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	700	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	16	m
A beépítési mód	-	oldalhatáron álló	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	4,5*	m
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	30	30	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	40	40	%

* A lejtőfelőli homlokzatmagasság maximálisan 5,5 m magasságú lehet.

4.4. Lf-4 jelű építési övezet:

Lf-4 jelű építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	900	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	20	m
A beépítési mód	-	oldalhatáron álló	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	4,5*	m
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	30	20	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	40	50	%

* A lejtőfelőli homlokzatmagasság maximálisan 5,5 m magasságú lehet.

(5) Ahol a terv külön nem jelöli, a területen az elő-, oldal- és hátsókert méretét az OTÉK 35.§-a szerint kell meghatározni.

(6) Az Lf-1 jelű építési övezetben jelölt építési határvonal (megegyezik a hátsó-kert vonalával) a szabályozási tervlap jelöli.

(7) A területre vonatkozó részletes előírások:

a.) Az egyes épületek egységes megjelenését biztosítani kell. Az adott épületen csak egységes építőanyagok (tetőfedés, homlokzatképzés, stb.), egységes színezés alkalmazható. Az épület portáljait a teljes épületre egymással összhangban, egységesen kell kialakítani.

b.) A héjalás cserép, vagy cserép jellegű, a környezethez illeszkedő színezésű legyen.

c.) Lakóépülettől különálló épület (gazdasági épület) – kialakult állapot kivételével – legfeljebb 4,0 m építménymagasságú, a helyi hagyományoknak megfelelő kialakítású, anyaghasználatú lehet.

(8) Az Lf3 és Lf-4 jelű építési övezetben magastető épület esetén a tetőgerinc, a tetőfelület jellemzően az utcával párhuzamos kell, hogy legyen.

Településközpont (vegyes) terület (Vt)

15. § (1) A területen az OTÉK 16.§-ában megnevezett építmények helyezhetők el.
(2) E területfelhasználási egységbe (területbe) a községközpont és környezetének területe tartozik.
(3) A területfelhasználási egységen belül az építési övezetekre vonatkozó – szabályozási terven feltüntetett – előírások:

3.1. Vt-1 jelű építési övezet:

Vt-1 jelű építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	1000	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	16	m
A beépítési mód	-	szabadonálló vagy oldalhatáron álló,	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	5,0	m
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	80	80	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	10	20	%

3.2. Vt-2 jelű építési övezet:

Vt-2 jelű építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	3000	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	50	m
A beépítési mód	-	szabadonálló	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	5,0	m
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	80	40	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	10	40	%

(4) A területre vonatkozó részletes előírások:

- a.) Az egyes épületek egységes megjelenését biztosítani kell. Az adott épületen csak egységes építőanyagok (tetőfedés, homlokzatképzés, stb.), egységes színezés alkalmazható. Az épület portáljait a teljes épületre egymással összhangban, egységesen kell kialakítani.
- b.) Az épületek tetőzete a hagyományos formákhoz igazodó, magastetős konstrukcióban készülhet. Az épületek tömegéből adódó változatos tetőformák, a hagyományokban gyökerező kontyolások és fióktetők alkalmazása ajánlott.
- c.) A héjalás cserép, vagy cserép jellegű, a környezethez illeszkedő színezésű legyen.
- d.) Az övezetben raktárak, garázsok az utcára közvetlenül nem nyithatók, azok megközelítésére az utca felől kapuval lezárt átjárót, vagy áttört kerítést kell létesíteni.

Üdülõházas üdülõterület (Üü)

16. § (1) A területen az OTÉK 21. §-ában megnevezett építmények helyezhetõk el.
 (2) A területfelhasználási egységen belül az építési övezetekre vonatkozó – szabályozási terven feltüntetett – elõírások:

Üü jelû építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	3000	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	40	m
A beépítési mód	-	szabadonálló vagy oldalhatáron álló,	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	4,5	m
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	30	20	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	40	50	%

Különleges területek (K)

17. § (1) A különleges területbe azok a területek tartoznak, amelyek a rajtuk elhelyezendõ építmények különlegessége miatt (jelentõs hatást gyakorolnak a környezetre, vagy a környezetük megengedett külsõ hatásaitól is védelmet igényelnek) és más beépítésre szánt területfelhasználású területektõl eltérnek.
 (2) A területfelhasználási egységen belül az építési övezetekre vonatkozó – szabályozási terven feltüntetett – elõírások:

2.1. K-T jelû övezet: temetõ

Kt jelû építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	a kialakult terület	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	tovább nem osztható	m
A beépítési mód	-	szabadonálló	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	4,0	m
Technológiai szempontból – harangláb, harangtorony üzemeltetéséhez - szükséges építmények magassága.		12	
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	40	40	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	40	40	%

2.2. K-Kp jelû építési övezet: kegyeleti park

K-Kp jelû építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	a kialakult terület	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	tovább nem osztható	m
A beépítési mód	-	szabadonálló	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	3,5	m
Technológiai szempontból – harangláb, harangtorony üzemeltetéséhez - szükséges építmények magassága.		12	
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	40	10	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	40	60	%

2.3. K-Sp jelű építési övezet: sportterület

K-Sp jelű építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	a kialakult terület	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	tovább nem osztható	m
A beépítési mód	-	szabadonálló	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	7,5*	m
Technológiai szempontból – a sportterület üzemeltetéséhez - szükséges építmények magassága.		10	
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	40	10	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	40	60	%

2.4. K-St jelű építési övezet: strand

K-St jelű építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	a kialakult terület	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	tovább nem osztható	m
A beépítési mód	-	szabadonálló	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	7,5	m
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	40	10	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	40	60	%

Az építési övezetben vendéglátó és szállásférőhely is létesíthető.

2.5. K-Pi jelű építési övezet: pincék

K-Pi jelű építési övezet	OTÉK	HÉSZ	
A kialakítható legkisebb telekterület méret	-	a kialakult terület	m ²
A kialakítható telek legkisebb szélességi mérete	-	tovább nem osztható	m
A beépítési mód	-	Hézagosan zárt sorú	
A megengedett legnagyobb építménymagasság	-	3,5	m
A beépítettség megengedett legnagyobb mértéke	40	90	%
A zöldfelület legkisebb mértéke	40	0	%

Az építési övezetre vonatkozó részletes előírások:

- a.) A beépítési mód a kialakult földpincékhez igazodóan hézagosan zárt sorú, ami a történetileg kialakult telekstruktúra védelmében a továbbiakban is őrzendő.
- b.) A tetőidom nyeregtető, oromfalas kialakítással (kontyolás nem megengedett), az oromfali tetőnyúlás legfeljebb egy cserépnny lehet.
A tető hajlásszöge 37-42 fok között megengedett.
A tető héjalása hódfarkú agyag-, vagy betoncserép vörös-barna színárnyalatokban készülhet.

Közlekedési, közműelhelyezési, terület

17. § (1) E területfelhasználási egység (terület) az OTÉK 26.§ (1) és (3) bekezdésben leírt célra szolgál.

(2) A közutak építési területének legkisebb szélességét – ahol a szabályozási terv másként nem jelöli – az OTÉK 26.§ (2) bekezdés szerint kell biztosítani.

(3) A község közúti átkelési szakaszai, valamint lakóútjai – mivel közlekedési és közmű létesítmények a meglévő szélességek mellett elhelyezhetők – a jelenlegi szabályozási szélességükben megmaradnak.

(4) Azoknál a területeknél, ahol a közlekedés területeinek, létesítményeinek védőtávolsága (OTÉK) nem biztosítható, a közlekedés elemeire környezeti hatásvizsgálatot kell végezni és egyedi vizsgálat alapján meghatározni a szükséges műszaki és szervezési intézkedéseket.

A közúti hálózat elemeinek felsorolását a 1. számú melléklet tartalmazza.

(5) Az épületek szennyvízelvezetését úgy kell megoldani, hogy csatornázás esetén a szennyvíz közvetlenül a közcsatornába köthető legyen.

A szennyvízcsatorna elkészültével az arra történő rácsatlakozás kötelező.

Zöldterület

18. § (1) E területfelhasználási egységbe (területbe) a közparkok (Z) tartoznak.

(2) A területen legfeljebb 3,5 m építménymagasságú építmények helyezhetők el.

(3) A közparkokat külön kertépítészeti terv alapján kell kialakítani és fenntartani.

(4) A közparkokban az OTÉK 27.§ (4) és (5) bekezdése szerint helyezhető el építmény.

(5) A meglévő közparkok felújítása, valamint a tervezett közparkok kialakítása, a növényállomány kiválasztása tervezői jogosultsággal rendelkező táj- és kertépítész által készített tervek alapján végezhető.

Erdőterület

19. §. (1) E területfelhasználási egységbe (területbe) turisztikai (Et) és védelmi (Ev) rendeltetésű erdők, illetőleg az ilyen célra kijelölt területek tartoznak, azok besorolását a mindenkor érvényes erdőterv tartalmazza.

(2) Az Et – jelű területeken 5%-os beépítettséggel, az erdő rendeltetésének megfelelő – pl. erdei iskola, turistaház - építmények helyezhetők el.

A földrészleteken létesítendő épületek legnagyobb építménymagassága 4,5 m lehet. A legnagyobb építménymagasság értékét indokolt esetben meghaladhatja a technológiai szempontból szükséges építmények magassága. Ebben az esetben a legnagyobb építménymagasság értéke 12 m.

Az épületek a térség építési hagyományainak megfelelően egyszerű tömegű, 30-45° hajlásszögű, szimmetrikus nyeregtetővel fedett kialakításúak lehetnek.

(3) A védelmi rendeltetésű erdők (Ev) kialakítása az erdészeti hatóság engedélyével, elsősorban őshonos, lombhullató fajok alkalmazásával, erdőtelepítési terv alapján történhet.

a) Védő erdőben építmény nem helyezhető el.

Vízgazdálkodási terület

20. § (1) E területfelhasználási egységbe az OTÉK 30.§ (1) bekezdése szerinti területek, valamint a vízműterületek tartoznak, ahol az OTÉK 30.§ (2) bekezdése szerint lehet építményeket elhelyezni.

(2) V-1 jelű terület: tavak, állóvizek területe

V-2 jelű terület: vízfolyások, patakok, árkok területe,

V-3 jelű terület: mocsarak, vízállások területe,

V-4 jelű terület: vízmű kutak, vízmű létesítmények területe.

Mezőgazdasági terület

21. § (1) E területfelhasználási egység (terület) az OTÉK 29.§-a szerinti célt szolgálja.
- (2) A szabályozási terven jelölt mezőgazdasági rendeltetésű terület erdőterületté az illetékes hatóságok jóváhagyásával, a településrendezési terveken nem jelölt közlekedési és vízgazdálkodási rendeltetésű területté a szabályozási terv módosításával sorolható.
- (3) A mezőgazdasági terület a következő övezetekre tagolódik:
- nem beépíthető mezőgazdasági terület **Má-0**
  - szőlő művelési ágú mezőgazdasági terület, **Má-0***
  - általános mezőgazdasági terület(szántó), az alapfunkciót nem korlátozza tájvédelem, ökológiai érdek **Má-1**
  - korlátozott használatú terület (gyep, legelő) **Má-2**
  - korlátozott használatú terület (gyep, legelő),melyen építmény elhelyezhető **Má-3**
- (4) Az előírások szerint maximálisan beépített földrészlet tovább nem osztható.

Általános mezőgazdasági terület (Má):

22. § (1) Ebbe az övezetbe sorolandók a szabályozási tervben jelölt nem beépíthető terület (Má-0), nagytáblás szőlőterület (Má-0*), szántó (Má-1), gyepek, legelők (Má-2 és Má-3).
- (2) Az Má-0 jelű, nem beépíthető mezőgazdasági terület, mely természeti értéket hordoz, a Nemzeti Ökológiai Hálózatba tartozik bele. A privatizáció során a kialakult földrészletek az övezetben tovább nem oszthatók.
- (3) Az Má-0* jelű, nagytáblás szőlőterületek övezet telekalakítási és építési előírásai:

Beépítési mód	SZ
Minimális telekméret	100 000 m ²
Minimális szélesség	100 m
Beépíthetőség	1 %
de maximum alapterület	500 m ²
Minimális zöldfelület	90 %
Maximális építménymagasság	5,0 m

a.) A legnagyobb építménymagasság értékét indokolt esetben meghaladhatja a technológiai szempontból szükséges építmények magassága, amely építménymagasság értéke 12 m.

- (4) Má-1 jelű, szántó művelési ágú földrészlet telekalakítási és építési előírásai:

Beépítési mód	SZ
Minimális telekméret	100 000 m ²
Minimális szélesség	100 m
Beépíthetőség	3 %
Minimális zöldfelület	90 %
Maximális építménymagasság	4,5 m

a.) A legnagyobb építménymagasság értékét indokolt esetben meghaladhatja a technológiai szempontból szükséges építmények (kémény, si-

ló stb.) esetén a legnagyobb építménymagasság értéke 12 m.

b.) Épület a dűlőút tengelyétől minimum 10,00 m-re helyezhető el.

(5) Az **Má-2** jelű övezetben gyepterület művelési ágú földrésztelkek nem beépíthetők, ezeken a területeken épület nem helyezhető el.

(6) Az **Má-3** jelű állattartás célját szolgáló övezet telekalakítási és építési előírásai:

Beépítési mód	SZ
Minimális telekméret	10 000 m ²
Minimális szélesség	100 m
Beépíthetőség	3 %
de maximum alapterület	500 m ²
Minimális zöldfelület	90 %
Maximális építménymagasság	3,5 m

a.) A legnagyobb építménymagasság értékét indokolt esetben meghaladhatja a technológiai szempontból szükséges építmények (kémény, siló stb.). Ebben az esetben a legnagyobb építménymagasság értéke 12 m.

b.) Épület a dűlőút tengelyétől minimum 10,00 m-re helyezhető el.

c.) Magastető esetén a tetőformát, a tető hajlásszögét, a tetőfedés anyagát, az épület tömegformálását a környezethez illeszkedve kell kialakítani, illetve megválasztani.

(7) Pince, kerítés, támfal:

- Pince az épülettel szerves egységben, abból nyílóan, az épület mögött, a domb felőli oldalon, vagy attól különállóan helyezhető el. A pincének egész terjedelmével a rendezett terepszint alatt kell lennie.
- A pince közterület, vagy idegen telek alá nem nyúlhat, illetve azt max. 1 m-re közelítheti meg.
- Az egyes földrésztelkeket elhatárolni huzallal erősített élősövényvel, illetve maximum 1,50 m magasságú drótfonatú kerítéssel lehet. Ugyanez vonatkozik a telek homlokvonalára is.
- A meglévő, vagy a művelésből, beépítésből adódó magasságkülönbségeket természetes földművekkel (rézsúkkal) kell kialakítani. A rézsúk biológiai eszközökkel történő védelme kötelező.

(8) Birtoktest – birtokközpont kialakítására vonatkozó szabályok:

- A mezőgazdasági területen több önálló telekből birtoktest alakítható ki az OTÉK 29.§ 5. pontja szerint. Birtoktest kialakítása csak az **Má-0*** és az **Má-1-es** övezetben lehetséges.
- Az **Má-0*** jelű övezetben az 1%-os és az **Má-1** jelű övezetben 3%-os beépíthetőség a birtoktestet alkotó földrésztelkekre külön-külön vonatkozik.
- A beépíthetőség alapján kiszámított épületeket a birtokközpont, vagy indokolt esetben kiegészítő központ telkén is el lehet helyezni, ha
  - a telek területe a minimális 10 000 m²-t eléri,
  - a létesítmény nincs a szomszédos telekre korlátozó hatással,
  - a beépítettség a 45%-ot nem haladja meg,
  - A birtokközpontban/kiegészítő központban legfeljebb 7,5 m építménymagasságú épületek létesíthetők. A legnagyobb építménymagasság értékét indokolt esetben meghaladhatja a technológiai szempontból szükséges építmények (kémény, siló stb.) esetén a legnagyobb építménymagasság értéke 12 m.
  - A birtokközponton belül egy-egy épült maximális alapterülete nem haladhatja meg a 600 m²-t.

Különleges beépítésre nem szánt terület

23. § (1) A különleges beépítésre nem szánt terület (Kk-R) a település külterületének a legalább 10 000 m²-t meghaladó nagyságú, sport, rekreáció területhasználatú része.
- (2) A szabályozási terven a különleges beépítésre nem szánt terület, más területfelhasználási egységbe csak a településrendezési terv módosításával sorolhatók át.
- (3) Az Kk-R – jelű területeken 10 000 m²-t (1 ha-t) meghaladó területnagyságú földrészleteken 2%-os beépítettséggel, a terület rendeltetésszerű használatát szolgáló építmények helyezhetők el.
- (4) A földrészleteken létesítendő épületek szabadon álló beépítési módon, 7,5 m-es legnagyobb építménymagassággal létesíthető. A legnagyobb építménymagasság értékét indokolt esetben meghaladhatja a technológiai szempontból - a sportterület üzemeltetéséhez - szükséges építmények. Ebben az esetben a legnagyobb építménymagasság értéke 10 m.

III. FEJEZET EGYÉB RENDELKEZÉSEK

Kulturális Örökségvédelem

Műemlékek védelme

- 24.§ (1) A település országos műemléki védelem alatt álló épületét a HÉSZ 2. számú melléklet tartalmazza. A melléklet szerint védett ingatlanokat, a védett épületeket és azok műemléki környezetét a szabályozási terv tünteti fel.
- (2) Az országosan védett épületek telkein az építésügyi hatósági jogkört a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal (KÖH) gyakorolja.

Helyi védett épületek

25.§ (1) Helyi építészeti értékek védelmére vonatkozó előírások:

- a) A település helyi védelem alatt álló értékeit az 3. számú melléklete tartalmazza és a szabályozási terv tünteti fel.
- b) A helyi védelemmel kapcsolatos feladatok körét és eljárási rendjét a HÉSZ szabályozza.
- c) Helyi egyedi védelem alatt álló épületekkel és építményekkel kapcsolatos bármilyen építési munka esetén a következő előírásokat kell betartani:
- ca) Helyi védettségű épületen végzett bármilyen építési munka esetén a hagyományos homlokzati és tömegarányok, párkány- és gerincmagasságok, nyílásrendek, a nyílások osztása, a homlokzati tagozatok megőrzendők.
- cb) Helyi védettségű épület úgy bővíthető, hogy az eredeti épület tömegformája, homlokzati kialakítása, utcaképi szerepe ne változzon, illetve gondosan mérlegelt kompromisszum árán a legkisebb kárt szenvedje.

Az épület bővítése az épület mögött, fésűs beépítés esetén az oldalhátár mentén hosszirányban, illetve ha a telekszélesség lehetővé teszi, udvari keresztzárnyal is lehetséges az utcai homlokzattól a lakóház eredeti főbejárata (konyhai bejárat) után. A keresztzárny szélessége a

főépület szélességét nem haladhatja meg, és csak azzal azonos hajlásszögű és anyagú, szimmetrikus nyeregtetővel fedhető.

cc)A belső átalakításokat az eredeti szerkezet és belső értékek tiszteletben tartásával kell megoldani.

cd)Védett részérték az új épületbe visszaépítendő, védett kerítés megtartandó.

ce)Helyi védettségű épület bontására csak a műszaki és erkölcsi avultság beálltával kerülhet sor, a védettség megszüntetését, valamint az épület felmérési és fotódokumentációjának elkészítését követően.

d)Helyi védettségű utcaszakaszon

da)A történetileg kialakult beépítési mód és építési vonalak megőrzendők.

db)Az utcai épületek tömegaránya, tetőformája, anyaghasználata, az utcai kerítés a környezetükben lévő hagyományos épületekhez és kerítésekhez illeszkedjen, homlokzatszélességük, párkány- és gerincmagasságuk a történetileg kialakult mértéket ne haladja meg.

e)Helyi területi védelem alatt álló épületekkel és építményekkel kapcsolatos bármilyen építési munka esetén a következő előírásokat kell betartani:

ea)A területen a történetileg kialakult telekstruktúra, beépítési mód és építési vonalak megőrzendők.

eb)Az épületek tömegaránya, tetőformája, anyaghasználata, az utcai kerítés a környezetükben lévő hagyományos épületekhez és kerítésekhez illeszkedjen, homlokzatszélességük, párkány- és gerincmagasságuk a történetileg kialakult mértéket ne haladja meg.

Régészeti védelme

26.§ (1) Régészeti lelőhelyek védelmére vonatkozó előírások

a)A település nyilvántartott régészeti lelőhelyeinek és régészeti érdekű területeinek listáját a 4. számú melléklet tartalmazza, az érintett területeket a SZT határolja le.

b)Régészeti érintettség esetén a kulturális örökség védelméről szóló törvény, és a hozzá kapcsolódó végrehajtási rendeletek szerint kell eljárni. (a 3. számú függelék útmutatása szerint)

Táj- és természetvédelem

27.§ (1) A táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében:

- Mindennemű területhasználatot, területhasználat változtatást, beavatkozást (telekalakítás, agrár művelés, művelési ág váltás, művelésbe vonás, terület helyreállítás, más célú hasznosítás, termelésből kivonás, telek beépítés) a táj természeti adottságainak, természeti és művi érték elemeinek, esztétikai jellemzőinek, karakterének (összegezve: tájpotenciál szintjének) megőrzésével, lehetséges növelésével kell végezni.

(2) Táj – és természeti oltalom alatt álló értékek Szálka közigazgatási területén a következők: a nemzeti ökológiai hálózat övezete, a tájképvédelmi terület, az ex lege védett források, védelemre tervezett Szekszárd-Geresdi-dombság TK, Natura 2000 terület – a Natura2000 területeket a 5. számú melléklet tartalmazza.

(3) Az egyedi tájérték kapcsán az egyedi tájérték kataszterben foglaltak szerint kell eljárni. Szálka közigazgatási területén nyilvántartott egyedi tájértékek listáját az 6. számú melléklet tartalmazza.

Környezetvédelem

(a vonatkozó jogszabályok felsorolását a 2. számú függelék tartalmazza)

28.§ (1) Általános követelmények:

- a) A beruházások nem okozhatnak olyan hatásokat, melyek a környező területek tervezett használati módját lehetetlenné teszik.
- b) A beruházások megvalósítása, meglévő tevékenységek folytatása, rendeltetési mód változtatás(-ok), valamint a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenység csak a környezetvédelmi kölcsönhatások ellenőrzése, a környezetvédelmi előírások és határértékek betartása alapján történhet, a szakhatóságok előírása szerint.
- c) Újabb területek belterületbe vonása, a termőföldön történő beruházások a környező területeken a talajvédő gazdálkodás feltételeit nem ronthatják, nem csökkenthetik a meglévő talajvédelmi létesítmények működőképességét. A beruházások megvalósítása és üzemeltetése során a termőföldről szóló jogszabályban foglaltaknak megfelelően kell eljárni.
- d) A beruházások megvalósítása, meglévő tevékenységek folytatása rendeltetési mód-változás(-ok) a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokat, valamint a vízgazdálkodás egyes szakmai követelményeiről szóló elvárásokat be kell tartani.
- e) Az újonnan kijelölt építési övezetek területei beépítésének előfeltétele a közművesítés, különös tekintettel a szennyvízcsatorna- és csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítésére, illetve a meglévő övezetek területein a közművek megvalósításáig szakszerű közműpótló (pl. zárt gyűjtő) betervezése és kivitelezése kötelező. Egyedi szennyvíztisztító kisberendezés kialakítása a követelmények teljesíthetősége esetén vízjogi engedély alapján történhet.
- f) A csapadékvíz elvezetéséről vagy a szennyezetlen vizek elszikkasztásáról minden telek tulajdonosának, használójának gondoskodnia kell. A vízfolyásba csak az első fokon eljáró környezetvédelmi és vízügyi hatóság hozzájárulásával és feltételeinek betartásával szabad csapadékvizet bevezetni.
- g) A „nagyvízi medrek, a parti sávok, vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével” kapcsolatos eljárásokról szóló vízügyi követelményeket be kell tartani, valamint az előírásoknak megfelelő védősáv fennmaradását biztosítani kell.
- h) A vizek és közcélú vizilétesítmények fenntartása esetén a jogszabályi előírásokat érvényesíteni kell.
- i) Tilos a környezeti levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezést vagy határértéken felüli légszennyezettséget okoz, valamint a környezeti levegő bűzzel való terhelése.
- j) A település fejlesztése során előnyben kell részesíteni a hulladékszegény technológiák alkalmazását és a kevésbé vízigényes tevékenységeket.
- k) A területen agresszív pollentermelő növényeket ültetni tilos.

(2) Környezetterhelési határértékek:

- a) Az új létesítmény kialakításánál, a meglévő, illetve új technológiák üzemeltetésénél teljesíteni kell a környezeti levegőtisztasági követelményeket és a levegőtisztaság-védelmi előírásokat, valamint határértékeket.

b)Élővízbe és a közcatorna-hálózatba bocsátott szennyvíz vagy folyékony hulladék esetén a szennyezőanyag-tartalomra vonatkozó határértékeket, küszöbértékeket be kell tartani.

c)A földtani közeg és a felszín alatti víz-szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékeket be kell tartani.

d)Zajt kibocsátó berendezés, telephely, tevékenység úgy létesíthető, illetve üzemeltethető, hogy zajkibocsátása nem haladhatja meg az előírt zajterhelési határértéket a zajtól védendő területeken.

(3) Speciális eljárási szabályok:

a)Szálka a felszín alatti vizek minőségi védelmét szolgáló besorolás szerint érzékeny felszín alatti vízminőségi területen helyezkedik el. A felszín alatti vizek minőségének védelme érdekében a kockázatos anyagok elhelyezése, továbbá a felszín alatti vízbe történő közvetlen és közvetett bevezetése tilos, illetve a létesítési engedélyezés során megállapított feltételek szerint – engedély alapján – történhet

b)Erdőterületeket érintő beruházások során az erdő védelméről szóló jogszabályban foglaltaknak megfelelően kell eljárni.

c)Beruházások megvalósítása során a termőföldről szóló jogszabályban foglaltaknak megfelelően kell eljárni.

d)Az üzletek és kereskedelmi egységek, vendéglátó üzletek a lakosság jogos érdekeit, nyugalmaát sértő tevékenysége, működése esetén (pl. zavaró, határértéket meghaladó zajterhelés) a jegyző korlátozó intézkedéseket érvényesít.

e)A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében érvényesíteni kell az előírásokat és a "helyes mezőgazdasági gyakorlat" szabályait.

f)A településen az állattartásra vonatkozó önkormányzati rendelet szerinti volumenben és az építmények közötti legkisebb távolságok megtartásával építhetők állattartó létesítmények.

Növénytelepítési előírások

29.§ (1) Beépítésre szánt területen a telekhatárok és a növények között legalább a következő ültetési (telepítési) távolságot kell betartani:

a) Szőlő, valamint 3,0 m-nél magasabbra nem növegyümölcs- és egyéb cserje (élősövény) esetében 1,0 m

b) 3,0 m-nél magasabbra növegyümölcs- és egyéb cserje, valamint bármilyen fa esetében 2,0 m

(2) Beépítésre nem szánt területen a telekhatárok és a növények között legalább a következő ültetési (telepítési) távolságot kell betartani:

a) gyümölcsfa-iskolai nevelés alatt álló növény, továbbá szőlő, köszméte (egres), ribiszke-, josta- és málnabokor, valamint 1,0 m-nél magasabbra nem növegyümölcs- vagy védelmi szerepű cserje (élősövény) esetében 0,8 m

b) minden egyéb gyümölcsbokor (pl. mogyoró), továbbá birs, naspolya és birsalanyra oltott körtefa, valamint 3,0 m-nél magasabbra nem növegyümölcs- vagy védelmi szerepű cserje (élősövény) és – a c) pontban nem szereplő – fa esetében 2,0 m

c) kajszi- és cseresznyefa, valamint vadlanyra oltott alma- és körtefa esetében 4,0 m

- d) 3,0 m-nél magasabbra növő dísz- vagy védelmi szerepű cserje (élősövény), továbbá dió- és gesztenyefa, valamint 5,0 m-nél magasabbra növő fa esetében 5,0 m
- (3) Közút területén az építési területük határai és a növények között, a fentiektől eltérően:
- a) cserjék és 3,0 m-nél magasabbra nem növő fák esetében 1,5 m
  - b) 3,0 m-nél magasabbra növő fák esetében 2,5 m
- (4) Fapótlás szabályai
- a) A település területén mellmagasságban 15 cm törzsátmérőt elérő, vagy meghaladó fa kivágása – a gyümölcsfa kivételével – csak engedéllyel történhet.
  - b) A kivágott fát pótolni kell. A fapótlás a *1. számú függelékben* meghatározott őshonos, honos fajokkal lehetséges.
  - c) Fapótlásként annyi előnevelt fát kell ültetni, hogy azok törzsátmérőjének összege a kivágott fák törzsátmérőjének összegét legalább 20%-al meghaladja.
  - d) A törzsátmérőt a terepszinttől számított 1 m magasságban kell mérni és számítani.
  - e) A fapótlási kötelezettséget legalább 3cs törzsátmérőjű fákkal kell teljesíteni.

IV. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉS

- 30.§ (1)** Ez a rendelet a kihirdetést követő 30. napon lép hatályba. Hatályba lépésével egyidejűleg a Képviselő-testület 7/2006. (III.28.) számú rendelete hatályát veszti.
- (2)** E rendelet előírásait a hatálybalépést követően keletkezett ügyekben kell alkalmazni.

SZÁLKA, 2013. március

Pálfi János
polgármester

Amreinné Dr. Gál Klaudia
jegyző

1. számú MELLÉKLET a ...../2013. (...) rendelet - 17. §-ához**Útkategóriák, szabályozási szélességek**

az út jele, neve	kategóriája		tervezési osztálya	szab. szélessége (m)	öv. jele
	meglévő	tervezett			
5601 út Kossuth L. u.	összekötő út gyűjtőút		B.V.c-B K.V.C	10 - 20	KÖu-1
56101 út Petőfi S. u. déli szak.	gyűjtőút		B.V.c-D	9 - 19	KÖu-1
északi összekötő út (Grábóc, Mőcsény)	egyéb út kiszolg. út	gyűjtőút	K.V.C B.V.c-D	10 - 13	KÖu-1
Táncsics M. u	kiszolgáló út		B.VI.d-D	7 - 10	KÖu-2
Napfény u.	kiszolgáló út		K.VIII.B B.VI.d-C	8 - 23	KÖu-2
Kossuth u. észak-déli szakaszai	kiszolgáló út		B.VI.d-D	8 - 14	KÖu-2
223/38 hrsz-ú út és északi meghosszabbítása		kiszolg. út	B.VI.d-A B.VI.d-D	8 - 16	KÖu-2
alsónánai összekötő út	kiszolgáló út		K.VIII.C	12 - 16	KÖu-2
új területek feltáró útjai	kiszolgáló út		B.VI.d-C	12 - 20	KÖu-2
gyalogutak		gyalogút	B.X	4	KÖu-3

2. számú MELLÉKLET a ...../2013. (...) rendelet - 24. §-ához**Műemlékek és műemléki környezet:**

1.) Római katolikus templom Kossuth Lajos u. Hrsz.: 1 M4125

Az 1-es számú műemlék műemléki környezete: 2, 3, 96/6, 216, 217, 218, 219/3, 221, 238/1, 238/2, 239/2, 298 hrsz.

3. számú MELLÉKLET a ...../2013. (...) rendelet - 25. §-ához**Helyi védelemben részesült építmények:**

2.) Lakóépület és melléképület	Kossuth L. u. 27.	Hrsz.: 280
3.) Lakóépület	Kossuth L. u. 33.	Hrsz.: 273
4.) Lakóépület és melléképület	Kossuth L. u. 37.	Hrsz.: 268
5.) Lakóépület és melléképület	Kossuth L. u. 42.	Hrsz.: 264
6.) Lakóépület	Kossuth L. u. 44.	Hrsz.: 263
7.) Lakóépület	Kossuth L. u. 56.	Hrsz.: 257
8.) Lakóépület és melléképület	Kossuth L. u. 58.	Hrsz.: 255
9.) Lakóépület	Kossuth L. u. 59.	Hrsz.: 254
10.) Lakóépület és melléképület	Kossuth L. u. 60.	Hrsz.: 253
11.) Lakóépület és melléképület	Kossuth L. u. 63	Hrsz.: 251/1

12.) Lakóépület	Kossuth L. u. 64.	Hrsz.: 250
13.) Lakóépület	Kossuth L. u. 67.	Hrsz.: 324/2
14.) Lakóépület és melléképület	Kossuth L. u. 68.	Hrsz.: 247/1
15.) Lakóépület	Kossuth L. u. 70.	Hrsz.: 245
16.) Lakóépület	Kossuth L. u. 72.	Hrsz.: 243/2
~~17.) Lakóépület~~	~~Kossuth L. u. 75.~~	~~Hrsz.: 241/4~~
18.) Óvoda épület	Petőfi S. u. 3.	Hrsz.: 11
~~19.) Lakóépület~~	~~Petőfi S. u. 9.~~	~~Hrsz.: 18/2~~
~~20.) Lakóépület~~	~~Petőfi S. u. 11.~~	~~Hrsz.: 19~~
21.) Lakóépület és melléképület	Petőfi S. u. 15.	Hrsz.: 22
22.) Lakóépület	Petőfi S. u. 17.	Hrsz.: 24
23.) Lakóépület	Petőfi S. u. 30.	Hrsz.: 31
24.) Lakóépület	Petőfi S. u. 31.	Hrsz.: 32/1
25.) Polgármesteri Hivatal	Petőfi S. u. 44.	Hrsz.: 41
26.) Lakóépület és melléképület	Petőfi S. u. 47.	Hrsz.: 49/2
27.) Lakóépület	Petőfi S. u. 48.	Hrsz.: 50
28.) Lakóépület és melléképület	Petőfi S. u. 51.	Hrsz.: 53
29.) Lakóépület	Petőfi S. u. 55.	Hrsz.: 57
~~30.) Lakóépület~~	~~Petőfi S. u. 69.~~	~~Hrsz.: 95~~
31.) Lakóépület	Petőfi S. u. 75.	Hrsz.: 109/2
32.) Lakóépület	Petőfi S. u. 78.	Hrsz.: 112
33.) Lakóépület	Petőfi S. u. 79.	Hrsz.: 113
34.) Lakóépület és melléképület	Petőfi S. u. 80.	Hrsz.: 114
35.) Lakóépület és melléképület	Petőfi S. u. 87.	Hrsz.: 121
~~36.) Lakóépület és melléképület~~	~~Petőfi S. u. 92.~~	~~Hrsz.: 126~~
37.) Lakóépület	Petőfi S. u. 95.	Hrsz.: 129
38.) Lakóépület és melléképület	Táncsics M. u. 1.	Hrsz.: 130
39.) Lakóépület és melléképület	Táncsics M. u. 23.	Hrsz.: 146/1
~~40.) Lakóépület~~	~~Táncsics M. u. 27.~~	~~Hrsz.: 194~~
41.) Alkotótelep	Táncsics M. u. 43.	Hrsz.: 159;156; 160/1
42.) Lakóépület és melléképület	Táncsics M. u. 52.	Hrsz.: 164
43.) Lakóépület és melléképület	Táncsics M. u. 54.	Hrsz.: 165
44.) Lakóépület és melléképületek	Táncsics M. u. 55.	Hrsz.: 166

4. számú MELLÉKLET a ...../2013. (...) rendelet - 26. §-ához

---

1. Szálka – 1-es számú régészeti lelőhely

Hrsz.: 013/2

2. Szálka – 2-es számú régészeti lelőhely

Hrsz.: 07/4

3. Szálka – 3-as számú régészeti lelőhely

Hrsz.: 02; 07/4; 07/10

4. Szálka – 3-as számú régészeti lelőhely

Hrsz.: 043/6; 044/1

5. Szálka – 3-as számú régészeti érdekű terület

Hrsz.: 044/9

5. számú MELLÉKLET a ...../2013. (....) rendelet - 27. §-ához

---

Natura2000 által érintett telkek Szálka településen
Különleges természet-megőrzési terület

012, 022/a, 022/b, 023, 024, 025, 026, 027, 028, 029, 030, 031/2, 032/2, 033, 044/5a, 044/5b, 044/10, 045/1, 045/2, 046, 047/a, 047/b, 048, 057, 058, 059, 060, 061, 062, 064, 066, 067/1, 067/2, 067/3, 068, 069, 070, 071, 072, 073, 074, 075,

6. számú MELLÉKLET a ...../2013. (....) rendelet - 27. §-ához

---

Egyedi tájértékek listája

- pincesor (96/8),
- sás mocsárrét (022b hrsz),
- régi katolikus temető,
- Szarvas-kút,
- Lajvér-patak eredése törékenyűzfa csoporttal,
- Szálkai tó és az öreg erdő látképe (041, 043/1,6, 044/2,3, 047, 048 hrsz),
- löszfal gyurgyalag költőhellyel (07/6a-hrsz),
- téglás támfal (298 hrsz),
- öreg barkócaberkenye,
- nyírfa csoport (022a hrsz),
- öreg eperfasor,
- idős kocsányos tölgy (023 hrsz),
- fészület (Kossuth u. 80.)

1. számú FÜGGELÉK a ...../2013. (...) rendelet - 29. §-ához

Óshonos és honos fafajok

Óshonos fajok: csertölgy (*Quercus cerris*), kocsányos tölgy, (*Quercus robur*), kocsánytalan tölgy (*Quercus petraea*), tatárjuhar (*Acer tatarica*), kőris (*Fraxinus* sp.), szil (*Ulmus* sp.), stb.

Honos fajok: kislevelű hárs (*Tilia cordata*), berkenye (*Sorbus* sp.), gyertyán (*Ostrya carpinifolia*), dió (*Juglans nigra*). Vízpartra, vízközelbe, inkább ligetes telepítésre: fehér nyár (*Populus alba*), éger (*Alnus* sp.), fűz, stb.

2. számú FÜGGELÉK a ...../2013. (...) rendelet - 28. §-ához

A HÉSZ KÖRNYEZETVÉDELMI FEJEZETÉHEZ KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK

(1) Általános követelmények

a) A követelményeket a környezetvédelem általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVI. törvény és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény tartalmazza.

b) A környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet, vagy a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól szóló 358/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet határozza meg.

c) Az előírásokat a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény határozza meg.

d) A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó követelményeket a 379/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet, valamint a 30/2008.(XII.31.) KvVM rendelet határozza meg.

e) A felszín alatti vizek védelméről szóló, a többször módosított 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Kormányrendelet és a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen levő települések besorolásáról szóló, a 7/2005. (III.1.) KvVM rendelettel módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet szerint. Egyedi szennyvíztisztító létesítése esetén a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Kormányrendelet szerint kell eljárni.

f) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Kormányrendelet szerint kell eljárni.

g) A vízügyi követelményeket a nagyvízi medrek, parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásról szóló 21/2006. (I.31.) Kormányrendelet tartalmazza.

h) A követelményeket a vizek és a közcélú vízellátási rendszerek fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII.6.) Kormányrendelet tartalmazza.

i) Az előírásokat jelenleg a levegő védelmével kapcsolatosan kiadott 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet 5.§-a tartalmazza.

j) A levegővédelmi övezet meghatározását a 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet 6.§-a és 2. sz. melléklete szerint kell elvégezni.

k) A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény elvárásai figyelembe vételével.

(2) Környezetterhelési határértékek

a) Az új létesítmény kialakításánál, a meglévő, illetve új technológiák üzemeltetésénél a levegő védelmével kapcsolatosan kiadott és többször módosított 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet és a végrehajtására kiadásra kerülő jogszabályok szabályait kell alkalmazni. A légszennyezettségi határértékeket, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeit a szintén többször módosított 14/2001. (V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet tartalmazza. Az egyes tevékenységek és berendezések illékony szerves vegyület kibocsátásának korlátozásáról a 10/2001. (IV.19.) KöM, a 140 kWth és az ennél nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről a 23/2001. (XI.13.) KöM rendelet rendelkezik.

b) Az élővízbe és a közcsatorna-hálózatba bocsátott szennyvíz vagy folyékony hulladék esetén a szennyezőanyag-tartalomra vonatkozó határértékeket, küszöbértékeket a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló, módosított 220/2004. (VII.21.) Kormányrendelet és a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet határozza meg.

c) A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV.14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet követelményei.

d) Zajt kibocsátó berendezés, telephely, tevékenység úgy létesíthető, illetve üzemeltethető, hogy zajkibocsátása nem haladhatja meg az előírt zajterhelési határértéket a zajtól védendő területeken a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza, mely a kibocsátási határérték megállapításának az alapja.

e) Meglévő közlekedési útvonalak melletti, új telekalakítású és tervezésű, vagy megváltozott övezeti besorolású területeken, valamint új út létesítése, a forgalmi viszonyok lényeges és tartós megváltozását eredményező felújítás, korszerűsítés esetén az érvényesítendő zajterhelési határértékeket a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. sz. melléklete tartalmazza.

f) Meglévő közlekedési útvonalak melletti, új telekalakítású és tervezésű, vagy megváltozott övezeti besorolású területeken, valamint új út létesítése, a forgalmi viszonyok lényeges és tartós megváltozását eredményező felújítás, korszerűsítés esetén az érvényesítendő zajterhelési határértékeket a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. sz. melléklete tartalmazza.

g) Épületek zajtól védendő helyiségeiben az épület rendeltetésszerű használatát biztosító különböző technikai berendezésektől és az épületen belül vagy azzal szomszédos épületben folytatott tevékenységnél érvényesíten-

dó zajterhelési határértékeket a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 4. sz. melléklete tartalmazza.

(3) Speciális eljárási szabályok

a) A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás szabályait a 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet határozza meg.

b) A kockázatos anyagok elhelyezése, továbbá a felszín alatti vízbe történő közvetlen és közvetett bevezetésének engedélyezése a felszín alatti vizek védelméről szóló, a többször módosított 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet és a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen levő települések besorolásáról szóló, a 7/2005. (III.1.) KvVM rendelettel módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet előírásai szerint történhet.

c) Erdőterületeket érintő beruházásokra az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény és a végrehajtására kiadott 153/2009.(XI.13.) FVM rendelet előírásai vonatkoznak.

d) Az előírásokat a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény és a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény határozza meg.

e) A telephelyengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységek engedélyezése a környezeti kölcsönhatások ellenőrzése és engedélyezése a 358/2008. (XII.31.) Korm. rendelet előírásai szerint történhet.

f) Az üzletek működésének rendjéről, valamint az egyes üzlet nélkül folytatható kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 133/2007. (VI. 13.) Korm. rendelet és az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló többször módosított 4/1997. (I.22.) Kormányrendelet alapján korlátozó intézkedéseket érvényesíthet.

g) A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények esetében az engedélyezéseket a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet szerint kell lefolytatni.

h) Nitrátérzékeny területeken be kell tartani a 27/2006. (II.7.) Kormányrendelet és a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezésével szembeni védeleméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól szóló, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV.29.) FVM rendelet előírásait.

i) A településen az állattartásra vonatkozó önkormányzati rendelet szerinti volumenben és az építmények közötti legkisebb távolságok megtartásával építhetők állattartó létesítmények.

j) A hulladékok elhelyezésével, ártalmatlanításával kapcsolatos tevékenységek végzése során a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény és a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendelet előírásait kell figyelembe venni és betartani, illetve a hulladékgazdálkodási törvény végrehajtására hatályba kerülő jogszabályokat. A hulladékok jegyzékét a többször módosított 16/2001. (VII.18.) KöM rendelet tartalmazza.

k) Az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet 2. és 3. sz. melléklete tartalmazza.

3. számú FÜGGELÉK a ...../2013. (....) rendelet - 26. §-ához

---

1. A fokozottan vagy kiemelten védett régészeti lelőhelyeken a Baranya Megyei Kormányhivatal Kulturális Örökségvédelmi Irodája (BAMKH-KÖI) jár el. Minden régészeti, nyilvántartott régészeti lelőhelyet érintő, talajt bolygató tevékenység, valamint művelési ág megváltoztatása esetén a BAMKH-KÖI előzetes szakhatósági állásfoglalása szükséges.
2. A BAMKH-KÖI engedélyezi a régészeti lelőhelyen 30 cm mélységet meghaladó tereprendezési munkák során az építési vagy más hatósági engedélyhez nem kötött tevékenységeket.
3. A régészeti érdekű területeken tervezett munkálatok esetében a BAMKH-KÖI-t véleményező szervenként még a tervezés fázisában javasolt bevonni.
4. A földmunkával járó beruházásokkal a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) alapján a lelőhelyeket el kell kerülni. Ha az nem lehetséges, a 22. § (2) bekezdés alapján a beruházás megkezdése előtt megelőző régészeti feltárást kell végezni. A megelőző feltáráshoz a beruházónak biztosítania kell a szükséges időt és anyagi feltételeket. A feltárás elvégzésére a területileg illetékes Wosinszky Mór Megyei Múzeummal (7100 Szekszárd, Szent István tér 26.) szerződést kell kötnie a beruházónak. Amennyiben a megelőző feltárás során megőrzendő régészeti emlék kerülne elő, a tervek módosítására kerülhet sor.
5. A Kötv. 24. § értelmében amennyiben a település közigazgatási területén bárhol régészeti emlékek, leletek kerülnek elő, törekedni kell a régészeti örökség elemeinek helyszíni megőrzésére. Ha régészeti feltárás kívül régészeti emlék, illetőleg lelet kerül elő, a felfedező (a munka felelős vezetője) köteles a tevékenységet azonnal abbahagyni, és az illetékes múzeum nyilatkozatának kézhezvételéig szüneteltetni, és a helyszín és a lelet őrzéséről – a felelős őrzés szabályai szerint – a jegyző, az illetékes múzeum, vagy a hatóság intézkedéséig gondoskodni.